

SKOÐUN Orkan hrekkur skammt þegar kemur að tugmilljónaþjóðum, skrifar Örn Helgason. 27

MENNING Dansarinn Pyri Huld Árnadóttir ferðaðist alla leið til Rússlands með Gus Gus. 66

SPORT Tíu eftirminnilegustu stundirnar á sautján ára landsliðsferli Eiðs Smára Guðjohnsen. 62

Whirlpool
PVOTTAVÉLAR
Heimilistæki ht.is

FRÉTTABLAÐIÐ

Fimmtudagur
21. nóvember 2013
274. tölublað 13. árgangur
Sími: 512 5000

MEST LESNA
DAGBLAÐ Á ÍSLANDI*

FRÉTTIR

Eiturúrgangur ógnar milljónum

Heilsu meira en 200 milljóna víða um heim er talin stafa veruleg hættu af eiturefnaúrgangi í nágrenni heimila þeirra. Af tíu hættulegustu stöðunum eru þrjár í Evrópu. 18

Afsögn með upplestri Elías Pétursson, formaður skipulagsnefndar Mosfellsbæjar, segist ekki hafa efni á embættinu lengur. 2

Brottvísun mótmælt Lögmaður hælisleitanda sem vísa á úr landi segir eðlilegt að maðurinn fái að njóta vafans þar til niðurstaða fæst í fadernismáli. 6

Fæðingarorlof styst hér Á Íslandi er fæðingarorlof styttra en gerist á hinum Norðurlöndunum. Landið er jafnan sagt hafa verið á eftir í þessum efnunum. 20

Bolungarvík	4°	SV	15
Akureyri	4°	SV	8
Egilsstaðir	3°	SV	5
Kirkjubæjarkl.	4°	V	5
Reykjavík	5°	VSV	6

Strekkigur eða sums staðar hvassviðri vestan og norðan til með lítilsháttar vætu. Hægari vindur og úrkomulaust fram eftir degi suðaustanlands. 4

2 SÉRBLÖÐ

Rannís | Fólk

Fleiri fái öruggt og ódýrt leiguhúsnæði

Reykjavíkurborg vill breyta hlutverki Félagsbústaða þannig að fleiri fái leigt á góðum kjörum. Borgin tæki þátt í fjármögnun. Breyta þarf byggingarreglugerð.

HÚSNÆÐISMÁL Mun fleiri leigjendur munu eiga kost á ódýru húsnæði og búa við meira öryggi á leigumarkaði, ná ný tillaga borgaryfirvalda fram að ganga. Tillagan, sem nú er til umsagnar innan borgarkerfisins, gerir ráð fyrir nýrri tegund leigufélags.

Fyrirmyndina er sagt að finna víða á Norðurlöndunum þar sem sveitarfélög bjóði ódýran og öruggan valkost fyrir leigjendur. Dagur B. Eggertsson, formaður borgarráðs og borgarfulltrúi Samfylkingarinnar, segir tillög-

10% Gert er ráð fyrir að borgin leggi til allt að tíunda part framkvæmdakostnaðar við nýjan húsnæðiskost.

una nefnast „Bland í borg – blönduð íbúðarhús“. Hún felur í sér að Félagsbústaðir byggji 400 til 800 íbúðir á næstu fimm til tíu árum. Borgin leggi til allt að 10 prósent af framkvæmdakostnaði í eiginfjárframlag, lóðir og gatnagerðargjöld.

Meðal nýjunga er að Félagsbústaðir færu í samstarf við önnur leigufélög, svo sem Búseta, leigufélög námsmanna og jafnvel verkalyðshreyfinguna. Í sama húsi yrðu því íbúðir leigðar út af ólíkum leigufélögum til ólíkra hópa.

Fyrirstöðu er þó að finna í nýrri byggingarreglugerð, sem gerir ítarlegri kröfur en áður um hönnun bygginga, og segist Dagur vilja sjá breytingar á reglugerðinni svo mögulegt sé að bjóða húsnæði sem fólk hefur efni á.

- eb / sjá síðu 4

Á HÁLUM ÍS Þessir fjórir unglingspiltar sem gengu út á frosna Reykjavíkurtjörnina í gær virtust ekki treysta því fullkomlega að svellið myndi halda þeim. Þeir ákváðu þó að taka áhættuna. Óvíst er samt að það borgi sig næstu daga því hitinn í kortunum virðist fyrir ofan frostmark að mestu næstu daga og hlýnar rækilega á sunnudag.

FRÉTTABLAÐIÐ/STEFAN

Loftslagsbreytingar teknar að hafa áhrif á komutíma íslenskra farfugla: Hlýrra veður flýttir komu fugla

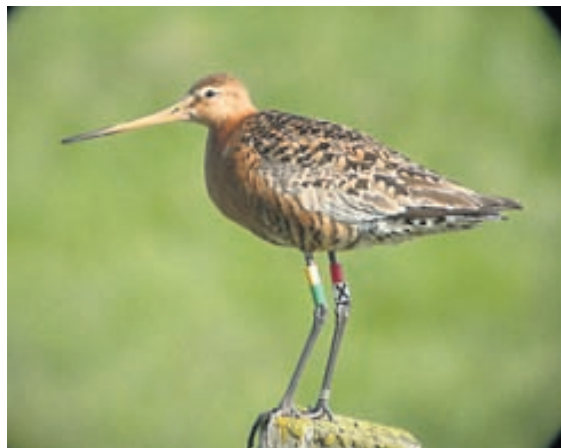
NÁTTÚRA Varptími íslenska vaðfuglsins jaðrakans er að færast fram vegna hlýnandi veðurfars. Vitað var að þeir eru með afbrigðum heimakærir og stundvísir en ný rannsókn sýnir að nýjar kynslóðir sækja hingað töluvert fyrr en áður.

Þetta sýna niðurstöður Tómasar G. Gunnarssonar, forstöðumanns Rannsóknaseturs Háskóla Íslands á Suðurlandi, og kollega hans við Háskólann í Austur-Englíu (UEA). Þær renna stóðum undir þá kenningu að fuglar séu í sífellt meiri mæli að laga sig að loftslagsbreytingum.

Tómas segir að lengi hafi verið vitað að farfuglastofnar stjórnaðir bæði af atburðum á sumri og vetri. Eina leiðin til að skilja þetta samskipti sé að elta þá allt árið um kring.

Hann segir að verkefnið hafi notið þess að víða um Evrópu er fuglaáhugafólk sem lætur vita ef það sér merka jaðrakana, en um tvö þúsund sjálfboðaliðar víða um Evrópu lögðu þessari tilteknu rannsókn lið.

- shá / sjá síðu 6

JAÐRAKAN Hefur lagað sig að hlýrra veðri, sem að líkum á við um fleiri tegundir.

MYND/TGG

ÁSA BALDURSDÓTTIR Fjallar um erfitt hlutskipti sem bíður allra.

FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

Dauðans alvara bíður allra: Farið yfir ferlið í nýrri bíómynd

MENNING „Það er margt sem maður veit ekki um þetta ferli en þetta er eitthvað sem allir þurfa að kljást við einhvern tíma á lífsleiðinni, því miður,“ segir Áslaug Baldursdóttir, leikstjóri heimildarmyndarinnar Dauðans alvara sem frumsýnd er í kvöld í Bíó Paradís.

Í myndinni er sagt frá því ferli sem á sér stað frá andláti til grafar en Áslaug setti sig í samband við útfararþjónustu í Reykjavík og fylgdist með starfi hennar í viku við gerð myndarinnar.

- lk/sjá síðu 50

Úranvinnsla á Grænlandi: Orðspor Íslands gæti spillt

UMHVERFISMÁL Orðspor Íslands sem framleiðanda hreinnar vöru í óspilltri náttúru gæti beðið hnekki ef upp koma vandamál vegna úranvinnslu á Grænlandi. Hins vegar stafar Íslandi ekki bein hættu af slíkri námavinnslu.

Þetta var meðal þess sem kom fram á fundi umhverfis- og auðlindanefndar í gær.

Þar kom fram að helsta álitamálið varðandi slíka vinnslu lyti að umhverfismálum á Grænlandi. Kom fram að við vinnsluna fellur til gríðarlegt magn af geislavirkum úrgangi, sem er í raun geislavirkari en úranið sjálft.

- shá / sjá síðu 12

GÓÐA SKEMMTUN
OPIÐ TIL 21

SMÁRALIND

SPURNING DAGSINS

Helga, er ekki hægt að panta hjá þér hlýrabólí?

„Það er ekkert mál, laxmaður.“

Helga Friðbjörnsdóttir, fyrrverandi textilkennari í Varmahlíð, saumar og selur þverslaufur úr laxa- og hlýraroði auk hörpúða með ísaumuðu roði.

Nýtt aðalskipulag samþykkt í umhverfis- og skipulagsráði Reykjavíkur:

Þéttari og „lífvenlegri“ byggð

SKIPULAGSMÁL Aðalskipulag fyrir Reykjavík til ársins 2030 var samþykkt í umhverfis- og skipulagsráði í gær. Páll Hjaltason, formaður ráðsins, segir um að ræða gríðarlega stóran áfanga í skipulagssögu borgarinnar og ákveðinn viðsnúning.

„Það er hætt að þenja borgina upp til heiða og ákveðið að þetta hana og búa til mannlegri og lífvænlegri borg,“ segir Páll.

Í bókun sjálfstæðismanna var skipulagið meðal annars sagt lýsa „þröngsýnum viðhorfum“ þar sem

val um búsetuform væri takmarkað og fjölbreytileiki borgarinnar kæfður niður. „Flestum borgarbúum er ætlað að búa eins á þéttingarreitum í vesturborginni. Verði skipulagið samþykkt munu ungar fjölskyldur í ríkari mæli leita til annarra sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu,“ segir í bókuninni. Þeir greiddu atkvæði gegn tillögunni og lögðu fram breytingartillögur sem voru felldar.

Aðalskipulagið verður rætt á aukafundi í borgarstjórn á þriðjudag.

REYKJAVÍK Nýtt aðalskipulag er sagt eiga að stuðla að mannlegri borg.

FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Garðeigendur fá áminningu: Passi trjágróður við lóðamörkin

REYKJAVÍKURBORG Fjörtán hundruð garðeigendur hafa fengið bréf frá Reykjavíkurborg með hvatningu um að klippa tré sín svo þau hvorki hindri vegfarendur, hylji umferðarskilti, dragi úr götulýsingu, né hindri snjóruðningstæki.

„Verði ekki brugðist við þessari áskorun mun Reykjavíkurborg klippa á kostnað lóðarhafa,“ segir í bréfinu sem er ítrekun á bréfi frá því fyrir í haust. Skyld er að halda vexti trjáa eða runna innan lóðarmarkna samkvæmt reglugerð. -gar

ENGIN SÁTT Í SJÓN MÁLI Á meðan rauðliðar í Taílandi fagna úrskurði Hæstaréttar um að fella úr gildi stjórnarskrárbreytingu mótmæla aðrir hópar ákvörðuninni. Forsaga málsins er löng og hefur klofið þjóðina í fylkingar eftir afstöðu. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Rauðliðar fagna úrskurði hæstaréttar í Taílandi:

Stjórnarskrárbreyting slegin af

TAÍLAND, AP Hæstiréttur Taílands felldi í gær úr gildi stjórnarskrárbreytingu, sem átti að breyta samsetningu öldungadeildar þjóðþings landsins.

Úrskurðurinn er áfall fyrir ríkisstjórn Yingluck Shinawatra, en stuðningsmenn stjórnarinnar, svonefndir rauðliðar, sáu þó ástæðu til að fagna vegna þess að dómstóllinn komst ekki að þeirri niðurstöðu að leysa ætti upp stjórnarflokkinn. -gb

Barði og Bjartur afla vel:

Góð veiði en rysjótt tíðarfar

SJÁVARÚTVEGUR Togarar Síldarvinnslunnar, Barði NK og Bjartur NK, hafa verið að veiðum í rysjóttu tíðarfari að undanförunu en afli hefur verið góður þegar færi hefur gefist til veiða.

Frystitogarinn Barði kom til heimahafnar í Neskaupstað í fyrradag og var með blandaðan afla, alls 334 tonn upp úr sjó. Stærstur hluti aflans var ufsi og þorskur en einnig var töluvert af gullkarfa og grálúðu.

Ísfisktogarinn Bjartur kom til Neskaupstaðar á mánudagskvöld með um níutíu tonn en afliinn var mest þorskur. Væðurfur var aftur á móti leiðinlegt. -fb

Helmingur er uggandi:

Ránalda skelfir íbúa Óslóar

NOREGUR Helmingurinn af íbúum í Ósló segist finna fyrir óryggi á ferð um borgina. Þetta kemur fram í skoðanakönnun sem gerð var fyrir blaðið VG, en mikil bylgja rána hefur gengið yfir borgina það sem af er mánuðinum.

Alls var tilkynnt um 58 rán á götum úti á fyrstu átján dögum mánaðarins, en 22 hafa verið handteknir vegna þeirra. Innan við einn þriðji svarenda segir það ekki hafa áhrif á líf sitt.

Roger Andresen, aðstoðarlög- reglustjóri í Ósló, segist skilja að íbúar séu skelkaðir, en undirstrikar að líkurnar á því að lenda í ræningjum séu gíska litlar. -bj

Afsögn með upplestri úr Davíð Stefánssyni

Elías Pétursson, formaður skipulagsnefndar Mosfellsbæjar, segist ekki hafa efni á embættinu lengur og ekki vilja vera sakaður um spillingu með því að hann hafi verkefni fyrir bæinn. Elías kvaddi nefndina með lestri á ljóði Davíðs Stefánssonar.

FÓLK „Ég vildi komast á spjöld sögunnar með því að verða fyrstur til að setja part úr ljóði í fundargerð skipulagsnefndar,“ segir Elías Pétursson, sem sagt hefur af sér sem formaður skipulagsnefndar Mosfellsbæjar.

Elías hefur setið í skipulagsnefnd í um fjögur ár. Frá því um mitt þetta kjörtímabil hefur hann gegnt formennsku í nefndinni. Á þriðjudag kvaddi hann með ljóði eftir Davíð Stefánsson.

DAVÍÐ STEFÁNSSON

„Að vera í samfélagsverkefni eins og skipulagsnefnd tekur gríðarlegan tíma. Ég rek eins manns ráðgjafarfyrirtæki og í hvert skipti sem ég geri eitthvað fyrir skipulagsnefnd er ég kauplaus. Þannig að peningalega hafði ég ekki efni á að vera í þessu lengur,“ segir Elías og bætir við að það sé meginástæða afsagnarinnar.

Hina skýringuna segir Elías vera vaxandi mælingaverkefni fyrirtækis hans fyrir Mosfellsbæ, jafnvel þótt það sé aðeins litill hluti af rekstri fyrirtækisins og hafi ekkert með verkefni hans í skipulagsnefnd að gera.

„Ég vil ekki að nokkur geti efast um heilindi mín eða gert því skóna að ég njóti einhverra gæða út á setu í nefndinni. Ég hætti til að fyrirbyggja það,“ segir Elías. Hefðin hérlendis sé að telja alla óheildarlega fyrirfram nema þeir geti sannað hið gagnstæða.

„Þeir sem reka fyrirtæki í örlytlum viðskiptum við sveitarfélagið eru jafnvel dæmdir frá því að taka þátt í samfélagslegri umræðu í sinni heimabyggð,“ segir

ELÍAS PÉTURSSON Fráfarandi formaður skipulagsnefndar í Mosfellsbæ heldur mikið upp á Davíð Stefánsson og las úr einu ljóða hans á síðasta nefndarfundinum. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

„Ég nenni einfaldlega ekki að standa í rifrildi við fólk sem sér samsæri í hverju horni.“

Elías Pétursson, fráfarandi formaður skipulagsnefndar Mosfellsbæjar

Elías. „Ég nenni einfaldlega ekki að standa í rifrildi við fólk sem sér samsæri í hverju horni. Samfélagið verður því að vera án mín hvað þetta varðar.“

Setan í skipulagsnefnd hefur að sögn Elíasar verið með því allra skemmtilegasta sem hann hefur gert. „Mér finnst því leitt að þetta skuli vera svona,“ segir hann um brotthvarfið sem hann kryddaði með upplestri á þremur erindum úr ljóðinu Einn kemur þá annar fer eftir Davíð Stefánsson.

„Þessu er ekki beint gegn nein-

EINN KEMUR ÞÁ ANNAR FER

Það heldur allur fjöldinn, sem hefur mörgu að sinna, að hætta sé á ferðum, ef breytt er gömlum sið, að gæfa heimsins hvíli á verkum sem þeir vinna, og vonlaust sé um allt-ef þeirra missti við.

Úr ljóði Davíðs Stefánssonar.

um sérstökum en punkturinn sem ég vil koma til skila er að hvorki stjórnálamenn né aðrir eru ómissandi,“ segir Elías sem kveður fundarmenn hafa verið nokkuð undrandi á ljóðalestrinum. „Það sló að minnsta kosti þögn á hópinn.“

gar@frettabladid.is

Sóttvarnalæknir segir mögulegt að smitsjúkómar berist með pin-slætti:

Pin-númerafólk iðki hreinlæti

SÓTTVARNIR Aukin smithætta getur fylgt pin-númeravæðingu sem hér hefur gengið yfir að mati Haraldar Briem sóttvarnalæknis. Nú þarf fólk víðast hvar sjálft að slá inn pin-númerin þegar greitt er með korti.

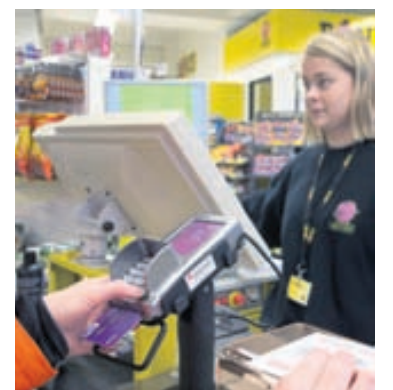

HARALDUR BRIEM

sér um hendurnar. Hvort pin-númerin eru eitthvað verri en hurðarhúnn eða annað er erfitt að segja

til um. Þetta er möguleiki og smitsjúkómar berast meðal annars um út af þessu. Þetta er eitthvað sem menn ættu að hugsa um.“ Haraldur bendir á að í Asíu noti menn yfirleitt hanska þegar þeir koma við takka. „En ég er ekkert að mæla með því, heldur almennu hreinlæti. Að fólk þvo sér oft og minnki þannig líkurnar á að menga yfirborð og annað.“

Dæmi eru um að sýklahrætt fólk þori ekki að slá inn pin-númer með höndunum. „Fólk getur gert það með því að hafa blýant eða eitthvað annað. Það er möguleiki að fara í krugum þetta ef menn vilja. En það er engin gögn sem sanna að pin-númerainnsláttur sé skæðari eða varasamari en annað.“ -fb

PIN-NÚMER SLEGID INN Viðskiptavinur slær inn pin-númer í verslun. Sóttvarnalæknir mælir með hreinlæti fyrir þá sem slá inn númerin sín. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFAN

Locobase® REPAIR

Fyrir þurra og skaddaða húð

- Afar hentugt fyrir þurra og skaddaða húð t.d. hjá fólki með exem
- Inniheldur ekki rotvarnar-, ilm- eða litarefni
- Mikið notað sem viðbót við húðmeðferð til að byggja upp varnir húðarinnar
- Rannsóknir hafa sýnt fram á lágmarksertingu
- Dönsku og sænsku Astma- og ofnæmissamtökin mæla með Locobase Repair®

Locobase® REPAIR
fæst í næsta apóteki

Víð elskum jólin

20%
afsláttur
AF ÖLLUM*
ÚTISERÍUM
fimmtudag-sunnudags

LED ÚTISERÍA

999 kr
~~1.490~~

40 LJÓSA LED

STÓRA
SERÍUHELGIN
JÓLALJÓS OG JÓLASERÍUR Á BRJÁLUÐU VERÐI!

OPIÐ TIL 21:00
ALLA DAGA TIL JÓLA Í SKÚTUVOGI

JÓLAHLAÐBORÐ

Húsasmiðjunnar Kaffi Garði Skútuvogi

HEFST Í DAG KL.18:00

Ekta jólahlaðborð alla daga kl.18-20

- Síldarréttir
- Kjöttréttir
- Eftirréttur

Börn yngri en 10 ára
borða frítt

Aðeins
1.690 kr

JÓLASTJARNA

999 kr
~~1.490~~

HELGAR
TILBOÐ

Snjóskófla ál
Lengd 118cm
blað 27x40 cm
5082798

Snjóskófla ál
Lengd 118cm
blað 23x30 cm
5082796

Snjóskófla ál
Lengd 100cm
blað 25x30 cm
5082487

ÓDÝRT

2.595 kr.

ÓDÝRT

1.995 kr.

ÓDÝRT

1.395 kr.

RUSSELL HOBBS
BLANDARI DESIRE

11.990 kr
~~15.495~~

TILBOÐ

TRUE NORTH ÚLPUR
GÆSADÚNN

19.990 kr
~~24.990~~

TILBOÐ

blómaval

HÚSASMÍÐJAN

HLUTI AF BYGMA

ALLT FRÁ GRUNNI AÐ GÓÐU HEIMILI
SÍÐAN 1956

*Afsláttur gildir ekki af vörum merktum Lægsta lága verð Húsasmiðjunnar

SVONA ERUM VIÐ

123.900 heimili voru á Íslandi á síðasta ári samkvæmt talningu Hagstofu Íslands.

Árið 2007 voru heimilin 117.900 talsins.

Meðalfjöldi einstaklinga á hverju heimili var 2,4 í fyrra, en 2,5 árið 2007. Heimild: Hagstofa Íslandsx

Nærri hálfum mánuði eftir hamfarirnar er enn gríðarleg þörf fyrir aðstoð: Mikil neyð enn á Filippseyjum

FILIPPSEYJAR, AP Mikil neyð er enn á Filippseyjum og brýn þörf fyrir aðstoð, nærri hálfum mánuði eftir að fellibylurinn Haiyan reið þar yfir. Nærri 4,5 milljónir manna hafa misst heimili sín. Þar af eru 1,7 milljónir barna, sem eru á vergangi og þurfa á aðstoð að halda.

Fjölskyldur eru enn að flýja þau svæði sem verst urðu úti og leita að skjóli. Hrakningar síðustu vikna hafa reynst hundruðum þúsunda afar erfiðar. Fólki hefur hvorki haft aðgang að mat né drykkjarvatni,

búið sér til bráðabirgðaskýli úr hverju því sem til fellur. Læknishjálp og lyf eru af skornum skammti og biðin eftir aðstoð hefur dregist hvern daginn á fætur öðrum. Enn er verið að finna lík í rústunum í Tacloban, borginni sem varð verst úti. Erfitt er að bera kennsl á mörg þeirra.

Sameinuðu þjóðirnar telja að safna þurfi 301 milljarði dala til að standa stráum af brýnustu aðstoð. Enn hafa ekki safnast nema rúm tíu prósent þeirrar fjárhæðar. -gb

PVÆR SÉR Í RÚSTUNUM Íbúar í Tacloban hafa ekki aðstöðu til eins eða neins eftir að fellibylurinn Haiyan lagði borgina í rúst þann 8. nóvember. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Skorað á Reykjavíkurborg: Vilja auðveldari flokkun sorps

UMHVERFISMÁL Fulltrúar ungliðahreyfingarinnar Breytendur – Changemaker á Íslandi afhentu í gær Jóni Gnarr borgarstjóra undirskriftalista með áskorun um aukna endurvinnslu á sorpi.

Sagt er ófugsnuð að kosti peninga að flokka. Ódýrast og einfaldast sé að henda öllu sorpi í gráu tunnuna. Þau sem flokki þurfa að greiða fyrir endurvinnslunum eða gera sér ferð í móttökustöðvar. „Þetta er ekki hvetjandi sorphirðustefna,“ segir í bréfinu. -gar

Framboðslisti Framsóknar: Óskar Bergsson í efsta sætinu

STJÓRNMÁL Kjördæmning Framsóknarfélagaanna í Reykjavík hefur samþykkt tillögu kjörstjórnar um skipan í efstu sjö sæti framboðslista fyrir sveitarstjórnarkosningar í vor.

ÓSKAR BERGSSON

Efstu sjö sætin skipa í réttri röð: Óskar Bergsson, Guðrún Bryndís Karlsdóttir, Valgerður Sveinsdóttir, Guðlaugur Gylfi Sverrisson, Hafsteinn Ágústsson, Hallveig Björk Höskuldsdóttir og Trausti Harðarson. Eitt af stóru málum Framsóknarflokksins í borgarmálunum er að tryggja núverandi staðsetningu flugvallarins í Reykjavík. -fb

Einn grænfríðungur úr haldi: Var látinn laus gegn tryggingu

RÚSSLAND, AP Ana Paula Alminhana Maciel var látin laus gegn tryggingu í Pétursborg í gær. Þegar hún gekk út úr fangelsinu hélt hún á spjaldi sem á stóð: Bjargið norðurskautinu.

Hún er fyrsti grænfríðungurinn af 30, sem voru handteknir í september eftir að hafa reynt að efna til mótmæla við olíuborþall í Norður-Íshafinu, sem rússnesk yfirvöld láta lausan gegn tryggingu.

Rússneskir dómstólar samþykktu í vikunni að sautján þeirra fengju frelsi gegn tryggingu, en enn á eftir að fjalla um mál 12 annarra. Einum hefur verið neitað. -gb

Íbúðir fyrir „alls konar fólk“

Reykjavíkurborg leitar nú umsagnar um tillögu að nýrri gerð leigufélags með aðkomu Félagsbústaða. Verkefnið nefnist „Bland í byggð“ og á að nýtast stærri hópi leigjenda en önnur húsnæðisúrræði sem borgin hefur boðið.

HÚSNÆÐISMÁL Reykjavíkurborg vill breyta starfsemi Félagsbústaða og gefa fleirum kost á að leigja hjá félaginu en þeim sem mæta skilyrðum um félagslegt húsnæði. „Þetta er ekki óskýlt því sem er gert víða á Norðurlöndum að sveitarfélög komi inn með lóðir sem eigið fé, sem á að tryggja að venjulegt fólk geti verið á leigumarkaði. Þetta á ekki að vera eingöngu fyrir þá sem eru með allra lægstu tekjurnar, heldur millitekjuhópana líka,“ segir Dagur B. Eggertsson, formaður borgarráðs, um tillögurnar sem fela í sér aðkomu Félagsbústaða í samstarfi við önnur leigufélög. „Það er alls konar fólk sem vill ekki binda peningana sína í fasteignum, fólk sem er með góðar tekjur en er samt ekki í aðstöðu til að leggja fram milljónir í innborganir á íbúðum. Það þarf að tryggja þessu fólk öryggi engu síður,“ segir Dagur.

Tillagan, sem gengur undir nafninu „Bland í byggð – blönduð íbúðahús“, er nú til umsagnar hjá fjármálaskrifstofu og velferðarsviði borgarinnar, ásamt stjórn Félagsbústaða.

Í meginatriðum er hugmyndin að Félagsbústaðir, sem eru í eigu Reykjavíkurborgar, byggi leigubúðir í svokölluðum blönduðum húsum sem byggð eru í samstarfi við önnur leigufélög á borð við Búseta, leigufélög námsmanna og jafnvel verkálfshreyfinguna. Félagsbústaðir yrðu því kjölfestan í nýrri tegund af leigufélagi.

Dagur segir að skoðað hafi verið sérstaklega hvort huga þyrfti að samkeppnislögum þar sem breytingarnar gætu haft áhrif á almennan leigumarkað. Verið sé að undirbúa kynningu málsins fyrir ESA, eftirlitsstofnun EFTA-ríkjanna, og samkeppnisjónarmið séu vissulega eitt af því sem þurfi að huga að. Borgin telji þó að verkefnið falli innan þess ramma sem önnur sveitarfélög í Evrópu hafa fylgt.

Samhliða tillögunni var ný eigendastefna unnin fyrir Félagsbústaði. Kjarni stefunnar felst í að Félagsbústaðir taki beinan þátt í uppbyggingu á leiguhúsnæði með því að standa fyrir byggingu 400-800 íbúða í fimmtán til þrjátíu fjölbýlishúsum á þéttingarreitum á víð og dreif um Reykjavík á næstu fimm til tíu árum.

Fjármögnun er enn á umræðustigi, en samkvæmt tillögunni er gert ráð fyrir að Reykjavíkurborg leggi Félagsbústöðum til lóðir, gatnagerðargjöld og allt að 10% framkvæmdakostnaðar sem eiginfjárframlag, en að öðru leyti er gert ráð fyrir að framkvæmdir verði fjármagnaðar með lánsfé frá Íbúðalánasjóði eða á almennum markaði. Reykjavíkurborg hefur áður úthlutað lóðum til leigu- og búseturéttarfélaga, en það er nýmæli að borgin gefi eftir gatnagerðargjöld og að fjármunir séu lagðir til sem eigið fé.

eva@frettabladid.is

→ Breyting á byggingarreglugerð forsenda

Dagur segir að markmiðið með verkefninu Bland í byggð sé að slá nýjan tón á leigumarkaði og er stefnan að fá Samtök iðnaðarins og Hönnunar- og Hönnunarmiðstöð til samstarfs um hönnun nýrrar tegundar húsa sem yrðu minni, umhverfisvænni og hagkvæmari en nú þekktist. Ný byggingarreglugerð, sem tók gildi á síðasta ári, setur þó strik í reikninginn ef byggja á minni og ódýrari húsakost. Reglugerðin gerir ítarlegri kröfur en áður um hönnun bygginga sem leiða til hærri byggingarkostnaðar. Dagur vill sjá breytingar á reglugerðinni. „Það er hægt að finna betri leiðir að sömu markmiðum. Það er mikilvægt að byggingarreglugerð sé skýr og traust, en hún stöndi ekki í vegi fyrir að fólk fái íbúðir sem það hefur efni á,“ segir hann.

→ Hugmyndin gengur út á að Félagsbústaðir byggi, í samstarfi við önnur leigufélög, leigubúðir í blönduðum húsum.

Hvað er Bland í borg?

- Reykjavíkurborg** leggur til allt að **10%** framkvæmdakostnaðar.
- Bygging 400-800** nýrra leigubúða á næstu 5-10 árum.
- Félagsbústaðir** byggja húsinn og leigja út í samstarfi við fleiri félög.
- Í sama húsi** verða íbúðir leigðar út af ólíkum leigufélögum til ólíkra leigjendahópa.
- Millitekjuhópar** munu eiga kost á að leigja í nýju húsunum.

The Prince of Life:
The Five Books of Moses and the History of Israel
The Writings of Wisdom and the Prophets
The New Testament
The Human Spirit
The Parables

<http://www.moralessence.com/>

Veðurspá

Gildistími korta er um hádegi

UMHLEYPINGAR verða á landinu næstu daga. Í dag verður hiti á bilinu 1 til 8 stig en það kólnar til morguns og verður frost víðast hvar fram á laugardag í björtu og stilltu veðri. Á sunnudag hlýnar aftur með slýðu og síðan rigningu sunnan og vestan til.

Alicante 19°	Berlín 3°	Friedrichshafen 5°	Las Palmas 21°	New York 10°	París 4°
Apna 20°	Billund 5°	Gautaborg 6°	London 8°	Orlando 26°	San Francisco 16°
Basel 7°	Frankfurt 5°	Kaupmannahöfn 6°	Mallorca 15°	Ósló 0°	Stokkhólmur 5°

Á morgun Strekkingur með SA-ströndinni annars hægari.

Laugardagur Víða fremur hæg breytileg átt.

Ingibjörg Karlsdóttir veðurfréttamaður

25% AFSLÁTTUR AF ÖLLUM ÚTISERÍUM OG AÐVENTULJÓSUM

ÓTRÚLEGT
ÚRVAL AF JÓLAVÖRU Á
GÓÐU VERÐI. Á LAUGARDAG
OG SUNNUDAG MILLI
13:00-17:00, GETA ALLIR
KRAKKAR KOMIÐ OG MÁLAÐ
Á PIPARKÖKUR OG TEKIÐ
ÞÁTT Í LÉTTUM
LEIK.

T.D. SKEN LED-ÚTISERÍA
20 LED-perur.
VERÐ ÁÐUR 995.-

745.-!

Sken með 80 LED-perum.
VERÐ ÁÐUR 1.995.- **1.495r**

Sken með 160 LED-perum.
VERÐ ÁÐUR 4.995.- **3.745r**

SKEN NETSERÍA
2 x 3 metrar, með 240
LED-perum.
VERÐ ÁÐUR 6.995.- **5.245r**

SKEN GRÝLUKERTI
Með 100 LED-perum.
VERÐ ÁÐUR 3.995.- **2.995r**

ÓTRÚLEGT
ÚRVAL AF AÐVENTU-
LJÓSUM Í MÖRGUM
STÆRÐUM OG
GERÐUM.

KONST
SMIDE

T.D. WOOD AÐVENTULJÓS
VERÐ ÁÐUR 5.995.-

4.495.-!

Auglýst verð gildir frá föstudeginum 22. nóvember til og með sunnudeginum 24. nóvember 2013. Gildir á meðan birgðir endast.

BAUHAUS®

VEISTU SVARIÐ?

1. Hver er samanlögð velta íslenskra bókaútgefenda?
2. Hverjir skorðu mörk Króata í leiknum við Ísland á þriðjudag?
3. Hversu marga landsleiki lék Eiður Smári Guðjohnsen?

SVÖR:
1. 4,6 milljarðar króna. 2. Mario Mandžukić og Dario Štra. 3. Hann lék 78 landsleiki.

Lögmaður hælisleitandans segir hann eiga að fá að njóta vafans þar til niðurstaða fæst í faðernismáli:

Óeðlilegt að henda manninum úr landi

LÖGREGLUMÁL „Ef hann er þátttakandi í mansalsmáli á Íslandi þá er óeðlilegt að henda manninum úr landi áður en rannsókn málsins er lokið,“ segir Stefán Karl Kristjánsson, lögmaður nigeríska hælisleitandans sem átti að vísa úr landi í fyrradag og lögreglan leit enn að.

Maðurinn er grunaður um aðild að mansalsmáli sem átti sér stað fyrir fjórtán mánuðum en maðurinn hefur dvalist á Íslandi í tvö ár. „Hann lá undir grun á síðasta ári og var yfirheyrður en ekki hefur enn verið lögð fram ákæra. Málið er í biðstöðu, það hefur ekkert gerst í því í rúmum árum. Maðurinn ætti að fá að dvelja á landinu á meðan málið er leitt til lykta en hann hefur allt-

af haldið fram sakleysi sínu,“ segir Stefán Karl.

Í rökstuðningi ráðuneytisins fyrir brottvísun mannsins kemur fram að ætluð barnsmóðir hans, sem einnig er hælisleitandi frá Nígeríu, beri við að hún sé mansalsfórnarlamb. Grunur leiki á að hún sé beitt þrýstingi um að segja manninn vera föðurinn. Því þyki ekki sannað að maðurinn hafi fjölskyldutengsl á Íslandi.

„Það liggja fyrir í málinu ákveðnar vísbendingar um fjölskyldutengsl. Á meðan svo er og á meðan hælismál hans er rekið fyrir héraðsdómi, þá ætti maðurinn að fá að njóta vafans eins og hefðin er í íslensku dómkerfi,“ segir Stefán Karl.

MÓTMÆLI Um tuttugu manns mótmæltu fyrirhugaðri brottvísun við innanríkisráðuneytið í gær. Þar voru Stefán Karl og ætluð barnsmóðir hælisleitandans. FRÉTTABLAÐIÐ/

Breytingar verða frá prófkjöri á lista sjálfstæðismanna: Þorbjörg gefur ekki kost á sér

ÞORBJÖRG HELGA VIGFÚSDÓTTIR

STJÓRN MÁL Þorbjörg Helga Vigfúsdóttir, borgarfulltrúi Sjálfstæðisflokksins, ætlar ekki að taka sæti á lista flokksins fyrir borgarstjórnarkosningar á næsta ári.

Þorbjörg gaf kost á sér í fyrsta sæti í prófkjöri flokksins en hafnaði í því fjórða. Í yfirlýsingu segir hún að áherslur hennar hafi ekki átt upp á pallborðið hjá kjósendum í prófkjörinu og því finnst henni eðlilegt að stíga til hliðar.

„Á undanföllum árum hefur oft blásið hressilega um Sjálfstæðisflokkinn og afar dræm þátttaka í prófkjörinu núna sýnir að honum hefur ekki tekist að endurheimta að fullu það traust sem flokksmenn – og borgarþátt – báru til hans. Á því ber ég að sjálfsögðu mína ábyrgð,“ segir hún.

„Með nýju fólki koma nýjar áherslur og ég óska nýjum lista Sjálfstæðisflokksins góðs gengis í vor. Ég mun starfa áfram sem borgarfulltrúi fram á vorið og sinna málefnum Reykvíkinga af kostgæfni, hér eftir sem hingað til.“

Farfuglar verpa fyrir með hlýnandi veðri

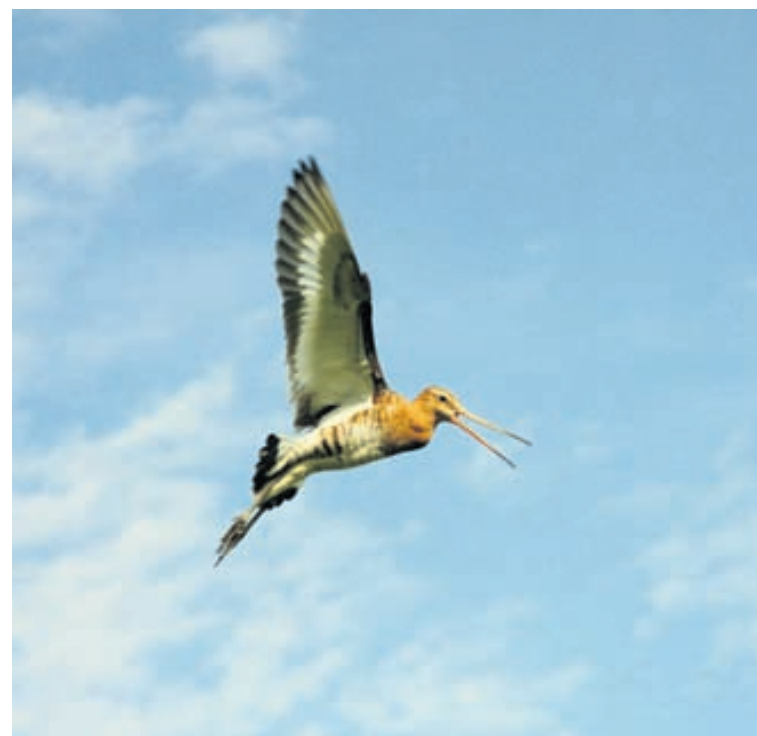
Loftslagsbreytingar hafa haft áhrif á komutíma íslenska vaðfuglsins jaðrakans. Þetta sýnir íslensk/bresk rannsókn. Fuglaáhugafólk víða um Evrópu safnaði upplýsingum um merktu fugla. Sama er talið eiga við um fleiri fuglategundir.

NÁTTÚRA Varptími íslenska vaðfuglsins jaðrakans er að færast fram vegna hlýnandi veðurfars. Vitað var að þeir eru með afbrigðum heimakærir og stundvísir, en ný rannsókn sýnir að nýjar kynslóðir sækja hingað töluvert fyrr en ár þeirra.

Þetta sýna niðurstöður Tómasar G. Gunnarssonar, forstöðumanns Rannsóknaseturs Háskóla Íslands á Suðurlandi, og kollega hans við Háskólann í Austur-Englíu (UEA). Þær renna stöðum undir þá kenningu að fuglar séu í sífellu meiri mæli að laga sig að loftslagsbreytingum. Stofn íslenska vaðfuglsins jaðrakans hefur verið vaktaður í um 15 ár og liggja þær rannsóknir þessum niðurstöðum til grundvallar.

„Það hefur verið vitað lengi að farfuglastofnar stjórna bæði af atburðum á sumri og vetri, og eina leiðin til að skilja þetta samspil er að elta þá allt árið,“ segir Tómas, sem hefur rannsakað þennan stóra og fallega vaðfugl um langt árabil. Hann segir að verkefnið hafi notið þess að víða um Evrópu er fuglaáhugafólk sem lætur vita ef það sér merktu jaðrakana, en um tvö þúsund sjálfboðaliðar víða um Evrópu lögðu þessari tilteknu rannsókn lið.

Tómas segir að meginniðurstaðan sé að hver einstakur fugl fylgi nær ávallt sama mynstri; hann sækir á sama stað á sama tíma þrátt fyrir sveiflur í veðri. „En ungu fuglarnir, sem eru að fara í fyrsta skipti, ferðast fyrr en vori en ungfuglar fyrri árganga gerðu. Við hlýnandi veður hefur varptími jaðrakana færst fram. Árgangar fugla sem koma fyrir úr eggjum ferðast fyrr til Íslands þegar þeir loks snúa aftur að 2-3 árum liðnum. Þeir halda sig svo við

JAÐRAKAN er stór, háfættur og hálslangur vaðfugl á stærð við spóa. Íslenskir jaðrakana eru sérstök deilitegund sem verpir nær eingöngu á Íslandi. mynd/TGG

sama komutíma á fullorðinsaldri. Þannig hnikast komutíminn smám saman fram,“ útskýrir Tómas og bætir við: „Margar tegundir farfugla hafa svipaða lífshætti og jaðrakana. Við getum því gert ráð fyrir að þessar niðurstöður eigi við um margar tegundir farfugla,“ segir Tómas.

Þetta er í fyrsta skipti sem sýnt er fram á að varptími íslenskra farfugla er að færast fram. Það er nokkuð sem nágrannaþjóðir okkar hafa vitað í allnokkurn tíma, eða frá aldamótum.

svavar@frettabladid.is

„Við getum því gert ráð fyrir að þessar niðurstöður eigi við um margar tegundir farfugla.“

Tómas G. Gunnarsson, forstöðumaður Rannsóknaseturs HÍ á Suðurlandi

Niðurstöður nýrrar japanskrar rannsóknar varpa alvarlegu ljósi á gosdrykki:

Tvær gosdósir á dag geta skaðað

HEILSA Neysla á sem nemur tveimur dósnum af gosi á dag getur haft skaðleg áhrif á heilsu fólks. Þetta sýnir ný rannsókn vísindamanna í háskólanum í Osaka sem sagt hefur verið frá í erlendrum miðlum.

Rannsóknin fór fram með þeim hætti að hátt í átta þúsund starfsmönnum skólans, með eðlilega nýrnastarfsemi, var skipt í þrjú hópa. Einn hópurinn fékk tvö gosglós á dag á meðan annar fékk eitt glas á dag og loks hélt síðasti hópurinn sig alfarið frá gosdrykkju.

Eftir að tilraunin hafði staðið í þrjú ár hafði tíundi hver þátttakandi í þeim hópi sem hafði neytt tveggja gosdrykkja á dag þróað með sér of hátt próteinmagn í þvagi. Það eykur svo líkur á nýrnabilun.

EKKI hefur verið sýnt með öyggjandi hætti fram á hvað veldur þessu, en talið er líklegt að frúktósi í drykkjunum valdi bólgum í nýrum.

Þetta gildir jafnt um sykraða gosdrykki og sykurlaust gos.

MÖGULEGUR VÁGESTUR Ný rannsókn dregur fram áhrif jafnvel hóflegar gosdrykkju. FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

Mannvirðing

Siðmennt styður opið, víðsýnt og fjölbreytt samfélag

kynntu þér málið!

www.sidmennt.is

Ljós í myrkri

MÚRBÚÐIN VERÐ

SHA-218-20E
Vinnuljósastari ECO perur
2x400W tvöfaldir á fæti

9.690

SHA-0203
Vinnuljósastari
m handf. 400W ECO pera
1,8m snúra

3.995

ZB LED ljós með
hleðsluráflöðu

2.995

SHA-20
Vinnuljósastari
á telescope fæti
400W ECO pera

5.995

T38 Vinnuljós

5.290

SHA-8083 3x36W Halogen

16.690

Ljósahundur 60W
5 mtr snúra

2.690

Telescopic þrífótur
fyrir halogen lampu

6.790

SHA-2625
Vinnuljósastari
Rone 28W m. innst.
blár. 1,8m snúra

6.790

Kletthálsi Reykjavík

Reykjanesbæ

Akureyri

Vestmannaeyjum

Símí 412 2500 - sala@murbudin.is - www.murbudin.is

GEFÐU MÉR GOTT Í JÓLASKÓINN...

**TAX
FREE**

DAGAR

AFNEMUM VIRÐISAUKASKATT*
AF ÖLLUM SKÓM
21.-25. NÓVEMBER.

*Jafngildir 20,32% verðlækkun. Að sjálfsgöðu fær ríkissjóður 25,5% virðisaukaskatt af þessari sölu. Verðlækkunin 20,32% er alfarið á kostnað Hagkaups. Tilboðin gilda út mánudaginn 25. nóvember.

HAGKAUP
Ein ferð betra verð

HEIMURINN

Tekinn af lífi í Missouri

JOSEPH PAUL FRANKLIN

1 BANDARÍKIN Joseph Paul Franklin, 63 ára maður sem á árunum 1977 til 1980 myrta fjölda manna, var tekinn af lífi í Missouri í gær. Hann myrta eingöngu gyðinga og þeldökkt fólk, og stóð sjálfur í þeirri trú að fólk sem er ljóst á höfund sé æðra öðru fólk. Aftökunni var frestað um nokkrar klukkustundir meðan beðið var úrskurðar hæstaréttar Bandaríkjanna. Dómstóllinn tók ekki til greina beiðni um frekari frest á aftökunni.

Malala fékk viðurkenningu

2 BRUSSEL Pakistanska stúlkan Malala Júsúfsaí tók í gær við Sakharov-verðlauninum úr hendi forseta Evrópuþingsins. Hún ávarpaði þingið og hvatti Evrópusambandið til að koma til hjálpar milljónum barna, sem ekki hafa tækifæri til að njóta formlegrar skólagöngu. Malala særðist illa í heimabæ sínum í Pakistan á síðasta ári þegar maður úr talibanahreyfingunni reyndi að myrða hana.

MALALA JÚSÚFSÁÍ

Sósíaldemókratar stærstir

3 DANMÖRK Jafnaðarmenn eru enn stærsti flokkurinn í sveitarstjórnunum Danmerkur eftir kosningar þriðjudagsins. Flokkurinn fékk rétt tæp þriðjúp prósent atkvæða sem er þó heldur minna en í síðustu kosningum og sótti hægriflokkurinn Venstre aðeins í sig veðrið. Úrslitin komu nokkuð á óvart en samkvæmt könnunum virtust jafnaðarmenn tapa miklu fylgi en sú reyndist ekki raunin. Þá halda þeir borgarstjórastólunum í fjórum stærstu borgum landsins, í Óðinsvém, Árósum og Álaborg, auk Kaupmannahafnar.

Hernaðaríhlutun á leið út af kortinu

Ólíklegra er að alþjóðasamfélagið stöðvi þjóðarmorð á borð við það sem átti sér stað í Rúanda vegna misheppnaðrar hernaðaríhlutunar í Írak og Afganistan. Ólíklegt er að Kína, Brasilía eða Indland beiti sér með sama hætti og Bandaríkin hafa gert.

UTANRÍKISMÁL Eftir misheppnaða hernaðaríhlutun Bandaríkjanna og bandalagsríkja í Íran og Afganistan er ólíklegt að gripið verði til svo stórfelldrar hernaðaríhlutunar í framtíðinni, segir Andrew Cottey, deildarforseti stjórnmálafræðideildar Háskólans í Cork á Írlandi.

Það þýðir að ríki heims eru líklegri til að forðast misheppnaðar innrásir á borð við innrásirnar í Írak, Afganistan og Víetnam. Á móti kemur að alþjóðasamfélagið er líklegra til að halda að sér höndum þó þjóðarmorð á borð við það sem átti sér stað í Rúanda eigi sér stað fyrir allra augum.

Í fyrirlestri Cotteys í Norræna húsinu í gær sagði hann tíunda áratug síðustu aldar hafa einkennst af þeirri stefnu alþjóðasamfélagsins að reyna að stöðva átök í ríkjum á borð við Sómalíu, Haítí, Bosníu, Kósóvo og Austur-Tímor.

Í kjölfar árársarinnar á Tvíbura-turnana 11. september 2001 hafi Bandaríkin lagt í umfangsmeiri hernaðaraðgerðir sem hafi leitt af

STRÍÐSÁTÖK Borgarastyrjöld hefur geysað í Sírylandi í rúmlega tvö ár án þess að alþjóðasamfélagið hafi brugðist við. NORDICPHOTOS/AFP

sér tilraunir til að byggja upp ríki með vopnavaldi. Þær tilraunir hafi mistekist, og kostað bæði mörg mannlíf og óhemjumikið fé.

Hann sagði þó loftárásir Bandaríkjanna, Breta, Frakka og Kanadanna á Líbíu árið 2011 stílbrot á þessari þróun. Það skýrist af því að Líbíustjórn hafi verið alræmd, loftvarnir landsins lélegar og mikill þrýstingur á Vesturveldin að styðja við bakið á þeim sem boðuðu arabískt vor í Norður-Afríku.

Ef innrásirnar í Írak og Afganistan eru öfgarnar í eina áttina eru öfgarnar í hina áttina alger skortur á hernaðaríhlutun í borgarastyrjöldina í Sírylandi. Þar hafa yfir hundrað þúsund látið lífið í borgarastyrjöld

og milljónir hrakist á flótta án þess að alþjóðasamfélagið hafi reynt að skakka leikinn með vopnavaldi.

Ólíklegt er að önnur ríki taki upp þráðinn ef Bandaríkin og bandalagsríki þeirra hætta hernaðaríhlutun að mestu, segir Cottey. Ríki á borð við Kína, Indland og Brasilíu hafi sýnt að þau fari mjög varlega í að beita önnur ríki hervaldi.

Cottey telur líklegt að vilji ríki heims bregðast með einhverjum hætti við ástandi sem upp kunnir að koma verði það gert á minni skala en hingað til. Mögulega verði íhlutun í Sómalíu og Kongó fyrirmynd, en enn sé ekki komið í ljós hver raunvörulegur ávinningur í þeim ríkjum verði. brjann@frettabladid.is

Söluferli Ístaks hafið

Ístak hf. er eitt stærsta og öflugasta byggingarfyrirtæki landsins, með stóran hluta tekna sinna erlendis, aðallega í Noregi, á Grænlandi og í Færeyjum. Félagið byggir á 43 ára farsælli sögu, miklum mannaúði og góðu orðspori.

Landsbankinn hf. býður til sölu 99,9% af hlutafé í Ístaki.

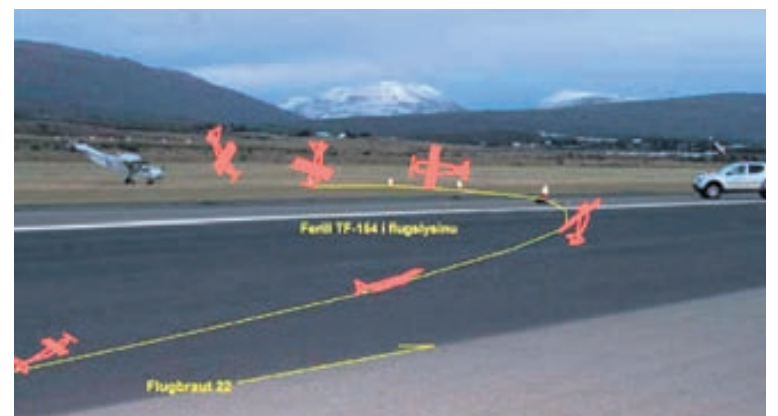
Áhugasömum fjárfestum er bent á að hafa samband við Fyrirtækjaráðgjöf Landsbankans, með tölvupósti á netfangið istak@landsbankinn.is.

Fjárfestar þurfa að gera grein fyrir þekkingu og reynslu, fjárhagslegum styrkleika og stefnu sinni varðandi framtíð Ístaks.

Nálgast má stutta sölu kynningu, trúnaðaryfirlýsingu og eyðublað vegna hæfismats á vef bankans, landsbankinn.is. Þeir fjárfestar sem uppfylla skilyrði fyrir þátttöku í söluferlinu fá afhent ítarleg kynningargögn um Ístak og býðst að gera tilboð, með fyrirvara um áreiðanleikakönnun, á grundvelli þeirra gagna.

Frestur til að skila tilboðum er til kl. 12:00, föstudaginn 20. desember 2013.

Ístak var stofnað árið 1970 og hefur um áratugaskeið verið eitt öflugasta verktakafyrirtæki landsins. Félagið er einn af fáum innlendum valkostum þegar kemur að stórrí mannvirkjagerð. Ístak hefur náð góðum árangri í verktöku á sviði virkjanagerðar, jarðgangagerðar og smíði hafnarmannvirkja. Hjá félaginu starfa um 550 manns, þar af ríflega helmingur á Íslandi.

ÓHAPP Í LENDINGU Hér sést braut vélarinnar eftir landingu.

MYND/RANNSÓKNARNEFND FLUGSLYSA

Flugslýs á Egilsstaðaflugvelli í haustið 2012:

Flaug vél sinni of hægt og hlekkst á

SAMGÖNGUMÁL Flugmaður eins hreyfils flugvélar sem endaði utan brautar á Egilsstaðaflugvelli í september í fyrra flaug vélinni of hægt.

Rannsóknarnefnd samgöngumála segir að þar sem flogið hafi verið of hægt hafi vélin misst flugið í tveggja eða þriggja metra hæð og við það ofrisið svo stélið hafi skolið á flugbrautinni og skemmst. Í kjölfarið missti flugmaðurinn stjórn á vélinni sem endastakkst áður en hún endaði á hjólunum 38 metra utan brautar. Flugmaðurinn meiddist ekki. -gar

BROTID STÉL Flugvélin endastakkst áður en hún endaði á hjólunum utan flugbrautar. MYND RANNSÓKNARNEFND FLUGSLYSA

Hafna með öllu ásökunum um þátttöku í vörusvikum:

Pakka ekki erlendu fuglakjöti

NEYTENDUR Þrjú fyrirtæki sem slátra og pakka kjúklingi hafna þeirri fullyrðingu Ásmundar Friðrikssonar alþingismanns, að þau þíði og vinni erlendan kjúkling og pakki honum síðan í umbúðir fyrirtækisins.

Neytendasamtökin sendu fyrirspurnir til fyrirtækjanna Reykjar-garðs, Ísfugls og Matfugls. Öll fyrirtækin neita ásökuninni í svörum sínum.

Neytendasamtökin segja að eftirlit með þessum fyrirtækjum tryggi rekjanleika varanna svo alltaf sé hægt að rekja hana til viðkomandi kjúklingaframleiðenda. Ásmundur hefði því átt að leita sér frekari upplýsinga áður en hann tók málið upp. - skó

DEBENHAMS

25%
AF

ÖLLUM KJÓLUM,
SKYRTUM OG
JAKKAFÖTUM

Opið 11 - 21 í dag

*Gættu lífid
skemmtilegra*

 Finndu okkur á facebook

DEBENHAMS SMÁRALIND
KONUR HERRAR BÖRN SNYRTIVÖRUR

Nýjar aðferðir skapa verðmætari útflutning

Landsbankinn er í fararbroddi þegar kemur að fjármögnun nýrra verkefna sem stuðla að framþróun í sjávarútvegi. Við styðjum frekari vöxt og fleiri verkefni sem renna styrkari stoðum undir atvinnulífið.

Á síðustu árum hafa hugvit, áreiðanleiki, aukin gæði og betri nýting skilað mikilli verðmætisaukningu í útflutningi sjávarafurða. Á sama tíma og afli hefur almennt dregist saman hafa nýjar aðferðir og veiðar á nýjum tegundum drifið framþróun í greininni.

Landsbankinn hefur tekið virkan þátt í þessari þróun í samræmi við þá stefnu bankans að vera hreyfiafl í samfélaginu. Við erum öflugur og traustur samherji og höldum áfram að styðja nýsköpun. Við fögnum velgengni í sjávarútvegi og erum tilbúin til samstarfs.

○ Verðmæti útfluttra sjávarafurða á tonn.
Fast verðlag desember 2012, þúsundir króna.

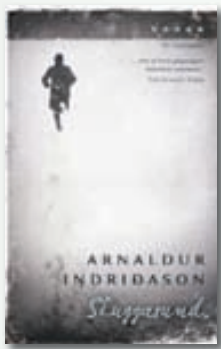
JONSSON & LEWACKS • ILLIS • SÍA

METSÖLULISTI EYMUNDSSON

VIKAN 13.11.13 - 19.11.13

1 Skuggasund
Arnaldur Indriðason

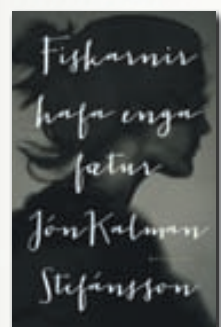
2 Ólæsinginn sem kunnir að reikna
Jonas Jonasson

3 Hemmi Gunn - Sonur þjóðar
Orri Páll Órmarrson

4 Vísindabók Villa
Vilhelm Anton Jónsson

5 Fiskarnir hafa enga fætur
Jón Kalman Stefánsson

6 Rangstæður í Reykjavík
Gunnar Helgason

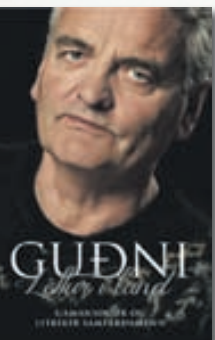
7 Gröfin á fjallinu
Hjorth & Rosenfeldt

8 Árleysi alda
Bjarki Karlsson

9 Ár drekans
Óssur Skarphéðinsson

10 Guðni - Léttur í lund
Guðni Ágústsson

SAMKVÆMT BÓKSÖLU Í PENNANUM EYMUNDSSON UM LAND ALLT

GRÆNLAND Við vinnslu úrans úr málmgrýti fellur til gríðarlegt magn af geislavirkum úrgangi. Í því felst helsti vandinn í umhverfislegu og efnahagslegu tilliti fyrir Grænlandi og nágrenna þeirra.

FRÉTTABLAÐIÐ/AP

Úranvinnslan getur spillt ímynd Íslands

Úranvinnsla á Grænlandi ógnar ekki Íslandi með beinum hætti. Aðeins orðrómur um geislaamengun á Grænlandi gæti ógnað efnahagslegum hagsmunum Íslands.

Fiskverð féll strax eftir að kabátur sökk

Höskuldur Þórhallsson, formaður umhverfisnefndar, spurði sérstaklega út í hugsanleg áföll fyrir orðspor Íslands ef upp kæmu aðstæður þar sem geislaamengun yrði.

Sigurður Magnússon, forstjóri Geislavarna, varð til svars og sagði í samhengi, þó ólíku sé saman að jafna, frá því þegar sovéskur kjarnorkukabátur sökk við Bjarnarey 7. apríl árið 1989, á föstudagskvöldi. „Á mánudagsmorgni varð verðfall á fiskmörkuðum í Japan. Þá skipti engu að fiskurinn var veiddur áður en kabáturinn fórst. Það voru bara þessi árárnú áhrif. Þannig að orðsporið skiptir miklu máli,“ sagði Sigurður og bætti við að ef minnsti grunur kæmi upp um mengun í íslenskum afurðum væru ítarleg gögn um hið gagnstæða Íslands besta vopn til varnar.

vinnslu í huga í umhverfis- og efnahagslegu tilliti innanlands. „Í svona námurekstri fylgja staðbundin vandamál, sem vilja gleymast. Það má nefna að til þess að ná úraninu úr málmgrýtinu þarf að mala það og leysa það upp með sýru, til að skilja úranið frá. Við þetta verður til mikið magn úrgangs – reyndar er meira af geislavirkum efnunum í úrganginum en geislavirkni í úraninu sjálfu. Úranið hefur mjög langan helmingunartíma og öll dótturefni úrans verða eftir í úrganginum. Úran er oft innan við eitt prósent af massanum svo auðvelt er að sjá að mikið af úrgangi situr eftir. Svo aðalvandi Grænlandinga gæti orðið úrgangurinn af námarekstrinum.“

Ímynd Íslands

Helgi Jensson, ráðgjafi hjá Umhverfisstofnun, sagði, og tók undir sjónarmið Sigurðar, að út frá umhverfislegu sjónarmiði væri námagröfturinn á Grænlandi, og hugsanlegur flutningur sjóleidda, ekki alþjóðlegt vandamál heldur miklu frekar staðbundið vandamál vegna þess mikla úrgangs sem fellur til.

„Menn hafa yfirleitt mestar áhyggjur af umhverfisáhrifunum; að menn séu að brjóta niður heilt fjall fyrir einhverja afurð. Þá eru 80 til 90 prósent af fjallinu skilin eftir í einhverjum óskipulegum haug. En hins vegar verða menn alltaf að gera sér grein fyrir því að komi upp orðrómur um geislaamengun, þá er það orðin efnahagsleg spurning um sölu afurða sem hugsanlega tengjast því. Ég hef lýst því yfir að ég tel ekki hættu á skaðlegri geislaamengun í hafinu í kringum Ísland miðað

við þá þekkingu sem við höfum. En komi upp kvittur um mengun getur það haft gífurleg áhrif á sölu okkar afurða. Ef það verður slys á Grænlandi gæti það þannig haft áhrif hingað á óbeinan hátt,“ sagði Helgi og vísaði til þess að ímynd óspilltra svæða gæti fljótt tapast þó óraunhæft væri að áhrifa umhverfisslyss gætti þar.

Með puttann á púlsinum

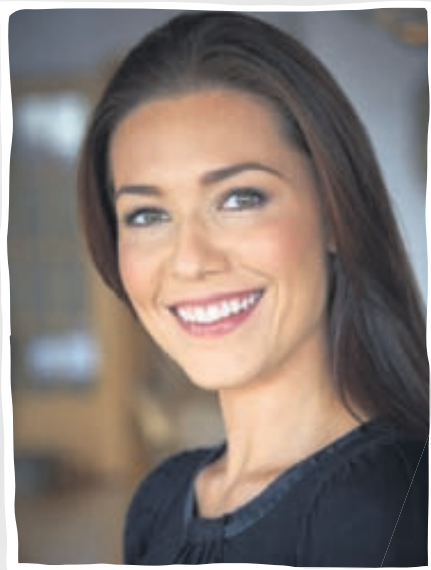
Hermann Örn Ingólfsson, sviðstjóri alþjóða- og öryggissviðs utanríkisráðuneytisins, kynnti fyrir nefndinni að íslensk stjórnvöld væru í góðu sambandi við dönsk og grænlandsk stjórnvöld almennt séð og það ætti við um námavinnslu, eins og annað. „Við fylgjumst grannt með þessu og gerum okkur grein fyrir að þessi mál verða að sjálfsögðu Ísland og næsta nágrenni,“ sagði Hermann og bætti við að stjórnvöld í Danmörku og á Grænlandi tækju þessi mál alvarlega, eins og komið hefði fram í samskiptum við hérland stjórnvöld að undanförunu.

Ernst Hemmingsen, fulltrúi frá danska sendiráðinu, sagði dönsk og grænlandsk stjórnvöld hafa skipað vinnuhóp til að greina einstök álitamál. Kom fram í máli hans að Danir eru bundnir af ýmsum alþjóðasamningum sem ekki gilda um Grænland. Það væri Grænlandinga að ákveða hvort þeir vinna úran í landinu en um útflutning á úrani þyrfti samvinnu landanna beggja. Hann sagði einnig að vinna hópsins hefði leitt í ljós að „fjárfestar standa ekki í biðröðum til að fjárfesta á Grænlandi“, og það ætti við hugsanlega námuvinnslu og bætti að hafa hugfast.

svavar@frettabladid.is

MATREIÐSLUBÓK HAGKAUPS 2013 ER KOMIN ÚT!

Friðrika Hjördís Geirsdóttir

Þetta er 14. bókin í þessum vinsæla
bókaflokki sem allir þurfa að eiga.

Höfundur uppskrifta er Rikka

Verði þér að góðu!

2.499 KR

HAGKAUP
Ein ferð betra verð

Hundskastu

iPod touch 16/32/64GB

Nýr og endurhannaður iPod touch með stærri skjá (4"), innbyggð myndavél.

Verð frá: 59.990.-

iPod nano 16GB

Nýi iPod nano hefur verið algjörlega endurhannaður.

Verð: 29.990.-

iPod shuffle 2GB

iPod shuffle fæst nú í nýjum og flottum litum.

Verð: 9.990.-

Birt með fyrirvara um prentvillur og verðbreytingar.

Work Mate
iPod touch hlíf

Verð: 4.990.-

Flexi Case
iPod nano hlíf

Verð: 3.990.-

Skullcandy Jib
Ódýr og góð "In-Ear" heyrnatól

Verð: 1.990.-

JBL hátalari
iPod, iPhone5 / lightning tengi

Verð aðeins: 9.990.-

Út af Mandžukić-ið þitt hvað þetta eru góð verð!

2.000 kr.
símnotkun á
mán. í 12 mán.
fylgir iPhone 5s
og 5c hjá
NOVA

iPhone 5c 16GB
Litaglaður og klár. Verð: 109.990.-

iPhone 5s 16/32/64GB
Framtíðin er hér. Verð frá: 159.990.-

Hipkey
Og þú týnir lyklunum aldrei aftur
Verð: 14.990.-

FitBit Flex
Einkaþjálfarinn þinn
Verð: 19.990.-

Mophie Helium
Hulstur m. innb. rafhlöðu
Verð: 14.990.-

Olloclip
Fisheye, viðlinsa eða Macro fyrir iPhone
Verð: 11.990.-

Smáralind
Virka daga 11 - 19 | Fimmtudaga 11 - 21 | Laugardaga 11 - 18
Sunnudaga 13 - 18 | Sími 512 1330

epli.is

Laugavegi 182
Virka daga 10 - 18 | Laugardaga 12 - 16 | Sími 512 1300

1 **LOKS RIGNDI Í KALIFORNÍU** Vegfarendur þurftu að taka upp regnhlífur í San Francisco í fyrrakvöld, en á þessum slóðum hefur ekki rignt svo heitið geti í tvo mánuði, og reyndar sáralítið allt árið. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

2 **MÁLAD YFIR VEGGJAKROT Í NEW YORK** Ungur maður virðir fyrir sér vegg 5 Pointz-vöruhússins í New York þar sem eigandinn lét í skjóli nætur mála yfir veggjalist sem húsið var orðið frægt fyrir. Listamenn götunnar hafa þarna fengið útrás fyrir sköpunarkraftinn síðan 1990. NORDICPHOTOS/AFP

3 **FORSETI FAGNAR AUKNUM VÖLDUM Í VENESÚELA** Nicolas Maduro, arftaki Hugos Chavez í Venesúela, tekur formlega við nýjum lögum úr hendi forseta þjóðþings landsins. Lögin veita forsetanum sérstök völd næsta árið og gera honum jafnvel kleift að hunsa vilja þingsins. Aukin harka hefur færst í stjórn málin í landinu undanfarið og Mauro hikar ekki við að kalla andstæðinga sína afætur, fasista og glæpamenn. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

5 **DÚFUM GEFID Í MOSKVU** Kona þessi gaf dúfunum brauðmola í almenningsgarði í Moskvu. NORDICPHOTOS/AFP

ÁSTAND HEIMSINS

4 **PÁFANUM FAGNAÐ Á PÉTURSTORGI** Á Péturstorginu í Róm tók mannfjöldinn fagnandi á móti Frans páfa þegar hann kom þangað í gær til að flytja ávarp. NORDICPHOTOS/AFP

6 **SPRENGJUÁRÁS Í BAGDAD** Íbúar í Bagdad, höfuðborg Íraks, skoða skemmdir á vettvangi sprengjuárásar í Karrada-hverfinu. Tugir manna létu lífið í nokkrum sprengjuárásum þar í landi í gær. NORDICPHOTOS/AFP

7 **SÆTINDI TIL SÖLU Í KABÚL** Afganskur sölumaður raðar upp vörum sínum, sem hann bauð til sölu í höfuðborginni Kabúl. NORDICPHOTOS/AFP

8 **FORSETI KÝS Í MÓSAMBÍK** Armando Guebuza var mættur á kjörstað í Maputu, þar sem borgarstjórnarkosningar voru haldnar í gær. Spenna hefur verið í tengslum við kosningarnar og stjórnarandstöðuflokkurinn Renamo ákvað að hunsa þær. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Rauðir dagar 18.-22. nóvember

Komdu í heimsókn í dag Opið til kl. 17

Í dag höldum við fjölskyldudag í öllum útibúum Íslandsbanka og bjóðum upp á skemmtilegar uppákomur og kaffiveitingar.

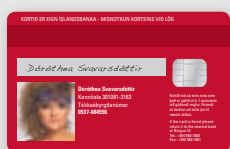
Við hlökkum til að sjá þig!

Gjöf frá Georg og félögum

Krakkar sem koma með baukinn sinn fá flottan glaðning frá Georgi og félögum í Íslandsbanka.*

Má bjóða þér nýja mynd í kortin þín?

Komdu í dag á Kirkjusand eða í útibúið þitt á landsbyggðinni milli kl. 15-17 og láttu taka nýja mynd í kortin þér að kostnaðarlausu.

*Gildir á meðan birgðir endast

Fræðsludagskrá á Rauðum dögum Fimmtudagur 21. nóvember

Árangur í ávöxtun

Fræðslufundur VÍB um uppbyggingu eignasafna. Íslandsbanki Kirkjusandi kl. 12.15-12.45.

Eru rafmagnsbílar framtíðin?

Fundur um samgöngur framtíðarinnar og fjármögnun. Íslandsbanki Suðurlandsbraut kl. 16.30.

Ergo er opið til kl. 17 í dag

Við bjóðum
góða þjónustu

islandsbanki.is | Sími 440 4000

Íslandsbanki

TÍU MENGUÐUSTU STAÐIR JARÐAR

→ **Prettán staðir samtals voru á samskonar listum 2006 og 2007**

Framúrskarandi árangur	Verulegar framfarir	Takmarkaðar framfarir
Haina, Dóminíska lýðveldinu	Linfen, Kína Tianying, Kína La Oroya, Perú Sukinda, Indlandi Ranipet, Indlandi Sumgayit, Aserbaidsjan Rudnaya Pristan, Rússlandi	Tsjernóbyl, Úkraínu Kabwe, Sambíu Norilsk, Rússlandi Mailuu-Suu, Kirgisistan Dsjersjinsk, Rússlandi

Eiturúrgangur ógnar milljónum

Heilsu meira en tvö hundruð milljóna manna víða um heim er talin stafa veruleg hættu af eiturefnaúrgangi í næsta nágrenni heimilis síns. Tíu hættulegustu staðirnir eru tilgreindir í nýrri skýrslu. Þrír þeirra eru í Asíu, þrír í Evrópu, þrír í Suður-Ameríku og einn í Afríku.

BANDARÍKIN Eiturefnaúrgangur er alvarlegt vandamál víða um heim. Talið er að meira en 200 milljónum manna stafi beinlínis hættu af henni. Þetta kemur fram í nýrri skýrslu frá Græna krossinum í Sviss og Blacksmith-stofnuninni í New York. Sambærilegar skýrslur voru gefnar út árin 2006 og 2007, og sýnir samamburðurinn við þær að sums staðar hefur tekist að ná góðum árangri við að hreinsa burt eiturefnaúrgangur.

Ástandið virðist þó hafa versnað. Í það minnsta er talið að fleira fólk sé nú í hættu vegna eiturefnaúrgangunar en var fyrir nokkrum árum. Hugsanlega stafar sú breyting þó af því að þekking manna á útbreiðslu og áhrifum eiturefnaúrgangunar er orðin meiri.

Stofnanirnar hafa fylgst með meira en þrjú þúsund stöðum í 49 löndum og niðurstaðan varð sú að ruslahaugur í Agbobloshie í Gana er hættulegasti eiturefnaúrgangur jarðar. Þangað er hent ósköpunum öllum af ónýtum rafmagnstækjum, en á hverju ári flytur Gana inn 215 þúsund tonn af slíkum úrgangi, beinlínis í þeim tilgangi að henda honum á haugana í Agbobloshie.

Talið er að þessi innflutningur muni aukast á næstu árum, en heilsufari fólks í nágrenninu stafar veruleg hættu af. Hættan þar stafar ekki síst af blýmengun, en mikið blý hefur mælst í jarðvegi þar undanfarið.

Næstverst er ástandið metið í Tsjernóbyl í Úkraínu, þar sem alvarlegasta kjarnorkuslys sögunnar varð

árið 1986. Ekki er búist við öðru en að Tsjernóbyl verði áfram á þessum lista næstu áratugin, enda hverfur geislavirknin þar ekki í bráðina.

Í þriðja sæti lendir svo Citarum-fljótið í Indónesíu. Vatnasvæði þess nær yfir 13 þúsund ferkílómetra, og þar búa um níu milljónir manna. Þaðan kemur megnið af drykkjarvatni íbúa höfuðborgarinnar Djakarta, auk þess sem vatnið þaðan er notað við landbúnað og í iðnframleiðslu.

Mengunin í ánni er af margvíslegum toga og kemur bæði frá heimilum og iðnaði. Mikið magn af blýi mælist til dæmis í vatninu, sem og ál, mangan og járn. Stjórnvöld eru byrjuð að fást við þennan vanda, en verkefnið er gríðarstórt og mun taka allmörg ár.

gudsteinn@frettabladid.is

MENGAÐASTI STAÐUR HEIMS ER Í GANA Ungir menn hafa náð sér í rafmagnskapla og fleira rafmagnsdót á ruslahaugunum í Agbobloshie í von um að geta selt það.

STÆRSTI HÚSNÆÐISVEFUR LANDSINS

FÉLAG FASTEIGNASALA **vísir**

Ótrúlegt úrval íbúða til sölu eða leigu!

FASTAEGNIR.IS

Skíðamenn geta farið að hlakka til opunar í Bláfjöllum og Hlíðarfjalli: Vona að kuldatíðin haldist

ÚTIVIST „Við erum að vonast til að kuldatíðin haldist næstu daga því þá ætti að vera mögulegt að opna fyrir mánaðamót. Það hefur bara gerst einu sinni frá árinu 2007 að við höfum getað opnað í Bláfjöllum í nóvember,“ segir Magnús Árnason, framkvæmdastjóri skíðasvæðis höfuðborgarsvæðisins.

Talsvert hefur snjóað í Bláfjöllum síðustu daga og vinna starfsmenn skíðasvæðisins nú að því að yta snjónum til og þjappa hann. Magnús segir að margir skíðaiðkendur séu orðnir óþreyjufullir og fjöldi manns hringi á hverjum degi til að spyrja hvenær verði opnað.

Skíðasvæðið í Hlíðarfjalli við Akureyri verður opnað næstkomandi föstudag.

Guðmundur Karl Jónsson, forstöðumaður skíðasvæðisins, segir að snjóframleiðsla hafi hafist í október. Um miðjan þann mánuð hafi líka snjóað mikið í fjallinu.

„Þetta var blautur og þungur snjór sem þjappaðist vel. Það hefur ekki hlánað hjá okkur það sem af er svo þetta lítur mjög vel út enda getum við opnað viku fyrr en venjulega,“ segir hann.

TILHLÖKKUN Það lítur út fyrir að skíðasvæðin bæði sunnan- og norðanlands verði opnuð óvenjusnemma í ár.

Aðventan er gleðileg í Garðheimum

JÓLAHLAÐBORÐ SPÍRUNNAR HEFST Í DAG!

Í BOÐI Í HÁDEGINU ALLA FIMMTU- OG
FÖSTUDAGA FRAM AÐ JÓLUM.
NÁNAR Á WWW.SPÍRAN.IS

SPÍRAN
BORDUM VEL

20% AFSLÁTTUR
LJÓSASERÍUR
AÐVENTULJÓS
OG KERTI

JÓLATRÉN SEM ENDAST

20-30%

AFSLÁTTUR AF
GERVIJÓLATRJÁM

Jólaleikur
barnanna
TEIKNABU GARÐHEIMA
—HVER FÆR VERÐLAUN?

GARÐHEIMAR

Garðheimar • Stekkjarbakka 6 • 540 3300 • gardheimar.is

Sænski kvensjúkdómalæknirinn Lennart Blomqvist rannsakar hvort blóðtappar valdi fósturlátum og hvernig bregðast megi við: Virka efnið í aspiríni kann að vinna gegn fósturmissi

Sænskur kvensjúkdómalæknir, Lennart Blomqvist, rannsakar nú hvort acetylsalicylsýra, sem er í verkjalyfjum (til dæmis aspiríni) og hitalækkandi lyfjum, geti komið í veg fyrir fósturlát snemma á meðgöngunni. Hann rannsakar einnig hvort öryggisfinning geti aukið líkurnar á fullri meðgöngu.

Samkvæmt fréttum sænskra fjölmiðla rannsakar Blomqvist hvort endurtekin fósturlát snemma á meðgöngu geti stafað af agnarsmáum blóðtöppum í æðum fylgjunnar sem takmarki blóðstreymi til fóstursins. Hann kveðst þess vegna vera að rannsaka hvort meðferð með acetylsalicylsýru,

sem dregur úr hættunni á blóðtöppum, geti verið lausn.

Í byrjun gaf kvensjúkdómalæknirinn tuttugu konum lítinn skammt af acetylsalicylsýru í þeim tilfellum þar sem engin skýring fannst á fósturlátunum. Allar konurnar eignuðust börn eftir eðlilega meðgöngu. Hann ákvað að víkka út rannsóknina árið 2008 sem 287 konur hafa hingað til tekið þátt í. Alls hafa 208 þeirra fætt börn og 32 börn eru á leiðinni.

Blomqvist tekur fram að hafa þurfi í huga að líkurnar á að meðganga verði eðlileg eftir þrjú fósturlát séu fimmtíu prósent.

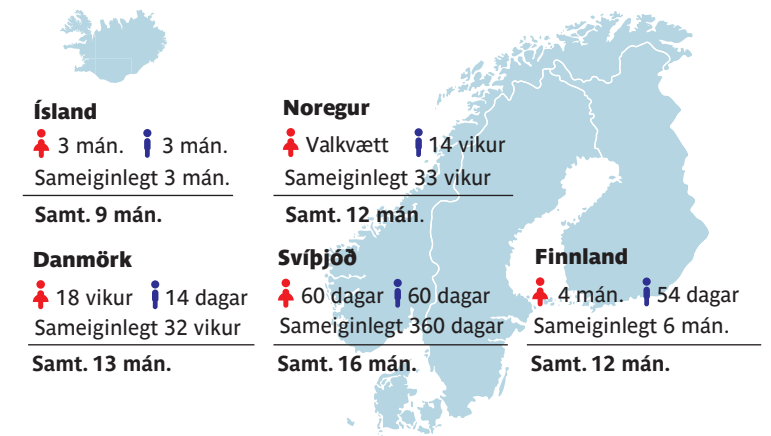
Þess vegna þurfi að taka mörg atriði til athugunar. Hann telur nauðsynlegt að rannsaka áhrifin hjá 400 konum áður en hægt sé að tala um örugga niðurstöðu.

Kvensjúkdómalæknirinn greinir frá því að rannsóknir við Ullevålssjúkrahúsið í Ósló bendi til að öryggisfinning dragi úr hættunni á fósturmissi. Hann reynir þess vegna að draga úr streitu og kvíða hjá þörum. Hann ræður þeim frá því að leita sér upplýsinga á netinu og hvetur þau til að leita í staðinn til hans með spurningar. Þess vegna sé hann alltaf með farsím sinn sinn opinn.

ÓFRÍSK Virka efnið í aspiríni kann að draga úr líkum á fósturmissi. NORDICPHOTOS/GETTY

FÆÐINGARORLOF Á NORÐURLÖNDUM

Fæðingarorlof styst á Íslandi

Fæðingarorlof er styttra hér á landi en á hinum Norðurlöndunum. Ísland hefur jafnan verið á eftir hinum í þróuninni. Framkvæmdastýra Jafnréttisstofu segir brýnast að hækka hámarksgreiðslur í orlofi.

Ísland hefur lengi verið eftirbátur hinna Norðurlandanna þegar kemur að fæðingarorlofsmálum. Í skýrslu sem Jafnréttisstofa gaf út árið 2005 segir meðal annars að Ísland hafi, fyrir það fyrsta, verið seint til að setja lög um fæðingarorlof og eins hafi Ísland yfirleitt verið seinna til en hin Norðurlöndin að breyta lögum og bæta þau.

Fyrstu lögum um fæðingarorlof voru sett hér á landi árið 1946, en með þeim fengu allar konur rétt á fæðingarstyrk og eins áttu einstæðar mæður sem unnu úti rétt á aukastyrk í þrjú mánuði. Þá var liðin rúm hálf öld frá því að Noregur setti slík lög, fyrst Norðurlanda, og Danmörk og Svíþjóð fylgdu í kjölfarið árin 1900 og 1901 áður en Finnland tók skrefið árið 1917. Þá voru Íslendingar síðastir Norðurlandþjóða til að binda hluta fæðingarorlofs feðrum, en það var árið 1998.

Fæðingarorlofsmál voru enn í brennidepli síðasta vetur þegar samþykkt var á Alþingi að lengja fæðingarorlofið í þrepum úr níu mánuðum í tólf mánuði og hækka þakið á mánaðarlegum greiðslum upp í 350.000. Í frumvarpi til fjárlaga árið 2014 er hins vegar gert ráð fyrir því að lenging orlofsins verði dregin til baka og þakið á greiðslum hækkað um 20.000 á mánuði.

Eins og sakir standa er fæðingarorlofið styttra hér á landi en á hinum Norðurlöndunum.

Í Danmörku geta foreldrar skipt með sér heilu ári samtals. Konur fá þar fjórar vikur fyrir fæðingu og fjórtán vikur eftir fæðingu, og karlar fá tvær vikur á fyrstu fjórtán vikunum eftir fæðingu. Þess utan geta foreldrar skipt með sér 32 vikum í orlofi. Hluta orlofs má fresta þar til barnið verður níu ára gamalt.

Í Svíþjóð fá foreldrar samtals 480 daga í orlof sem skiptist þannig að 60 orlofsdagar eru bundnir hvoru þeirra en restinni geta foreldrar skipt á milli sín. Hægt er að nýta

„Það ætti að vera heilt ár og skiptast jafnt milli foreldra, en hins vegar liggur frekar á því að hækka þakið, sem hefur orðið til þess að feður hafa síður tekið fæðingarorlof.“

Kristín Ástgeirsdóttir, framkvæmdastýra Jafnréttisstofu.

orlofið allt þar til barn nær átta ára aldri.

Í Noregi er fæðingarorlof 47 vikur ef miðað er við fullar bætur, en þar af eru 14 vikur bundnar feðrum og falla niður ef þeir nýta þær ekki.

Í Finnlandi fá konur fjögurra mánaða leyfi sem hefst í síðasta lagi mánuði fyrir áætlaðan fæðingardag. Þá eiga feður í sambúð með mæðrum rétt á 54 dögum í orlof og foreldrar eiga sameiginlega um hálf ár sem þeir geta ráðstafað eftir hentugleik.

Kristín Ástgeirsdóttir, framkvæmdastýra Jafnréttisstofu, segir að þrátt fyrir að fæðingarorlof sé vissulega styttra hér en á hinum Norðurlöndunum séu margar hlíðar á þessum málum. „Til dæmis eru það bara Norðmenn sem standa okkur framar hvað varðar sérstakt orlof bundið feðrum, en svo er álitafni hversu fæðingarorlof eiga að vera löng, með tilliti til fjarveru frá vinnumarkaði og framgöngu í starfi.“

Kristín segir að fæðingarorlof hér á landi sé of stutt. „Það ætti að vera heilt ár og skiptast jafnt milli foreldra, en hins vegar liggur frekar á því að hækka þakið, sem hefur orðið til þess að feður hafa síður tekið fæðingarorlof. Svo þegar ástandið skánar verði orlofið lengt.“

2. sæti
Bóksöluhlustinn
Fræði og almennt efni
11.-17. nóvember

BÆTIR, HRESSIR, KÆTIR!

„Hvað eftir annað skellir lesandinn upp úr.“
REYNIR TRAUSTASON, DV

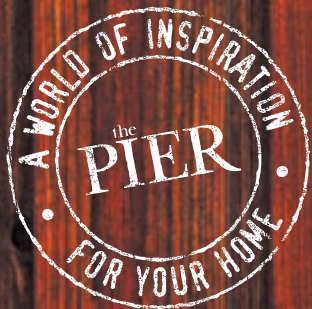
„Bráðsmellin bók fyrir alla.“
JÓN AÐALSTEINN BERGSVEINSSON, VÍÐSKIPTABLAÐINU

Guðni Ágústsson fer á kostum í sögum af sjálfum sér og öðrum – og þjóðþekktir menn rifja upp litríkar sögur af Guðna.

Sannkallaður lífsins elixír sem bætir, hressir og kætir.

Skemmtilegasta bók ársins!

JÓLIN BYRJA Í THE PIER

Jólatré
9.990

MIKIÐ ÚRVAL
AF FALLEGU
JÓLASKRAUTI

59.900

29.900

Búsáhöld
-20%

MIKIÐ ÚRVAL AF
BÚSÁHÖLDUM
Á 20% AFSLÆTTI
GILDIR TIL 27.NÓV.

Jólastyttur 690 og 2.490

Lampar 5.990

Styttur 3.990

Matarstell frá 590 mikið úrval

Búsáhöld
-20%

Reykelsi,
olíur, kerti
og híbýlaimir
frá 390

Jólastyttur frá 890

16 cm, 24 cm og 29 cm

the
PIER

Jói Fel

BAKARÍ

Kökur og kruðerí að hætti Jóa Fel

FERSK JARÐARBERJAPÆJA

BROSKALLAKÖKUR

GULRÓTARKAKA

SÚKKULAÐI- OG MARSÍPANPÆ

SÍMI: 588 8998

www.joifel.is

NEYTANDINN Jón Óttar Ólafsson

Keypti Weber í fornþókabúð

„Ég held að bestu kaupin hafi verið þegar ég fékk frumútgáfu af The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism eftir Max Weber í fornþókabúð í Heidelberg á áttatíu mörk,“ segir Jón Óttar Ólafsson, höfundur glæpasögunnar Hlustað, spurður út í bestu kaupin sín.

Hann var á vikufélaginu um Pýskaland árið 1996 þegar hann kom auga á bókina en þýski fræðimaðurinn hefur lengi verið í upphaldi hjá honum. „Fræðirit hans notaði ég í gegnum eiginlega allt mitt háskólanám. Eg notaði Weber meira að segja þegar ég skrifaði doktorsritgerðina [í afbrotafræði].“

Hvað verstu kaupin varðar segir Jón Óttar að konan hans hafi verið fljót að benda á þau: „Það eru þrjú árin í röð sem ég keypti árskort í World Class og fór aldrei.“

Einnig segir hann auðvelt að finna misheppnuð kaup tengd fötum. „Gulur bolur frá Kanaríeyjum kemur upp í hugann,“ segir hann og hlær. „Reyndar þegar ég var sautján ára keypti ég mér mittisléðurjakka sem ég var í þangað til ég var 22 eða 23 ára, sem mér þótti ákaflega flottur en er vægast sagt ljótur. Það voru góð kaup þá en núna sér maður eftir þessu.“ - fb

Mikilvægt að huga að öryggisvottunum

Slysavarnafultrúi segir fólk þurfa að vera á varðbergi varðandi kaup á vörum í gegnum netsíður. Á síðum eins og AliExpress sé oft erfitt að sannreyna hvort vörur uppfylli öryggisstaðla. Einnig er varað við óvottuðum fjarskiptatækjum.

NEYTENDAMÁL Mikilvægt er fyrir neytendur að gæta að því að hlutir sem keyptir eru á netinu standist öryggiskröfur og beri vottun því til sönnunar.

Þetta segir Herdís Storgaard, verkefnisstjóri slysavarna hjá Landlækniseimbættinu, en eins og komið hefur fram í umfjöllun Fréttablaðsins að undanförunu hefur verið mikill vöxtur í vörukaupum frá kínverskum sölusíðum, sérstaklega AliExpress, síðustu mánuði.

Herdís segist hafa kannað síðuna eftir að hafa fengið fyrirspurnir frá foreldrum um hana.

„Ég hnaut um að þarna er til dæmis verið að selja barnabílstól, sem er, þegar nánar er að gáð, bara sessa úr taui sem fest er við bílsæti og lítur út eins og bílstóll, sem er stórhættulegt og alls ekki í samræmi við staðla.“

Herdís segir auk þess ómögulegt að kanna hvort vörur sem þar eru til sölu, til að mynda reiðhjólahljálmar, hafi staðist öryggisprófanir og slíkt.

„Ég er ekki að fullyrða að hjálmarirnir séu ekki í lagi en það vakna spurningar, sérstaklega ef lítið er til bílstólsins.“

Slíkir staðlar eru afar mikilvægir, að sögn Herdísar, en í Evrópu eru almennt gerðar miklar öryggiskröfur til barnavöru almennt.

„Til dæmis að smellur innihaldi ekki eitrefni og detti ekki af fötunum þannig að barnið geti tínt þær upp í sig og þess háttar. Fólk verður að vera á varðbergi gagnvart öllu þessu.“

thorgils@frattabladid.is

ÖRYGGI Í FYRIRRÚMI Herdís Storgaard segir að erfitt sé að ganga úr skugga um hvort vörur sem keyptar eru á AliExpress uppfylli íslenskar öryggiskröfur. FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

Ólögleg án CE-vottunar

CE Í tilkynningu frá Póst- og fjarskiptastofnun (PFS) eru kaupendur fjarskiptatækja, til dæmis farsíma, talstöðva og fjarstýrðra leikfanga, varaðir við því að kaupa tæki sem ekki bera CE-vottun.

Tæki án CE-merkinga eru ólögleg hér á landi því að þau ganga gegn svokallaðri R&TTE-tilskipun sem gildir á Evrópska efnahagssvæðinu. Ef fjarskiptabúnaður er í fullu samræmi við R&TTE-tilskipunina er hann CE-merktur, en tæki sem eru almennt í notkun í löndum utan Evrópu geta verið ólögleg.

→ PFS gefur góð ráð til að hafa í huga áður en fjárfest er í fjarskiptatæki til nota hér á landi

- Öll fjarskiptatæki eiga að vera CE-merkt. Ef þau eru það ekki eru þau ólögleg á Íslandi.
- CE-merkið skal vera greinilegt á umbúðum og á tækjunum. Að auki skal tækið vera merkt með framleiðslunúmeri.
- Ofangreint á við, hvort heldur tækin eru keypt á Íslandi, erlendis eða koma til landsins sem gjöf, t.d. frá ættingjum.
- Ofangreint á einnig við ef tækin eru keypt á netinu.
- Athuga þarf hvort hvort afla þurfi tilskilinna leyfa til að nota tækið á Íslandi.

Síminn og Auðkenni kynna nýja rafræna lausn fyrir neytendur:

Skilríkin komin í farsímana

Ný farsímakort frá Símanum eru nú orðin fullgild rafræn skilríki sem gilda fyrst um sinn inni á þjónustusíðum Símans, en innan tíðar munu fleiri fyrirtæki og stofnanir bjóða upp á slíkt.

Í fréttatilkynningu segir að rafræn skilríki muni í framtíðinni gera notenda- og lykilorð óþörf, þar sem aðeins eitt PIN-númer muni gilda fyrir alla þjónustu.

Innleiðing rafrænna skilríkja fyrir farsíma er afrakstur samstarfs Símans, Auðkennis og viðskiptabankanna, en Þór Jes Þórisson, framkvæmdastjóri þróunarsviðs Símans, segir í tilkynningunni að netbankar, tryggingafélög og ríkisstofnanir muni væntanlega bjóða slíka þjónustu fljótlega.

Haraldur A. Bjarnason, framkvæmdastjóri Auðkennis, segir róttækar breytingar fram undan þar sem skilríki á farsíma sé hægt að nota hvar og hvernær sem er.

„Hvort sem þjónustan er sótt í gegnum símann, spjaldtölvuna, fartölvuna eða gömlu góðu borðtölvuna, þá virka skilríkin. Allt sem þarf er farsími og PIN.“

Haraldur segir að í framtíðinni verði jafnvel

ALLT Í SÍMANUM Möguleikum sem fylgja fjarskiptabyllingunni fjölga stöðugt. MYND/SÍMINN

hægt að kjósa með hjálp farsímans. „Þetta er ekki aðeins öruggari leið en þekkest með hefðbundnu endanafni og lykilorði heldur mun þægilegri þar sem viðskiptavinir þurfa ekki að muna fjölmörg ólík notandanöfn og lykilorð inn á vefi sem notaðir eru sjaldan.“ - þj

ALLT TIL AÐ FEGRA HEIMILIÐ FYRIR JÓLIN

Búðu til persónuleg kertí

Kertalím fyrir pappír.
Inniheldur eldtefjandi efni **1.990,-**

Krans úr könglum.
Ummál 35 sm.

4.495,-

EFNI
Í JÓLA-
KRANSINN

Krans úr greinum.
Ummál 35 sm.

2.995,-

ÓDYRT

Jólafondursett
Úrval af jólafondursettum
á frábæru verði.

1.295,-

Jólafondursett „Uglur í óróa“
Inniheldur allt efni í 3 stk.
Hæð 6 sm

2.495,-

TILBOÐ

Jólatréhjörtu
Inniheldur allt efni í 3 stk.
Stærð 6,5 x 18 sm

999,-

Jólafondursett „Þrjár sveinar“
Inniheldur allt efni í 3 stk.
Hæð 12 - 20 sm.

2.995,-

Jólafondursett „Litlir jólasveinar“
Inniheldur allt efni í
12 stk. Hæð 6 sm.

2.695,-

Jólafondursett „Snjókarlafjölskylda“
Inniheldur allt efni í 5 stk.
Hæð 3,5 - 13,5 sm.

3.225,-

Jólasveinn LED
10 ljósa, stærð 24,5 x 28 sm
Fyrir 3 x AAA rafhlöður

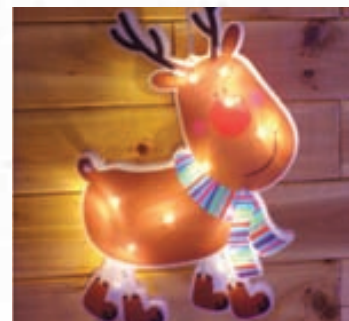
1.499,-

ÓDYR
LJÓS Í
BARNA-
HERBERGIÐ

Engill LED
10 ljósa, stærð 25,5 x 28,5 sm
Fyrir 3 x AAA rafhlöður

1.499,-

Hreindýr LED
10 ljósa, stærð 18,5 x 28,5 sm
Fyrir 3 x AAA rafhlöður

1.499,-

www.a4.is / sími 580 0000

A4 Skeifunni 17 / A4 Smáratorgi 1 / A4 Reykjavíkurvegi 66, Hafnarfirði

A4 Dalsbraut 1, Akureyri / A4 Miðvangi 13, Egilsstöðum / A4 Austurvegi 65, Selfossi

Sjá má afgreiðslutíma verslana A4 á www.a4.is

A4

Nazar opnar heimasíðu: Leggja í fyrstu Tyrklandsferð- ina næsta vor

Ferðaskrifstofan Nazar, sem er í eigu einnar stærstu ferðasamsteypu í heimi, TUI Travel PLC., opnar í dag íslenska heimasíðu.

„Við munum bjóða upp á ferðir til Antalya í Suður-Tyrklandi og fyrsta ferðin verður farin í maí. Ferðirnar verða eingöngu seldar á internetinu en starfsmenn okkar munu svara öllum fyrirspurnum í gegnum íslenskt símanúmer og á internetinu,“ segir Heiðrún Þórsteinsdóttir, verkefnastjóri hjá fyrirtækinu.

Nazar er að hennar sögn tíu ára gömul ferðaskrifstofa með starfsemi í Svíþjóð, Danmörku, Noregi og Finnlandi.

„Við erum með samning við flugfélag sem heitir Corendon Airlines og ætlum að fljúga einu sinni í viku og bjóða viku og tveggja vikna langar ferðir,“ segir Heiðrún.

HEIÐRÚN ÞÓRSTEINSDÓTTIR

Árshlutareikningur birtur: Hagnaður TM jókst milli ára

Heildarhagnaður Tryggingamiðstöðvarinnar (TM) á fyrstu níu mánuðum ársins nam 1,9 milljörðum króna samanborið við 1,8 milljarða króna hagnað á sama tíma árið 2012.

Sigurður Viðarsson, forstjóri TM, segir í uppgjörstilkynningu fyrirtækisins að rekstur TM hafi gengið vel það sem af er ári.

„Afkoma af fjárfestingastarfsemi var mjög góð á tímabilinu og tryggingastarfsemi er í samræmi við áætlanir,“ segir Sigurður.

Reisa veitingastað á súlum við Vestmannaeyjahöfn

Eigendur ferðabjónustufyrirtækisins Rib-safari í Vestmannaeyjum vilja reisa veitinga- og þjónustuhús við höfnina í bænum. Húsið verður reist á landfyllingu en stór viðarpallur í kringum það mun hvíla á stólpum. Það verður um 170 fermetrar að grunnfleti og framkvæmdaáðilar gera ráð fyrir að það verði tilbúið vorið 2015.

„Húsið verður reist á landfyllingu og svo verður stór viðarpallur í kringum það og hann mun hvíla á stólpum sem eru nú þegar komnir niður,“ segir Hilmar Kristjánsson, framkvæmdastjóri ferðabjónustufyrirtækisins Rib-safari.

Hann og aðrir eigendur fyrirtækisins, sem selur ferðir með slöngubátum sem er siglt umhverfis Vestmannaeyjar, hafa sótt um byggingarleyfi fyrir veitinga- og þjónustuhúsi sem á að rísa á lóð fyrirtækisins í Vestmannaeyjahöfn.

„Okkur langar að mynda smá stemningu niðri á bryggju og við horfum til þess hvernig mál hafa þróast á Húsavík, Siglufirði og í Reykjavík þar sem veitingastaðir og ferðabjónusta blómstra við höfnina. Okkar hugmynd er sú að húsið verði eins og veiðikrárnar í Eyjum voru í gamla daga en þær voru byggðar á pöllum og voru staðsettar á þessum slóðum,“ segir Hilmar.

Hann segir að húsið verði um 170 fermetrar að grunnfleti.

„Ef byggingarleyfið verður samþykkt þá verður húsið líklega tilbúið á vormánuðum 2015. Við höfum hingað til ekki verið með neitt almennilegt húsnæði undir starfsemi okkar en við erum með lítinn gám niðri á bryggju þar sem viðskiptavinir okkar geta klætt sig í björgunarvesti og annan klæðnað. Það verður því gott að fá húsnæði þar sem þeir geta sest niður og fengið sér kaffi og aðrar veitingar.“

Spurður hvort fyrirtækið ætli í frekari fjárfestingar segir Hilmar að hann og aðrir eigendur þess ætli að láta framkvæmdina vegna veitinga- og þjónustuhússins duga að sinni.

„Við ætlum ekki að kaupa fleiri báta í bili. Við byrjuðum með einn bát fyrir fjórum árum og erum

TEIKNINGIN Húsið á að líkjast gömlum veiðikrárm sem stóðu áður við Vestmannaeyjahöfn.

MYND/MARGRÉT KRISTÍN GUNNARSDÓTTIR.

búnir að vera með tvo báta í um þrjú ár. En það var minna um ferðir í sumar en árið áður því veðrið var eins og allir vita frekar slæmt. Svo vorum við stoppaðir í vor þegar Samgöngustofa stöðvaði allar okkar ferðir þar sem farþegar voru ekki í svokölluðum neyðarbjörgunarbúningum,“ segir Hilmar og undirstrikar að allir viðskiptavinir fyrirtækisins klæðist flotgöllum og björgunarvestum.

„En það var bakkað með það og það mál er nú komið í góðan farveg,“ segir Hilmar.

„Annað atriði sem gerði reksturinn erfiðari var að við höfum

„Ef byggingarleyfið verður samþykkt þá verður húsið líklega tilbúið á vormánuðum 2015. Við höfum hingað til ekki verið með neitt almennilegt húsnæði undir starfsemi okkar en við erum með lítinn gám niðri á bryggju þar sem viðskiptavinir okkar geta klætt sig í björgunarvesti og annan klæðnað.“

Hilmar Kristjánsson framkvæmdastjóri Rib-safari

einungis heimild frá Samgöngustofu til að sigla með tólf farþega en bátarnir geta borið tuttugu. Af þeim sökum þurfum við að fara fleiri ferðir til að anna eftir-

spurn. Það mál er allt í ferli og við viljum ekki afskrifa það að við fáum að fara með fleiri farþega í hverri ferð.“

haraldur@frettabladid.is

REYKJAVÍK Íbúðir í sérþýli hafa hækkað nokkuð í verði.

FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Raunverð húsnæðis hefur hækkað um 9,8%: Íbúðaverð enn 29% lægra en fyrir hrun

Íbúðaverð á höfuðborgarsvæðinu hækkaði um 1,6 prósent í október og er það mesta hækkan í einum mánuði síðan í júní.

Sú hækkan kemur til vegna mikillar hækkunar á verði íbúða í sérþýli en hún var upp á 2,6 prósent á milli mánaða. Þetta kom fram í Morgunkorni Greiningar Íslandsbanka í gær.

„Raunverð húsnæðis hefur nú hækkað um 9,8% frá því að það stóð lægst eftir hrunið 2008, og er það nú álíka og það var undir lok árs 2004,“ segir í Morgunkorninu. Þar segir að hækkunina undanfarið megi meðal annars rekja til vaxandi kaupmáttar launa, fjölgunar starfa og leiðréttingar á skuldum heimilanna.

„Húsnæðisverð er þó enn um 29% lægra en þegar það var hæst fyrir hrun.“

Sömuleiðis hefur velta með íbúðarhúsnæði á höfuðborgarsvæðinu aukist og á síðustu þremur mánuðum var 1.563 kaupsamningur um fasteignir þinglýst. Það eru 11,4% fleiri samningar en á sama tímabili í fyrra og var heildarveltan í þessum viðskiptum 49,7 milljarðar króna.

„Vöxtur hefur verið í veltu með íbúðarhúsnæði á höfuðborgarsvæðinu nær samfellt síðan í byrjun árs 2010 og var þinglýst 263% fleiri kaupsamningur með íbúðarhúsnæði á síðustu þremur mánuðum en á sama tíma 2009.“

- skó

tl.is

TÖLVU LISTINN

JÓLAGJAFIR

nextbook

DUAL CORE ÖRGJÖRVI!

Þessi verður vinsæl í jólapakkana fyrir börnin. 7" er mjög handhæg og hentug stærð fyrir börn þar sem þær eru léttari og meðfærilegri en stærri spjaldtölvur. Nú fyrir jólin koma Nextbook líka með Dual Core örgjörva sem gerir þær mun hraðvirkari og öflugri. Android 4.1 Jelly Bean og aðgangur að þúsundum ókeypis leikja í Google Play.

19.990

NEX-NEXT701T

Google play

23" FULL HD SKJÁR
MEÐ 5MS SVARTÍMA

PHILIPS 29.990

PHS-236V4LSB

10" MEMOPAD MEÐ FULL
HD OG INTEL ATOM

ASUS 89.990

ASU-ME302CIB015A

VINSÆLASTA MEKANÍSKA
LYKLABORÐIÐ FRÁ RAZER

RAZER 19.990

RAZ-BLACKWIDOW2013

15,6"

INTEL DUAL CORE MEÐ
1TB DISKI OG 8GB
VINNSLUMINNI

TOSHIBA 99.990

TOS-L50A152

SÉRHÖNNUÐ MMO
LEIKJAMÚS FRÁ RAZER

RAZER 14.990

RAZ-DEATHADDER2013

HÁTALARAKERFI MEÐ
DJÚPUM BASSA

Logitech 11.990

Logitech Z323

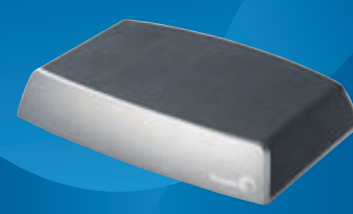
ÞRÁÐLAUS 500GB WI-FI
FLAKKARI Í VASA

BUFFALO 22.990

BUF-HDWP500U3EU

ÖFLUGUR 2TB NAS
NETFLAKKARI

Seagate 27.990

SEA-STCG2000200

27" MEÐ AH-IPS OG HDMI

PHILIPS 49.990

PHS-274E5QHSB

GEFORCE GTX660 SKJÁKORT

MSI 39.990

MSI-N660GAMING2GD50C

ÞRÁÐLAUS BLUETOOTH
HEYRNARTÓL

Bluetooth

noontec 19.990

NOO-ZOROWIRELESSWH

FLOTTASTA
SKJÁTÖLVAN
OKKAR MEÐ
ÖLLU ÞVI
BESTA

TOSHIBA 279.990

TOS-PX30TA120

NÝ VERSLUN TÖLVULISTANS Á HÚSAVÍK!

REYKJAVÍK
SUDURLANDSBRÁUT 26
Sími 414 1700

AKUREYRI
GLERÁRGÖTU 30
Sími 414 1730

HÚSAVÍK
GARDARSBRÁUT 18A
Sími 464 1600

EGILSSTAÐIR
KAUPVANGI 6
Sími 414 1735

KEFLAVÍK
HAFNARGÖTU 90
Sími 414 1740

SELFÖSS
AUSTURVEGI 34
Sími 414 1745

HAFNARFJÖRÐUR
REYKJAVÍKURVEGI 66
Sími 414 1750

Samstaða um veigamiklar stjórnlagabreytingar:

Já, það er hægt að breyta stjórnarskrá

Vinna við breytingar á stjórnarskránni er enn og aftur komin í gang með því að forsætisráðherra hefur skipað nýja stjórnarskrárnefnd. Hún er skipuð í samræmi við samkomulag allra þingflokka frá því í sumar og á að hafa til hliðsjónar meðal annars tillögur stjórnlagaráðs og stjórnlaganefndar frá síðasta kjörtímabili, vinnu stjórnarskrárnefndar frá kjörtímabilinu þar á undan og niðurstöður þjóðaratkvæðagreiðslunnar um tillögur stjórnlagaráðs.

Ólafur P. Stephensen

olafur@frettabladid.is

Saga þeirrar heildarendurskoðunar á stjórnarskránni, sem átti að eiga sér stað fljótlega eftir að lýðveldisstjórnarskráin var sett saman í hasti 1944, er hálfgerð sorgarsaga. Margar stjórnarskrárnefndir hafa gert atögu að verkinu, en það hefur iðulega dottið ofan í einhverjar flokks- og kjördæmaskotgrafir og aldrei klárast.

Endurskoðuninni sem stefnt var að á síðasta kjörtímabili var klúðrað af ýmsum orsökum. Mistök við framkvæmd stjórnlagabingskosninganna leiddu til þess að Hæstiréttur ógilti þær. Þá voru gerð þau mistök að endurtaka ekki kosningarnar, sem var eina tæka leiðin, heldur skipa þá sem höfðu fengið flest atkvæði í stjórnlagaráð. Strax þá var búið að veikja umboð ráðsins.

Stjórnlagaráðið reyndist síðan ekki vandanum vaxið. Í stað þess að gera stjórnarskrána skýrari og reyna að tryggja betur festu í stjórnarfari gerði það tillögur um alltof víðtækar breytingar, sem sumar hverjar hefðu getað haft ófyrirsjáanlegar afleiðingar og búið til alls konar stjórnskipulega óvissu. Tillögurnar fengu margvíslega gagnrýni, bæði frá innlendum og erlendum sérfræðingum.

Þjóðaratkvæðagreiðslan var síðan líka gölluð; þar var spurt spurninga um sum mikilvæg atriði stjórnlaganna en ekki önnur, þannig að hún veitti heldur takmarkaða leiðsögn.

Eftir þennan skelfilega málalíbúnað var gjörsamlega útilokað að ná samkomulagi um afgreiðslu breyttrar stjórnarskrár á Alþingi fyrir kosningar, enda er stjórnarskrá ekki plagg sem á að afgreiða í bullandi pólitískum ágreiningsi.

Þessi saga gefur kannski ekki tilefni til bjartsýni um að nú náist loksins einhver árangur í verkefninu. Samt grillir í grundvöll fyrir samkomulagi um að minnsta kosti nokkrar afmarkaðar breytingar á stjórnarskránni. Skúli Magnússon, héraðsdómari og einn nefndarmanna í hinni nýju stjórnarskrárnefnd, rekur þær í grein í Fréttablaðinu í gær.

Hann nefnir þannig að samkomulag sé um að hafa ákvæði um þjóðareign á auðlindum í stjórnarskránni. Almenn samstaða sé sömuleiðis um að mæla fyrir um þjóðaratkvæðagreiðslur að kröfu almennings. Þá séu flestir sammála um að bæta við ákvæði sem heimili framsal valds í þágu alþjóðasamvinnu. Styrking á eftirlitshlutverki Alþingis og endurskoðun dómsmálakafllans megi heita ágreiningslaus.

Það er rétt hjá Skúla að þetta þykir þeim sem vilja umbylta stjórnarskránni sjálfsagt ekki merkilegt. En það er líka rétt hjá honum að jafnvel þótt samstaða næðist aðeins um þessar takmörkuðu breytingar væri það veigamesta breytingin í sögu stjórnarskrárinnar. Það væri að minnsta kosti alveg klárlega betra en engin breyting og nýja nefndin ætti að stefna að því að ná samkomulagi, sem Alþingi getur afgreitt og lagt í dóm þjóðarinnar.

FRÁ DEGI TIL DAGS

Hundskammaður

Jón Þór Ólafsson, þingmaður Pírata, fékk það óþvegið frá Hönnu Birnu Kristjánsdóttur innanríkisráðherra í óundirbúnum fyrirspurnartíma á Alþingi í gær. Jón Þór spurði Hönnu Birnu hvers vegna hún notaði ekki vald sitt til að stöðva uppboð á heimilum fólks, sem að sögn ráðherrans var í þriðja sinn sem hann lagði fyrir hana sömu spurninguna. Ráðherra virtist orðinn leiður á að svara sífellt sömu spurningunni. Hanna Birna bað Jón Þór að

beita sér frekar fyrir lagasetningu um málið í stað þess að leggja ítrekað fram fyrirspurn sama efnis fyrir hana. Þingmaðurinn ítrekaði þá fyrirspurn sína til ráðherra sem svaraði: „Ástæðan fyrir að innanríkisráðherra geri ekki það sem háttvirtur þingmaður vill að innanríkisráðherra geri er að innanríkisráðherra er ekki á sömu skoðun og þingmaðurinn.“

Alvarleg staða

Ritstjóri Vís-bendingar, Benedikt Jóhannesson, segir í

nýjasta tölublaðinu að alvarlega staða sé komin upp í þjóðfélaginu ef forsætisráðherra lýsir því yfir opinberlega að hann treysti ekki sérfræðingum Seðlabankans, þegar þeir vara við hugsanlegum afleiðingum hugsanlegra aðgerða.

Bankinn hafi lögð bundið hlutverk, auk þess sem bankastjórar hans hafa í gegnum tíðina verið meðal helstu ráðgjafa ríkisstjórna. Benedikt minnst betri tíma og segir: „Útilokað er að hugsa sér að orðaskipti undanfarinna daga hefðu átt sér stað meðan Jóhannes Nordal var seðlabankastjóri.“
fanney@frettabladid.is

HALLDÓR

Rödd foreldra er sterkasta verkfærið

SAMFÉLAGSMÁL

Guðrún Helga Bjarnadóttir
leikskólakennari og fulltrúi Blátt áfram

Sigríður Björnsdóttir
framkvæmdastjóri Blátt áfram

Blátt áfram stendur fyrir auglýsingaherferð þessa dagana. Þar er lögð áhersla á ábyrgð foreldra þegar kemur að forvörnum. Það þarf að fara fram fræðsla á milli foreldra og barna til að auka líkurnar á því að barn segi frá ef það lendir í vandræðum. Í hvaða aðstæðum er barnið þitt daglega? Veit barnið þitt að þú ert upplýst og stendur með því? Veistu hvert barnið þitt leitar ef því líður illa og hverjum það treystir?

Rödd foreldra er sterkasta verkfærið. Þegar þú velur að fylgjast með og hafa skoðun á þeim aðstæðum, sem barni þínu er boðið upp á í starfi sem ætlað er börnum, ertu að gera rétt.

Það sem meðal annars knýr samtökin áfram er sú staðreynd að um 2.000 börn hafa fengið aðstoð í Barnahúsi á síðustu 12 árum. Meirihluti barna, sem verða fyrir kynferðisofbeldi, er 10 ára og yngri og þau gera sér ekki grein fyrir að það sem verið er að gera þeim sé bannað. Flest börn sem verða fyrir kynferðislegu ofbeldi segja aldrei frá, en þau sem gera það og fá hjálp í kjölfarið eiga alla möguleika á að eiga gott líf. Þeir sem beita börn kynferðislegu ofbeldi sækja í aðstæð-

→ Þegar þú velur að fylgjast með og hafa skoðun á þeim aðstæðum sem barni þínu er boðið upp á í starfi sem ætlað er börnum, ertu að gera rétt.

ur sem veita þeim auðveldan aðgang að börnum. Samkvæmt rannsókn á afleiðingum og áhrifum ofbeldis á börn fylgja þau barninu fram á fullorðinsárin, til dæmis með aukinni hættu á áfengis- og vímuefnanotkun, brotinni sjálfmynd, átröskun og fleiru (Sigrún Sigurðardóttir 2012).

Íslenskar rannsóknir um tíðni kynferðisofbeldis gegn börnum sýna að 17 prósent barna hafa verið beitt kynferðislegu ofbeldi fyrir 18 ára aldur og 27 prósent barna hafa orðið fyrir kynferðislegri áreitni fyrir 18 ára aldur (Hinn launhelgi glæpur 2011).

Ef þú upplifir óryggi og veist ekki hvernig þú átt að taka þessi skref hvetjum við þig til að kynna þér forvarnarfræðslu sem er í boði fyrir foreldra á vefsíðu félagsins, blattafram.is.

Verum upplýst – verndum börnin okkar.

FRÉTTABLAÐIÐ

ÚTGÁFUFÉLAG: 365 miðlar ehf. STJÓRNARFORMAÐUR: Ingibjörg S. Pálmadóttir FORSTJÓRI OG ÚTGÁFUSTJÓRI: Ari Ewald RITSTJÓRAR: Ólafur P. Stephensen olafur@frettabladid.is, Mikael Torfason mikael@frettabladid.is Fréttablaðið kemur út í 90.000 eintökum og er dreift ókeypis á heimili á höfuðborgarsvæðinu og Akureyri. Einnig er hægt að fá blaðið í völdum verslunum á landsbyggðinni. Fréttablaðið áskilur sér rétt til að birta allt efni blaðsins í stafrænu formi og í gagnaböndum án endurgjalds. ISSN 1670-3871

Starfslok

Í lok desember n.k.mun ég hætta rekstri lækningastofu minnar í **Læknastöðinni Glæsibæ.**

Skýrslur sjúklinga minna verða varðveittar í tölvukerfi Læknastöðvarinnar.

Sjúklingar mínir geta leitað til sérfræðinga þar varðandi meltingarsjúkdóma.

Ég þakka samstarf við sjúklinga og tilvísandi lækna.

Birgir Guðjónsson

Lyflækningar og meltingarsjúkdómar.
MACP, FACP, AGAF

Forseti Íslands og sæstrengur til Bretlands

Forseti Íslands hélt ræðu á orkuráðstefnu Bresk-íslenska viðskiptaráðsins og Bloomberg-fréttaveitunnar í Lundúnum í síðastliðinni viku. Þar sagði hann m.a. „að Evrópubúar verði á næstu árum að gera upp við sig hvernig þeir ætli að nýta sér þá miklu hreinu orku sem finnst á norðurslóðum. Rafstrengur frá Íslandi til Bretlands sé mjög áhuga- verður fjárfestingarkostur og hann segist verða var við mikinn áhuga fjárfesta.“

ORKUMÁL

Örn Helgason, edlisfræðingur, prófessor emeritus, HÍ

mála. Í raun má segja að „um þá miklu hreinu orku“ sem forsetinn vísar til, þá dugar hún nokkurn veginn til að fullnægja orkuþörfinni í Glasgow og nágrenni.

Orkan hrekkur skammt

Erfitt er að sjá hvað forsetinn er að fara þegar þessar tölur er bornar saman. Sem þjóð með rúmlega 300 þúsund íbúa erum við öfundsverð hvað orku varðar, en hún hrekkur skammt þegar kemur að þjóð með tugi milljóna íbúa.

Annað atriði sem forsetinn lagði mikla áherslu á í ræðu sinni er að fjárfesting í sæstreng milli Íslands og Bretlands sé mjög áhugaverður kostur. Vísandi hann þar til eigin vitneskju „um marga fjárfesta sem hefðu áhuga á að fjárfesta í sæstreng til langframa“.

Á undanförunum árum hafa forsvarsmenn Landsvirkjunar fjallað um ýmsa kosti við hugsanlega tengingu á orkukerfi Landsvirkjunar við dreifikerfin í Bretlandi og Evrópu um sæstreng. Þar hefur verið bent á samningsbundinn orkuútlutning, sölu á tímabundinni umframorku, sem oft er til staðar í kerfinu og víðtækari sölumöguleika, ef álverin taka að draga úr orkukaupum. Þá væri í vissum tilfellum einnig unnt að fá orku að utan ef þess þyrfti með. Bent hefur verið á jákvæða reynslu og hagkvæmni af sam- tengingu orkukerfa landa Vestur-

→ **Sem þjóð með rúmlega 300 þúsund íbúa erum við öfundsverð hvað orku varðar, en hún hrekkur skammt þegar kemur að þjóð með tugi milljóna íbúa.**

Evrópu varðandi tilflutning orku milli álagsvæða.

Nánari athugun á þessum málum kom fram í skýrslu sem „ráðgjafarhópur um lagningu sæstrengs“ skiladi til atvinnuáráðuneytisins í lok júní sl. Þar er tekið undir mörg almenn sjónarmið sem Landsvirkjun hefur bent á. Þar kemur einnig fram að strengur sem flutt gæti 6-9 teravattstundir til Bretlands gæti kostað 300-500 milljarða króna (ígildi tveggja til þriggja Kárahnjúkavirkjana). Til viðbótar þessu kæmi kostnaður við frekari orkuöflun til að auka hagkvæmni sæstrengsins. Þá er bent á, síðast en ekki síst, að enn sé svo margt óljóst varðandi lykilatriði sem hafa mikil áhrif á hagkvæmni verksins að rétt sé að flýta sér hægt og skoða mikilvæga þætti betur. Hér mætti einnig vísa í umfjöllun í grein sem Valdimar K. Jónsson og Skúli Jóhannsson skrifuðu í Fréttablaðið 31. október sl., en þar eru tundaðir nánar ýmsir þættir tengdir þessu.

Hafandi kynnt sér ofangreind gögn með öllum þeim varnögllum sem þar eru slegnir, kemur mjög á óvart að hálfu ári síðar er blásið í lúðra á jafnaferandi hátt og gert var í Lundúnum í síðustu viku. Er árið 2007 gengið í endurnýjung líf- daga?

Vogur 30 ára

Hinn 28. desember 2013 verða liðin 30 ár frá vígslu sjúkrahússins Vogs. Allir sem til þekkja vita að opnun Vogs á þeim tíma markaði tímamót í móttöku og meðferð áfengissjúkra á Íslandi. Sjúkrahúsið var hannað frá upphafi fyrir þá starfsemi sem þar átti að fara fram, afeitrun, greiningu og byrjandi meðferð við bestu mögulegar aðstæður. Þjóðin hafði sam-

HEILBRIGÐIS- MÁL

Hjalti Björnsson, áfengis- og vímuefnaráðgjafi

einað krafta sína og lagt þessu góða verkefni lið, að byggja yfir starfsemi SÁÁ. Fram til ársins 1999 þjónaði húsið tilgangi sínum og þúsundir Íslendinga byrjuðu nýtt líf á Vogu.

Breytingar á neyslu sjúklinganna og aldursræðning hópsins öllu því að nauðsynlegt var að endurhanna hluta hússins og byggja við álmu fyrir þá sem yngstir voru. Samfélagslegar breytingar og kröfur um aðbúnað sjúklinga ásamt því að aðstaða starfsmanna var löngu úr sér gengin komu þar einnig til. Framkvæmdastjórn samtakanna var þetta vel ljóst og því var ráðist í endurbætur og viðbyggingu við sjúkrahúsið Vog og var því verki lokið árið 2000. Það ár var unglinda- deild Vogs opnuð ásamt nýrri álmu sem hýsir skóla SÁÁ fyrir heilbrigðisstarfsmenn og hluti starfsmanna fékk aðstöðu þar. Fólk sem skildi þörfina á bættu húsnæði lagði þessu góða málefni lið og aftur voru samtökin komin með starfsaðstöðu sem var nútímaleg og hentaði því sem verið var að gera þá.

Frá þeim tíma sem liðinn er frá endurbótunum á Vogu árið 2000 hefur starfsemi tekið miklum breytingum. SÁÁ tekur þátt í

→ **Frá þeim tíma sem liðinn er frá endurbótunum á Vogu árið 2000 hefur starfsemi tekið miklum breytingum.**

alþjóðlegum rannsóknnum sem útheimtir bæði starfsfólk og aðstöðu. Félagslegur vandi þeirra sem koma í meðferð vex og því hefur félagsráðgjafa verið bætt í starfsmannahópinn. Hluti sjúklinganna verður sífellt veikari og þarf þess vegna meira næði og meiri umönnun í afeitrun. Viðhaldsmeðferð er stunduð á Vogu og er hún eitt mesta framfaraspor sem orðið hefur í lækningum óþímufíkla sem nánast voru vonlausar áður. Tugir einstaklinga eru í dag í bata og í framför.

Samlegðaráhrif alls þessa eru þau að enn og aftur þurfum við að bregðast við og laga húsin okkar að breyttum veruleika. Framkvæmdir eru hafnar á viðbyggingu sem mun stórbæta aðstöðu vaktarinnar á Vogu. Hjúkrunarfræðingar og sjúkraliðar munu fá aukið rými og stórbæta aðstöðu til að sinna mikilvægum störfum sínum ásamt því sem nýja álman mun hýsa veikustu sjúklingana sem þurfa meiri umönnun.

Það er því bjart yfir starfsemi SÁÁ þó skorið hafi verið niður til starfseminnar undanfarin ár. Það ber fyrst og fremst að þakka velvilja og hlýhug þjóðarinnar sem enn og aftur birtist í ríkulegum framlögum til þessa nýja verkefnis SÁÁ. Áfram Vogur og takk, Íslendingar, fyrir að sýna SÁÁ og Vogu í verki hvers þið metið starfseminna.

NÝTT ELDHÚS OG BAÐ FYRIR JÓLIN

ELDHÚS, hvítt háglans, bökuð duftlökkun

ELDHÚS, eik eða hvítt háglans, duftlökkun

ELDHÚS, hvítt háglans, höldulasa, bökuð duftlökkun

BAÐ, 160x56 cm, hvítt háglans

BAÐ, 80x36 cm, heil handlaug

BAÐ, 110x48 cm, askur

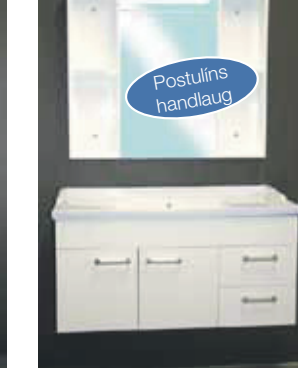
BAÐ, 80x46 cm, heil handlaug

BAÐ 47x47 cm, hvítt háglans

BAÐ, 60x46 cm Spegilskápur fylgir

BAÐ, 100x46 cm Spegilskápur fylgir

BAÐ, 53x31 cm Spegill fylgir

FJÖLDI ANNARRA INNRÉTTINGA Á TILBOÐSVERÐI

ÝMSAR AÐRAR VÖRUR, STURTUKLEFAR, STURTUHURÐIR, BLÖNDUNARTÆKI, BAÐKÖR, SPEGLAR OG FLEIRI FYLGIHLOTIR

MEÐ VERULEGUM AFSLÆTTI

WWW.I-T.IS

Ármúla 31 • Sími: 588 7332

OPIÐ VIRKA DAGA FRÁ KL. 9 – 18 LAUGARDÖGUM FRÁ KL. 11 - 15

FÖNDRAÐU INN JÓLIN!

Málaðu þitt jólaskraut
Vildarverð stk kr. 743
Verð áður stk kr. 929

Límstifti Aulinn ég
2x21g blis
Vildarverð kr. 699
Verð áður kr. 999

Leirstytta fyrir jólakertið
með litum og pensli
Vildarverð kr. 799
Verð áður kr. 999

Lím 35ml - Aulinn ég
Vildarverð kr. 349
Verð áður kr. 499

Gull og Silfur
Vildarverð kr. 359
Verð áður kr. 449

Jólafondur málað á við
Vildarverð kr. 1.119
Verð áður kr. 1.399

Málaðu þitt jólaskraut
Vildarverð kr. 1.199
Verð áður kr. 1.499

Glimmerlím, UHU
Vildarverð kr. 772
Verð áður kr. 969

Gull og Silfur
3 breiddir
Vildarverð kr. 855
Verð áður kr. 1.069

Jólafondur úr filti
Vildarverð kr. 639
Verð áður kr. 799

Jólafondur ísskápasseglar
Vildarverð kr. 639
Verð áður kr. 799

Jólafondur lest
Vildarverð kr. 639
Verð áður kr. 799

Litrík kortakartón og umslög í úrvali

Jóla kort 10 stk í pk - 5 litir
Umslög 10 stk margar stærðir og margir litir

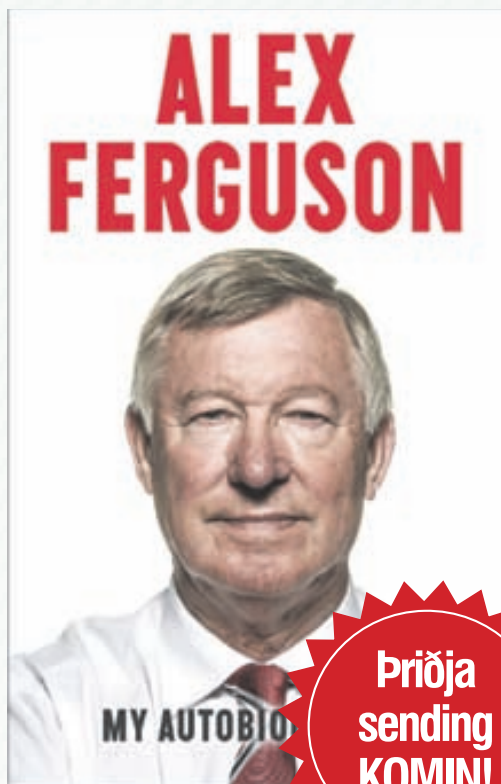
Jólafondur glimmer mynd
Vildarverð kr. 639
Verð áður kr. 799

Litaðu jólaramma
Vildarverð kr. 479
Verð áður kr. 599

Austurs
Skólav
Kringlu
Álfabak

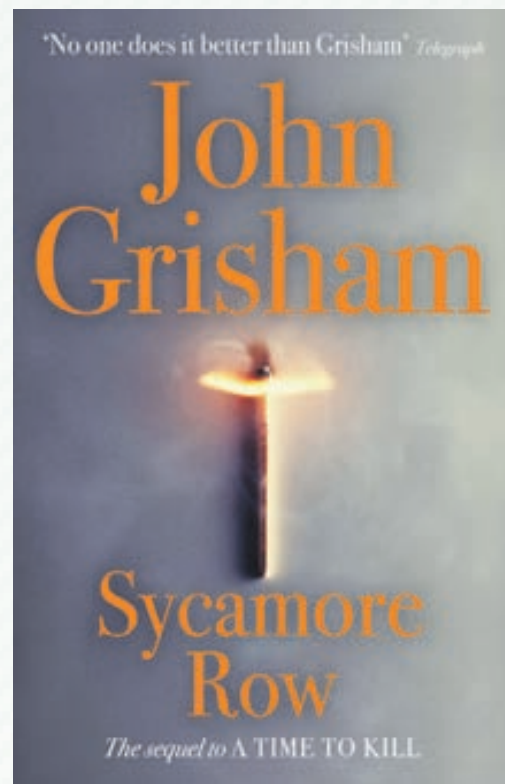

Þriðja sending KOMIN!

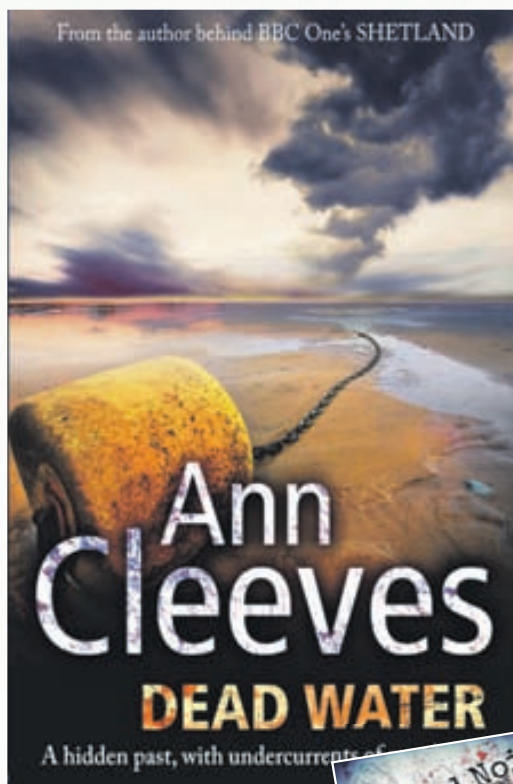
Alex Ferguson
Málin gerð upp!
Verð kr. 4.499

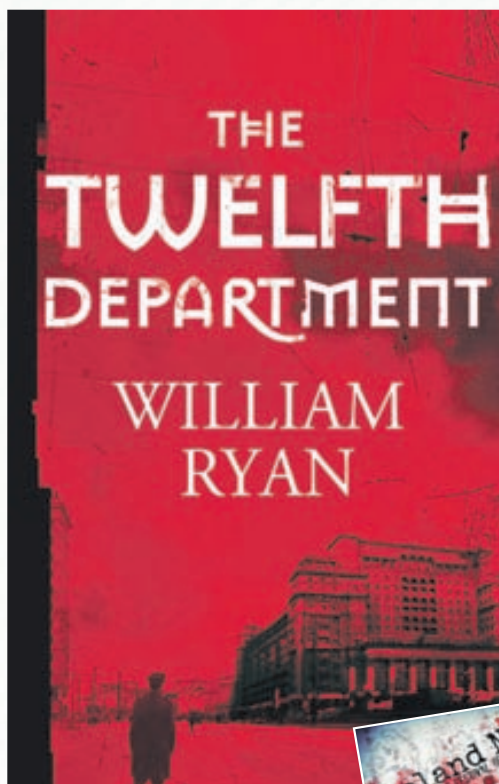
Doctor Sleep
Stephen King er mættur með framhaldið af *The Shining*
Verð kr. 3.999

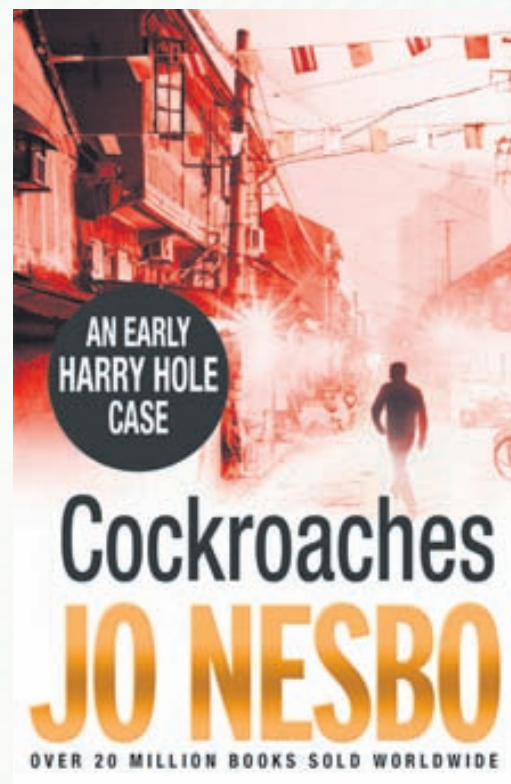
Sycamore Row
Grisham kominn í gamla farið – Framhald af *A Time to Kill*
Verð kr. 3.999

Dead Water
Ann Cleeves verður gestur á Iceland Noir um helgina
Verð kr. 3.999

Twelfth Department
Willam Ryan verður gestur á Iceland Noir um helgina
Verð kr. 2.999

Cockroaches
Harry Hole vælir ekki, heldur leysir málið - ekki komin út á íslensku
Verð kr. 2.999

Alice Munro
Mikið úrval af bókum eftir nýjasta Nóbelskáldið

Stræti 18
Þróustíg 11
nri
ka 14b, Mjódd

Smáralind
Strandgötu 31, Hafnarfirði
Keflavík - Sólvallagötu 2
Akranesi - Dalbraut 1

Ísafirði - Hafnarstræti 2
Akureyri - Hafnarstræti 91-93
Vestmannaeyjum - Faxastíg 36
Penninn - Hallarmúla 4

540 2000 | penninn@penninn.is | www.penninn.is | www.eymundsson.is

Hversu eftirsóknarvert er að vera háskólakennari á Íslandi?

Aðstæður í heilbrigðismálum á Íslandi eru alvarlegar og snúast bókstaflega um líf og dauða. En fyllsta ástæða er til að huga einnig að aðstæðum menntamála sem virðast ekki síður alvarlegar sé litið til framtíðar. Í þessari grein skal sjónum einkum beint að aðstæðum akademísks starfsfólks á Hugvísindasviði Háskóla Íslands.

MENNTUN

Geir Sigurðsson
varadeildarforseti Deildar erlendra tungumála, bókmennta og málvísinda, Hugvísindasviði Háskóla Íslands

Í kjölfar efnahagshruns þurftu ríkisháskólarnir eins og aðrar opinberar stofnanir að taka á sig stórfelldan niðurskurð sem var mætt með ólíkum hætti innan hvers háskóla fyrir sig. Á Hugvísindasviði HÍ var kennsluskylda aukin, ráðningarbann innleitt og hætt að greiða fyrir yfirvinnu. Þessar aðgerðir voru kynntar árið 2009 sem „tímabundnar“ til að mæta niðurskurði og því var almennt mætt með miklum skilningi. Nú, rúmum fjórum árum síðar, er ekki að sjá að þessu verði breytt til fyrra horfs á næstunni.

Samtímis hafa störf háskóla breyst mikið og samfélagslegt hlutverk þeirra aukist verulega. Fjöldi háskólanema við HÍ hefur þrefaldast síðan 1990. Nemendahópurinn er breiðari en áður, sem kallar á fjölbreyttari kennsluhætti og námsmat. Hefðbundið fyrirlestrafrýringumlag með einu prófi í lokin er á undanhaldi. Samskipti kennara við nemendur einskorðast ekki lengur við afmarkaða viðtalstíma heldur fara nú fram á öllum tímum með tilkomu tölvupóstsins. Metnaðargjarnir kennarar gera allt hvað þeir geta til að mæta þessum kröfum.

Aukin kennsluskylda

En þessar auknu kröfur hafa ekki endurspeglast í kjörum þeirra og aðstæðum. Kennsluskylda hefur

þvert á móti aukist; í núverandi stefnu Háskóla Íslands er svo gerð krafa um fjölbreyttari kennsluhætti, aukid vægi símats og samtímis ber að efla rannsóknarvirkni. Fyrir vikið þyngist álagið á akademískt starfsfólk á sama tíma og launakjör hafa staðið í stað og eru nú einungis um helmingur þess sem gildir í nágrannalöndum okkur.

Hér standa Hug- og Félagsvísindasviði HÍ sérlega illa að vígi vegna lægra framlags menntamálaráðuneytisins til hvers nemanda en á öðrum sviðum. Afleiðingarnar eru enn þyngra álag á kennara þessara sviða sem þurfa að vinna meira en aðrir fyrir sömu launum og er því beinlínis mismunandi innan sömu stofnunar. Kynbundin launamismunur þykir réttilega forkastanleg en hér er á ferðinni ekki síður gjöræðisleg mismunur sem helgast einfaldlega af því að sumir sinna kennslu- og fræðastörfum í t.d. sagnfræði eða frönskum fræðum en aðrir t.d. í mennta- eða lífvísindum.

Nýverið hefur Einar Steingrímsson, prófessor við Strathclydeháskóla í Skotlandi, gagnrýnt akademískt starfsfólk í hug-, félags- og menntavísindum við HÍ fyrir laka rannsóknarvirkni. Vera má að Einar hafi rétt fyrir sér þótt ég sé raunar efins um réttmæti ýmissa þeirra forsenda sem hann byggir á. En hér er byrjað á öfugum enda. Þótt starfsskyldum akademískra starfsmanna við HÍ sé skipt upp í tiltekin hlutföll kennslu, rannsókna og stjórnunar endurspeglar uppskiptingunni ekki lengur raunveruleg störf þeirra, a.m.k. ekki við Hugvísindasvið, og væri einungis í takt við raunveruleikann ef vinnuvikan væri 70-80 en ekki 40 tímar.

→ En hér er byrjað á öfugum enda.

Rannsóknarvirkni í „fritíma“

Í minni deild er kennsluálag almennt svo mikið að undirbúningur, framkvæmd og eftirfylgni kennslu fyllir upp í rúma vinnuviku. Rannsóknarvirkni þarf þá að mæta afgangi og er unnin í „fritíma“. Þótt HÍ titli sig sem rannsóknaháskóla sýnist mér að kennslubyrði margra slagi upp í það sem er krafist í bandarískum kennsluháskólum. Ég kalla því eftir ítarlegri samburðarúttekt á kjörum og aðstæðum háskólakennara, jafnt innan lands sem utan. Það væri verðugt rannsóknarverkefni.

Bent hefur verið á að fáir fást til starfa við íslensk sjúkrahús vegna lélegra kjara í alþjóðlegum samburði. Hið sama gildir um ríkisháskóla. Launakjörin freista ekki (oftast eignalausra) einstaklinga á fertugsaldri með 10-12 ára háskólanám að baki og há námslán á bakinu. Þótt eftirspurn eftir háskólakennurum kunnist að vera minni en eftir starfsfólki í heilbrigðisþjónustu erum við samt að sjá á eftir framúrskarandi fræðafólki sem stuðlaði annars að vísindalegri grósku og hefði ómetanleg áhrif á stóran hóp nemenda sem síðar láta til sín taka í samfélaginu. Skiljanlega sér þetta fræðafólk sér fremur hag í því að starfa við háskóla og rannsóknarstofnanir í nágrannalöndum okkar, t.d. Skotlandi, þar sem launakjör eru tvö- og jafnvel þreföld á við það sem er í boði á Íslandi og svigrúm til rannsóknarstarfa er boðlegt. Í þessu samhengi erum við að dragast verulega aftur úr og það gæti reynst okkur dýrkeypt þegar til lengri tíma er litið. Sá tími kann jafnvel að vera nær en okkur fýsir að trúa.

Tímamót í sögu fólks með þroskahömlun

SAMFÉLAG

Gerður Aagot Árnadóttir
formaður
Þroskahjálpar

Friðrik Sigurðsson
framkvæmdastjóri
Þroskahjálpar

→ Endanlega er lokið þeim kafla sögunnar að þroskahamlað fólk búi á sjúkrahúsum.

Þroskahamlað fólk búi á sjúkrahúsum. Þeir einstaklingar með þroskahömlun sem bjuggu á Landspítalanum í Kópavogi fá í framtíðinni greiddar örorkubætur og taka þátt í eigin framfærslu með eigin peningum.

Þeir öðlast líka ótvírætt allan þann rétt sem fatlað fólk hefur til margvíslegrar þjónustu skv. lögum um fatlað fólk og réttindagæslu skv. þar til greindum lögum. Síðast en ekki síst verða þeir borgarar í því samfélagi þar sem þeir búa, m.a. með lögheimilisskráningu á heimili sínu.

Fylgjast með framkvæmd

Með samningi þeim sem Landspítalinn og Ás styrktarfélag undirrituðu 25. september sl. fylgir bókun með áherslum velferðarráðuneytisins. Þar segir m.a.: „Velferðarráðuneytið leggur áherslu á að búseta íbúa í núverandi húsnæði á vistunardeildum 18 og 20 verði tímabundin og að strax við undirskrift samkomulags þessa verði hafin vinna við það að íbúar flytjist í framtíðarhúsnæði sem fullnægi þeim skilyrðum sem fram koma í reglugerð um þjónustu við fatlað fólk á heimilum sínum. Ráðuneytið mun hafa frumkvæði að því að slík vinna eigi sér stað.“ Þessi bókun er afar mikilvæg og sérstakt fagnaðarefni.

Landssamtökin Þroskahjálpar óska aðilum þessa samnings til hamingju og þá ekki síst þeim tíu einstaklingum sem samningurinn nær til. Samtökin lýsa einnig yfir vilja sínum til að fylgjast með framkvæmd samningsins og bókunum honum tengdum.

FORD Á ÍSLANDI

100 ÁRA AFMÆLI 1913-2013

AFMÆLISPAKKI AÐ VERÐMÆTI 320.000 KR.

FYLGIR FORD FOCUS Í NÓVEMBER

Komdu núna og kynntu þér 100 ára afmælistilboð Ford. Reynsluaktu vinsælasta bíl í heimi búinn sparneytinni Ford EcoBoost vél sem hefur hlotið titilinn Engine of the Year, tvö ár í röð. Ford Focus er einfaldlega frábær bíll. Spyrðu Focus eiganda – hann mun staðfesta það.

FORD FOCUS

5 DYRA FRÁ

3.490.000 KR.

STATION FRÁ

3.640.000 KR.

ford.is

brimborg

Öruggur staður til að vera á

Brimborg Reykjavík
Bíldshöfða 6
Sími 515 7000

Brimborg Akureyri
Tryggvabraut 5
Sími 515 7050

Ný og notaðir bílar: Sölueldir eru opnar alla virka daga kl. 9-17 og laugardaga kl. 12-16
Aukin þjónusta Bíldhöfða & Varskiptavæðing og verkstæðumóttaka er einnig opin laugardaga kl. 12-16

GAMANSÖGUR FRÁ FRÆKNU ÍPRÓTTAFÓLKI

MEISTARA- SÖGUR

Almenningi birtist gjarnan afar einhliða mynd af íþróttamönnum. Íþróttafréttamenn spyrja þá spurninga þar sem eina mögulega svarið er í raun: „Þeir vinna leikinn sem skora fleiri mörk,“ með ýmsum tilbrigðum. Í kringum íþróttir er líf og fjör og urmull skemmtilegra sagna sem vert er að skrá.

Hér er sem sagt komin bókin sem varpar ljósi á það hversu ævintýrlegt það getur verið að stunda íþróttir, þar sem félagsskapurinn er góður og stórskemmtilegur. Hér getur lesandinn tekið þátt í fjölmörgum skemmtilegum upþákomum þjóðþekkra íþróttamanna.

MEISTARASÖGUR

55 ÍSLENSKIR AFREKSMENN SEGJA
GAMANSÖGUR FRÁ FERLINUM

LOKSINS KOMIN ÚT

Meðal sögumanna eru:

Birgir Leifur golfari, Alfreð Finnbogason knattspyrnumaður, Ásdís Hjalmsdóttir frjálsíþróttakona
Sigurður Ragnar Eyjólfsson knattspyrnuþjálfari, Helena Sverrisdóttir körfuknattleikskona
Atli Eðvaldsson fyrrv knattspyrnumaður, Ragnheiður Ragnarsdóttir sundkona
Hallbera Guðný Gísladóttir knattspyrnukona, Sigurður Sveinsson fyrrv handknattleiksmaður
Hermann Hreiðarsson knattspyrnumaður, Þormóður Árni Jónsson júdókappi

2.993 KR

netto *bækur*
Kræsingar & kostakjör

www.netto.is
Mjódd · Salavegur · Hverafold Grandi
Höfn · Grindavík · Reykjanesbær
Borgarnes · Egilsstaðir
Selfoss · Akureyri

Danska leiðin hvað?

Það er ánægjulegt að sjá að sveitarstjórnarmenn eins og aðrir sjá nauðsyn þess að lagfæra laun grunnskólakennara þannig að þau verði samþæfing við laun annarra háskólamenntaðra sérfræðinga. Það er ekki nokkur vafi á því að slík lagfæring er löngu tímaþær og yrði mjög jákvæð innspýting í allt skóla-umhverfið.

En hvernig á að fjármagna leiðréttingu launa? Halldór Halldórsson, formaður Sambands íslenskra sveitarfélaga og fram-þjóðandi í prófkjöri sjálfstæðismanna í Reykjavík, neitar að horfast í augu við þá einföldu staðreynd að leiðrétting launa muni hafa aukinn kostnað í för með sér. Þess í stað reynir hann nú að sannfæra landsmenn um að nægt fjármagn sé fyrir í skólakerfinu og til að hækka laun þurfi aðeins að gera á því „lítilsháttar“ skipulagsbreytingar.

Ég heyrir því æ oftar fleygt meðal sveitarstjórnarmanna að við verðum að fara dönsku leiðina. Hvað þýðir það? Hvað gerðist í Danmörku? Í kjölfar samningaviðræðna danskra kennara og sveitarfélaga voru kennarar settir í verkann og þeir beittir áður óþekktu óréttlæti þegar þeir voru sviptir samningsrétti. Sett voru á lög kennara. Sú lagasetning hefur verið kærð til Alþjóðavinnuálastofnunarinnar enda frændum okkar Dönum til háborinnar skammar. Megin-efni laganna er að sveitarstjórnarskráir eru færðar yfirráð yfir allri vinnu kennara og eru í dag engar skilgreiningar til með hvaða hætti vinnuframlag þeirra skuli vera.

Á fundi okkar með danska kennarasambandinu í október síðastliðnum kom fram að þeir hefðu ekki hugmynd um með hvaða hætti skólastarfráfrá ágúst 2014 þegar lögin taka gildi. Ekki hugmynd. Er þetta það sem við viljum?

KJARAMÁL

Ólafur Loftsson
formaður Félags
grunnskólakennara

→ Sveitarstjórnarmenn, hvernig væri nú að forgangsraða í þágu menntunar og treysta vel menntuðu fagfólki fyrir störfum sínum?

Ábyrgðin yfir á kennara

Ef ég þekki sveitarstjórnarmenn rétt munu þeir nú margir í aðdraganda kosninga mæra skólakerfið og taka undir eðlilegar óskir kennara um að laun þeirra verði leiðrétt. Þegar allt er yfirstaðið mun engin leiðrétting eiga sér stað frekar en fyrri daginn. Og í staðinn fyrir að sveitarstjórnarmenn taki á því af ábyrgð munu þeir velta ábyrgðinni yfir á kennara. Segja að vegna þess að þeir neituðu að fara blindandi einhverja danska leið og samþykkja að fjármagna launahækkanir að mestu með því að vinna meira bari þeir sjálfir ábyrgð á sínum bágu kjörum.

Sveitarstjórnarmenn, hvernig væri nú að forgangsraða í þágu menntunar og treysta vel menntuðu fagfólki fyrir störfum sínum?

Það að fækka kennurum eða láta þá vinna meira er ekki að lagfæra laun. Í könnun sem Félag grunnskólakennara og Samband íslenskra sveitarfélaga gerðu ekki fyrir löngu kom fram að kennarar vinna í dag of mikið og verkefni grunnskólanna eru of mörg. Ef eitthvað er þurfa kennarar meiri tíma til að sinna einstökum nemendum til að koma til móts við þarfir þeirra. Það er rétt hjá borgarfulltrúanum Þorbjörgu Helgu Vigfúsdóttur, að það mun ekki bara valda úlfúð meðal kennara að láta þá fjármagna eigin launahækkanir með færri kennurum, heldur væri það algert glapræði faglega, miðað við þau verkefni sem grunnskólinn á að sinna.

Ef heilbrigðiskerfið hrygnur og enginn er nálægt, heyrir þá hljóð?

Þann 16. október síðastliðinn minntum við læknanema á okkur með bréfasendingum til alþingismanna og -kvenna. Við vildum með þeim koma á framfæri að okkur þykir vegið að heilbrigðiskerfinu á Íslandi og að við sjáum hvorki fram á að geta, né vilja, starfa í óbreyttu heilbrigðiskerfi.

Rétt rúnum tveimur vikum seinna sendi Vigdís Hauksdóttir alþingiskona fyrirspurn til mennta- og menningarmálaráðherra þar sem hún spurði sérstaklega um læknanema. Hún vildi fá að vita hvort ráðherra teldi að skilyrða ætti lán einstaklinga sem stunda nám erlendis þannig að komi þeir ekki heim að námi loknu til starfa á Íslandi hækki vextir á lánnum þeirra í samræmi við almenna markaðsvexti.

Við skiljum að skortur er á fjármunum til að auka fjárveitingar til heilbrigðiskerfisins og að þeir fjármunir þurfi að koma einhvers staðar frá. Við undirrituð erum þó öll sammála um að þetta sé sennilega ekki besta leiðin til að afla þeirra fjármuna svo ekki sé talað um brot á jafnréttisreglu LÍN og mismunur íslenskra ríkisborgara. Líklega var hugmyndin á bak við fyrirspurnina að reyna að fá íslenska lækna til að vinna frekar fyrir íslenskt heilbrigðiskerfi en erlent og langar okkur að benda á nokkur atriði í því samhengi sem stuðla frekar að því.

Jákvæð hvatning

Styrkir eða niðurfelling hluta námslána eftir útskrift yrðu jákvæð hvatning fyrir læknanema til að koma til vinnu á Íslandi. Refsingar virka ekki í þessu tilfelli

HEILBRIGÐISMÁL

Arngrímur Vilhjálmsson
formaður Félags
íslenskra læknanema
í Ungverjalandi

Fjólá Dögg Sigurðardóttir
formaður Félags
læknanema

Helga Lillian Guðmundsdóttir
formaður Félags
íslenskra læknanema
í Danmörku

Jóhanna Rún Rúnarsdóttir
læknanemi í Póllandi

og eru líklegri til að hafa þveröfug áhrif.

Grunnlaun lækna eru lág miðað við aðrar háskólastéttir eftir álfka langt nám. Það er ekki hægt að bera saman laun læknis með 60-70 tíma vinnuviku og annarrar stéttar með 40 tíma vinnuviku. Það segir sig sjálf að slíkir vinnutímar geta komið niður á störfum lækna og heilsu. Launin eru því m.a. ein af ástæðum þess að íslenskir læknar sjá ekki fyrir sér að starfa á Íslandi.

Tækjabúnað þarf að uppfæra. Nýlegar bilanir í myndgreiningartækjum Landspítalans þeyta þjónustunni aftur um tugi ára og samræmast ekki nútíma bráðaheilbrigðisþjónustu. Þessar bilanir og sú staðreynd að erfitt er að fá nauðsynlega varahluti í umrædd tæki ítrekar nauðsyn nýrra tækjabúnaðar. Heilbrigðiskerfið á Íslandi hefur verið fjársvelt til margra ára og afleiðingarnar eru í takt við það. Gamall og lúinn tækjabúnaður, sem erfitt er að lagfæra, og óánægð starfsfólk gerir það að verkum að heilbrigðiskerfið stendur á brauðfótum.

→ Styrkir eða niðurfelling hluta námslána eftir útskrift yrðu jákvæð hvatning fyrir læknanema til að koma til vinnu á Íslandi. Refsingar virka ekki í þessu tilfelli og eru líklegri til að hafa þveröfug áhrif.

Gott heilbrigðiskerfi er nauðsynlegt þjóðfélaginu og skilar af sér heilbrigðari þjóðfélagsþegnum. Það kostar þó peninga að viðhalda heilsu skattgjafenda og gott heilbrigðiskerfi er ekki hægt að fá á afslætti. Gott heilbrigðiskerfi laðar sjálfkrafa að sér góða lækna sem á móti efla heilbrigðiskerfið enn frekar og þannig koll af kalli. Við viljum að framtíðarsýn íslensks heilbrigðiskerfis sé björt og við trúum því að ríkisstjórnin óski þess líka. Við vonum því að ríkisstjórnin sýni vilja í verki með auknum fjárveitingum til heilbrigðiskerfisins og komi til móts við kröfur lækna í komandi kjarasamningum.

Með kærri kveðju og von í hjarta.

Þremur kennt og öðrum bent

Í 47. grein stjórnarskránnar segir að nýkjörnir þingmenn verði að vinna drengskaparheit að stjórnarskránni eftir að kosning þeirra hefur verið tekin gild. Því mætti ætla að alþingismenn hefðu góða þekkingu á þeim grundvallarlögum sem þeir eru eidsvarnir að virða og fara eftir.

Nýlegar staðhæfingar þriggja fyrrverandi flokksleiðtoga og ráðherra, þeirra Steingríms J. Sigfússonar, Þorsteins Pálssonar og Óssurar Skarphéðinssonar, fá mann því miður til að efast um að svo sé.

Saka forsetann um þrjú þætt stjórnarskrárbrot

Allir þrjú saka þeir forseta Íslands um að fara gróflega út fyrir verkisvíð sitt. Séu viðhorf þeirra dregin saman hefur forsetinn gerst sekur um þrjú þætt brot gegn stjórnarskránni:

1. Hann hefur talað eins og sá sem (framkvæmda)valdið hefur og jafnvel leyft sér að setja ofan í við þá sem hafa völdin, þ.e. ráðherra.
2. Hann afnam þingræðið er hann neitaði að staðfesta Icesave-frumvarpið í síðara tilvikinu.
3. Hann gerði sig sekan um „alvarlegan formgalla“ þegar hann tilkynnti synjun sína á lagafrumvörpum opinberlega í stað þess að gera það á lokuðum ríkisráðsfundum.

Þetta eru alvarlegar ásakningar. Svo alvarlegar, að þingmennirnir Steingrímur og Óssur hefðu samvisku sinnar vegna átt að beita sér fyrir því að Alþingi krefðist þess, skv. 11. gr. stjórnarskránnar, að forsetinn yrði leystur frá störfum í almennri þjóðaratkvæðagreiðslu.

En hver er fóturinn fyrir þessum ásökunum?

Hvað er stjórnarskrá?

Stjórnarskrá lýðræðisríkis er ekki eitthvað sem menn fjalla um af léttuð. Nútímastjórnarskrár eru afkvæmi lýðræðisbyltinga 18. og

STJÓRNARSKRÁ

Vigfús Geirdal
sagnfræðingur

19. aldar, þegar valdi sem taldi sig ríkja „af guðs náð“ (konungi og kirkju) var kollvarpað og fólkið tók æðsta valdið í sínar hendur. Eðli málsins samkvæmt er stjórnarskrá því leikreglur sem samborgarnir setja þeim sem þeir veita umboð sitt til að fara með hið þrjú þætt ríkisvald hverju sinni.

Stjórnarskrá Íslands var samþykkt í þjóðaratkvæðagreiðslu árið 1944. Það þýðir að þjóðin er löggjafinn. Það þýðir að stjórnarskráin verður aðeins skilin og túlkuð samkvæmt því sem í henni stendur. Engir hafa meiri rétt en aðrir til að lesa milli ímyndaðra lína, toga hana og teygja í þær áttir sem óskhyggjan vill.

Forseti Íslands hefur umfangsmeiri völd en víða tíðkast

Stjórnarskráin kveður svo á strax í 2. grein að forsetinn fari bæði með löggjafarvald og framkvæmdavald, ásamt annars vegar Alþingi og hins vegar ríkisstjórn. Þegar ákvæði 29. greinar eru svo höfð í huga, þ.e. vald til að fella niður saksókn, náða menn og veita almenna sakaruppjöf, þá verður ekki annað sagt en forsetinn fari með dómvald líka.

Þessi völd forsetans eru undirstrikuð með þeirri staðreynd að handhafar forsetavaldsins eru æðstu fulltrúar löggjafar-, framkvæmdar- og dómvalds. Það undirstrikar líka völd forseta að hann er þjóðkjörinn.

Það lýsir aðeins takmörkuðum lesskilningi þegar fullyrt er að forsetinn sé valdalaus skv. 11. grein stjórnarskránnar, þ.e. „ábyrgðarlaus á stjórnarathöfnum“. Þetta ákvæði gerir það eitt að hann verður ekki gerður ábyrgur fyrir gjörðum ráðherra (heldur ráðherrann sjálfur). Það gerir hann heldur ekki valdalausán að hann „lætur ráðherra framkvæma vald sitt“. Síst af öllu er ráðherra hér veitt vald yfir orðum forseta og gjörðum.

„Afnám þingræðis“ og „alvarlegur formgalli“?

„Þingræði“ er hvergi nefnt í stjórnarskránni. Það myndi þýða að þingræði réði eitt og þjóðhöfðinginn væri valdalaus. En stjórnarskráin kveður á um þingbundna stjórn og jafnframt valdamikinn forseta. Forseti skipar ráðherra, leysir þá frá störfum og ákveður fjölda þeirra, og hann einn hefur vald til að rjúfa þing (að tillögu forsætisráðherra). Vantraust þings á ríkisstjórn nægir því ekki eitt og sér til að fella hana.

Forseti hefur enn fremur stjórnarskrárbundið vald til að synja frumvörpum þingsins staðfestingar og vísa til þjóðarinnar. Undir þeim kringumstæðum verður forsetinn ekki sakaður um að afnema eitthvað sem ekki er í stjórnarskránni. Hann er hins vegar að láta reyna á lýðræðið.

Þess er hvergi getið í stjórnarskrá að forseta beri að tilkynna synjun sína á ríkisráðsfundi. 16. grein stjórnarskránnar segir það eitt um ríkisráð að forsetinn sé þar í forsæti(!) og að ríkisstjórnin eigi að bera fyrir hann lög og mikilvægar stjórnarráðstafanir (ekki beinlínis vitnisburður um völd ráðherra yfir forseta).

Það getur ekki talist „alvarlegur formgalli“ að hann tilkynni synjun sína á opinberum vettvangi og tali til þeirra sem málið varðar, þ.e. þings og þjóðar. Alþingi væri vissulega víðeigandi svið fyrir slíkan fund.

Forsetinn hefur sem sagt ekki gerst sekur um nein þau stjórnarskrárbrot eða formgalla sem stjórnarmálmenningin þrjú saka hann um.

Rangtúlkun leysir engan vanda

Stjórnarskrá Íslands er rammalög og sem slík afar skýr. Menn kunna hins vegar að sjá á henni alvarlegar brotalamir. Þeir vankantar verða ekki sniðnir af með rangtúlkun.

Slíkt verður aðeins gert með því að þjóðin setji sér nýja og nútímalega stjórnarskrá, lausa við forna drauga konungs- og kirkjuvalds.

TÆKIFÆRISGJAFIR

f. 12 m.
með fylgihl.

Margar gerðir

TILBOÐ

Mikið af flottum tilboðum

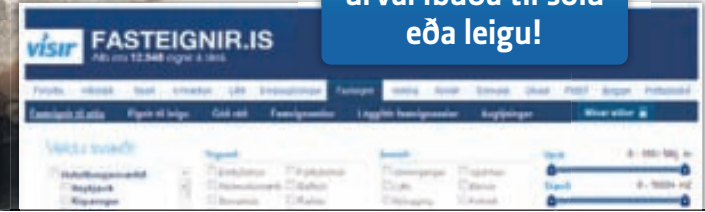
TÉKK www.tk.is
KRISTALL

Laugavegi 178 - Sími: 568 9955

STÆRSTI HÚSNÆÐISVEFUR LANDSINS

FÉLAG FASTEIGNASALA **vísir**

Ótrúlegt
úrval íbúða til sölu
eða leigu!

Orkulindir – enn einu sinni

Óljóst tal, ofmat, rangar upplýsingar og/eða eitthvað annað veldur því að fjölmargir útlendingar halda að Ísland sé nærri ónumið orkubú handa meginlandi Evrópu. Ég ræddi við breska þingmann fyrir nokkrum vikum sem héldu það, 38 breska landfræðinga skömmu síðar, þýskan fjárfesti og meira að segja íslenskan þingmann. Allir héldu að mikil orka biði umheimsins á Íslandi.

Þetta er því ótrúlegri staðreynd þegar þess er gætt að miðað við tæknilega virkjanlegt afl til raforkuframleiðslu (hér og nú) er búið að virkja um 2.600-2.700 MW af 4.500-4.800 MW – og á þá eftir að leysa úr innlendum mótsögnunum vegna ólíkrar afstöðu manna til umhverfisverndar ef verulega lengra er haldið frá núverandi stöðu. Sennilega eru fá óvirkjuð vatnsföll eftir og um sum jarðhitasvæði eru og verða deilur ef virkja á þau. Vissulega er gríðarlegan varma að finna undir Íslandi og mörgum öðrum löndum á 5-15 km dýpi (allt frá Íslandi til Kína og Ítalíu til Chile) en það er óleyst hvernig næst í eitthvað af orkunni.

Misskilja raunveruleikann

Allar þessar grunnupplýsingar eru til reiðu á mörgum stöðum og sérkennilegt að menn skuli tala opinberlega þannig að útlendingar misskilja raunveruleikann þegar kemur að orkugetu Íslands. Í þessum línum er hvernig vikið að sæstreng til Evrópu, ég bendi á það, og ekki heldur gert ráð fyrir að einhver álveranna hætti starfsemi. Upplýsingamiðlun um raunverulega óvirkjaða orku, sjálfur ramminn miðað við núverandi tæknistig, á

ORKUMÁL

Ari Trausti Guðmundsson jarðvísindamaður og rithöfundur

→ Sennilega eru fá óvirkjuð vatnsföll eftir og um sum jarðhitasvæði eru og verða deilur ef virkja á þau.

auðvitað alls staðar erindi, óháð tilefningu, ef á annað borð er verið að ræða um orkubúið Ísland. Líka um umhverfisvæna orku almennt eða Ísland sem fyrirmynd annarra í nýtingu vistvænnar orku.

Óljósir orkuvalkostir, t.d. stór vindorkubú eða sjávarfallavirkjanir, eru ekkert sennilegri hér til orkuútflutnings en í heimalöndum neytenda; Bretar fara varla að kaupa vindorku-rafmagn frá Íslandi. Vistvæn orka snýst enn um sinn um jarðvarma og vatnsföll hér á landi.

Forseti Íslands sagði nýverið í Bretlandi að umræðan snerist ekki eingöngu um hvað Íslendingar ætluðust fyrir í orkumálum heldur einnig hvernig Evrópubúar „hygðust hagnýta sér þá gríðarmiklu hreinu orku sem fyndist í norðrinu“ (lausleg þýðing mín). Varla getur hann átt við vatnsorku eða háhitavirkjanir á Íslandi. Varla gas- eða olíulindir norðan heimskautsbaugs sem, auk óvistvæns eðlis, má ekki vinna að neinu marki ef hindra á frekari aukningu loftmengunar. Hún er komin yfir öll ásættanleg mörk. Varla er átt við hugsanlegar vatnsvirkjanir í jakasetnum austur-grænlandskum fjörðum ef illa fer með rýrnun Grænlandsjökuls. Úranið á Grænlandi? Spyr sá sem ekki veit.

Ég hvet alla sem ræða um orkumál á Íslandi að kynna sér orkutölur, opinberar orkuspár til 2050 og íslenskan raunveruleika ársins 2013. Þessi orð eru ekki sett fram sem óhófleg gagnrýni heldur áskorun.

Rafrænt einelti

Í gegnum tíðina hefur einelti talist hluti af mannlegum raunveruleika, ein af þeim þrautum sem við göngum í gegnum á lífsleiðinni án þess að teljast sérstakt samfélagsmeið sem þyrfti að taka á. Á síðustu áratugum hefur þessi skoðun breyst og nú telst einelti í skólum vera mjög alvarlegt vandamál sem krefst lausnar. Með nýrri tækni hefur birtingarmynd eineltis þróast í miskunnarlaust skrímsli sem ekki er að finna neina einfalda lausn á.

SAMFÉLAG

Haldóra Mogensen varapingmaður Pírata

→ Með nýrri tækni hefur birtingarmynd eineltis þróast í miskunnarlaust skrímsli sem ekki er að finna neina einfalda lausn á.

Eins og á öðrum stöðum í samfélaginu er lögd rík áhersla á samkeppni í skóla-kerfinu okkar. Er „survival of the fittest“-stefnan að leiða okkur í átt að þeirri virðingu, skilningi og ábyrgð sem við erum að sækjast eftir?

Internetið hefur skapað fjölmarga kosti fyrir fólk og hefur í raun gjörbylt samfélagi okkar en það hefur einnig sínar slæmu hliðar: rafrænt einelti og ofbeldi. Samfélagsmiðlar, farsímar og vefsíður eru oft notuð, sérstaklega af ungu fólki, til að leggja jafnaldrá í einelti. Ólíkt hefðbundnu einelti er ekki hægt að flýja rafrænt einelti með því að hlaupa heim, eða ganga í burtu frá árársaðilanum. Gerendur eineltis eiga möguleika á að sækja á fórnarlömbin án þess að þurfa að horfast í augu við þau og sjá tilfinningaleg viðbrögð þeirra. Þegar viðbrögð eru persónulega sýnileg gefa þau gerandanum tækifæri til að átta sig á því að hann hefur gengið of langt og að athugasemdir hans hafa sært.

Ímyndið ykkur hversu auðvelt það er fyrir annars góðviljaða krakka að ganga hreinlega of langt í „hrekknun“ vegna þess að þeir hafa enga leið til þess að meta skaðann fyrr en um seinan. Þetta er gífurlega skaðlegt fyrirbæri, ekki bara fyrir þolendur heldur einnig fyrir gerendur eineltisins sem vakna upp við vonda draum þegar þeir hafa valdið einhverjum verulegum skaða.

Brýn nauðsyn

Það er augljóslega brýn nauðsyn að fræða komandi kynslóðir um rétta notkun á internetinu, notkun sem stuðlar að virðingu, skilningi og ábyrgð, en þar sem eplið fellur sjaldan langt frá eikinni velti ég því fyrir mér hvort við, sem hönnuðir og þátttakendur í samfélaginu, berum ekki hluta af þessari ábyrgð.

Samkeppni í skólastofunum myndar stétta-skiptingu milli gáfaðra og „tossa“, vinsælla og óvinsælla, „kennarasleikja“ og ólátabelgja, skapar ferli sem gerir krökkum erfitt fyrir að skilja hvert annað. Afbrýðisemi á leikvælinum og inni í skólastofunum er oftast ekki drifkraftur eineltis – ýmist ástæða til að niðurlægja aðra eða upphefja sig. Alltaf er þetta kapphlaup um virðingarmynd annarra sem tekur á sig birtingarmynd „Like“ á Facebook eða ögrandi „snapchat“-mynda. Ef markmiðið er að skapa hvata innan skólakerfisins til að efla samvinnu og samkennd þá virðist það vera frekar borðleggjandi að samkeppnin vinni ekki með okkur heldur virki frekar til að draga fram verstu einkenni í eðli barnanna okkar.

Samfélag okkar er byggt á þeirri hugmyndafræði að samkeppni sé nauðsynleg. Einelti virðist vera birtingarmynd þessarar hugmyndafræði. Ef við viljum kenna börnunum okkar að hafa skilning á náunganum og kærleik til hans, þá er kominn tími til að endurhugsa þjóðfélagsgildi okkar og endurmennta kennara í anda þessara breytinga. Verkefnið er stórt en verðugt, jafnvel eitt brýnasta verkefni sem við stöndum frammi fyrir. Við þurfum að auka samvinnu og rækta hjartað til að skapa betri heim. Internetið er spegill samfélagsins og skólarnir þurfa að taka virkan þátt í því að vera mótandi afl í samfélaginu með því að kenna gildi og framkomu sem við viljum búa við – innan netsins sem utan.

Rauðir dagar 18.-22. nóvember

Georg á Kirkjusandi
kl. 16-17 í dag

Gjöf frá Georg og félögum

Í dag höldum við fjölskyldudag í öllum útibúum Íslandsbanka og bjóðum upp á skemmtilegar uppákomur og kaffiveitingar. Krakkar sem koma með baukinn sinn fá flottan glaðning.

Á Kirkjusandi skemmtir Georg börnunum kl. 16-17.
Við hlökkum til að sjá þig!

*Gildir á meðan birgðir endast

Má bjóða þér nýja mynd í kortin þín?

Komdu í dag á Kirkjusand eða í útibúið þitt á landsbygðinni milli kl. 15-17 og láttu taka nýja mynd í kortin þér að kostnaðarlausu.

Við bjóðum
góða þjónustu

Íslandsbanki

Ástkær eiginmaður minn,
faðir okkar og sonur,

GAUTI GUNNARSSON
bóndi,
Læk, Flóahreppi,

lést á Sjúkrahúsi Suðurlands á Selfossi föstudaginn 15. nóvember. Útförin fer fram frá Selfoskirkju laugardaginn 23. nóvember kl. 13.30. Blóm og kransar eru vinsamlegast afþakkaðir, en þeim sem vildu minnast hans er bent á styrktarveikning í vörslu Kvenfélags Hraungerðishrepps 0152-05-070009, kt. 590592-2349.

Guðbjörg Jónsdóttir
Gísli Gautason
Jón Gautason
Eyrún Gautadóttir
Gunnar Mar Gautason
Sigríður Guðjónsdóttir

Ástkær móðir okkar, tengdamóðir,
amma og langamma,

SIGRÍÐUR ÞÓRDÍS ÞORLÁKSDÓTTIR
Lindargötu 57, Reykjavík,
áður til heimilis á Siglufirði,

lést á hjúkrunarheimilinu Grund laugardaginn 16. nóvember. Jarðsungið verður frá Grafarvogskirkju miðvikudaginn 27. nóvember kl. 13.00.

Þorlákur Ásgeir Pétursson
Ágústa Inga Pétursdóttir
Þórdís Kristín Pétursdóttir
Þorsteinn Vilhelm Pétursson
ömmu- og langömmubörn.

Guðrún Helga Skowronski
Jónas Hallgrímsson
Puriður Bogadóttir

Ástkær eiginmaður, faðir, afi og tengdafaðir,

ÞORSTEINN SIGURÐSSON
áður til heimilis að Norðurbrún1,

lést þann 8. nóvember síðastliðinn. Útför hans fór fram í kyrrþey frá Bústaðakirkju þann 15. nóvember síðastliðinn. Þökkum þeim sem sýnt hafa okkur samúð, vináttu og virðingu. Einnig viljum við þakka starfsfólki Landspítala fyrir stuðning og hlýhug.

Sigríður Margeirsdóttir, Óskar Þorsteinsson,
Jón Valgeir Þorsteinsson, Ólafur Freyr Þorsteinsson,
Þorsteinn Óskarsson, Elías Geir Óskarsson, Mikael Tendai
Jónsson, Daniel Sigursteinn Jónsson, Svana Kristinsdóttir,
Katarína Khondee

Við þökkum öllum þeim sem sýnt hafa okkur hlýju og samúð vegna andláts og útfarar elskulegrar móður okkar, tengdamóður, ömmu, langömmu og langalangömmu,

ÓLAFAR VALGERÐAR JÓNASDÓTTUR
frá Vogum, Mývatnssveit,
Eyrarvegi 25, Akureyri.

Sérstakar þakkir færur við starfsfólki Skógarhlíðar á dvalarheimilinu Hlíð fyrir hlýhug og góða umönnun.

Jónas Valgeir Torfason
Pétur Torfason
Sigríður A. Whitt
Ólína Fjóra Hermannsdóttir
Kristín Gunnarsdóttir
barnabörn, barnabarnabörn og barnabarnabarnabörn.

Ástkær móðir okkar, tengdamóðir,
amma og langamma,

GUNDA CECELIE JÓHANNSDÓTTIR

lést á dvalarheimilinu Hlíð Akureyri þann 9. nóvember. Útförin hefur farið fram í kyrrþey að ósk hinnar látnu. Sérstakar þakkir fær starfsfólki Víðihlíðar fyrir hlýtt viðmót og góða umönnun.

Jóhann Björn Þórarinnsson
Edda Björk Þórarinnsdóttir
Vilhelm Þór Þórarinnsson
barnabörn og langömmubörn.

Sigríður Ólafsdóttir
Jörundur H. Þorgeirsson
Vigdís H. Viggósdóttir

Ástkær eiginmaður minn,
faðir okkar og bróðir,

SNÆBJÖRN ERLENDSSON

lést á Landspítalanum, deild 11G, mánudaginn 18. nóvember. Útförin fer fram frá Áskirkju föstudaginn 29. nóvember kl. 13.00. Þeir sem vilja minnast hans láti deild 11G á Landspítala njóta þess.

Sólveig Rögnvaldsdóttir
Pétur Heiðar Snæbjörnsson
Rut Hallgrímsdóttir
Erlendur Snæbjörnsson
Rögnvaldur Fannar Snæbjörnsson
og systkini hins látna.

Bára Stefánsdóttir
Alexander M. Þorleifsson

Þökkum hlýhug og kveðjur
vegna andláts og útfarar

**HELGU GUÐRÚNAR
GUÐVARÐARDÓTTUR**
Þórunnarstræti 112, Akureyri.

Guðmundur Viðir, Sigríður Steinunn, Sverrir,
Guðvarður Már og fjölskyldur.

Ástkær móðir okkar, tengdamamma,
amma og langamma,

**STEINUNN GUÐMUNDSDÓTTIR
KRISTIANSEN**
áður Njálsgötu 29 og Vesturgötu 7,
hjúkrunarheimilinu Eir,

lést á Landspítalanum Fossvogi 12. nóvember. Útför hennar fer fram frá Hallgrímskirkju föstudaginn 22. nóvember kl. 13.00.

Þorsteinn Kornelíus Kristiansen
Halldór Helgi Kristiansen
Þorgerður Mattía Kristiansen
Selma Ósk Kristiansen
Helga Árdís Kristiansen

Auður Magnúsdóttir
Helgi Kristjánsson

Ingólfur, Raket og Samúel Kristian Kristiansen Þorsteinsbörn,
Einar Halldórsson,
Steinunn Björt, Heiðrún Arna og Árdís Björg Óttarrsdætur,
Baldur og Bryndís Helgabörn,
Marteinn Már, Baldur og Bragi Einarssynir
Kerítas Svana, Aníta Rán og Leon Mikael Elfarsbörn,
Helgi Jökull Arnarsson og Harriet Selma Baldursdóttir.

FRÆBBBLARNIR 1981 „...og svo fannst okkur þetta bara svo gaman að við ákváðum að halda áfram.“

MYND: FH

Ætluðu að ná sér niðri á skólameistara sínum

Hin goðsagnakennda hljómsveit Fræbbblarnir fagnar 35 ára afmæli sínu annað kvöld. Upphaf sveitarinnar má rekja til uppreisnar gegn skólameistara MK, að sögn Valgarðs Guðjónssonar, söngvara hljómsveitarinnar. Liðsskipan sveitarinnar er nánast óbreytt.

„Afmælið sjálf er reyndar á mánudaginn, 25. nóvember, en þar sem mánudagar henta illa til partíhalds ákváðum við að halda upp á þetta á föstudaginn í staðinn,“ segir Valgarður Guðjónsson, söngvari Fræbbblanna, sem spiluðu í fyrsta sinn fyrir þrjátíu og fimm árum á menningarhátíð Menntaskólans í Kópavogi, Myrkramessu.

„Þessi menningarhátíð MK var svona aðallega kórsöngur og ljóðalestur, allt hámenningarlegt,“ útskýrir Valgarður. „Einn okkar hafði lent upp á kant við skólameistarann og við ákváðum að krassa partíið með smálátum og gera grín að skólameistara til að ná okkur niðri á honum. Það gekk nú ekki átakalaust að fá að spila þarna, en okkur tókst að þjósna því í gegn að við fengjum að koma fram.“

Markmiðið var ekki að hljómsveitin

hélði áfram eftir þá upptöku en örlög-in gripu í taumana og hún er í fullu fjöri enn í dag. „Það komu tveir strákar sem voru að gera sjónvarpsþætti um menntaskólalíf og vildu fá okkur í sjónvarpið,“ útskýrir Valgarður. „Þá náttúrulega urðum við að halda okkur gangandi fram yfir upptökur á þættinum og svo fannst okkur þetta bara svo gaman að við ákváðum að halda áfram.“

Fræbbblarnir hafa lítið breyst á þessum 35 árum og er liðsskipan nánast sú sama í dag og hún var á Myrkramessunni um árið. Þorsteinn Hall-

VALGARÐUR
GUÐJÓNSSON

grímsson spilaði á bassa, Valgarður Guðjónsson söng og til aðstoðar við undirbúning voru þeir Arnór Snorrason og Ríkhartur H. Friðriksson. Arnór og Ríkhartur gengu báðir fljótlega til liðs við hljómsveitina. Þeir eru allir meðlimir í dag auk þess sem Guðmundur Gunnarsson trommar, Helgi Briem spilar á bassa og Iðunn Magnúsdóttir syngur.

Í tilefni af afmælinu verður opið hús, frítt inn og „gamaldags“ partí á Gamla Gauknum annað kvöld. Fræbbblarnir spila rétt um fimmtíu lög, nýtt efni, lög af „Viltu nammi væna?“ og „Bjór“, öll lög frá Myrkramessunni og talsvert af annarra hljómsveita efni, lög sem mótuðu hljómsveitina á sínum tíma, að sögn Valgarðs. Gleðin hefst klukkan 23 og stendur fram eftir nóttu.

fridrikab@frettabladid.is

Nóvembertilboð

30% afsláttur af íslensku blágrýti
eingöngu af legsteinum á lager

Frí uppsetning á höfuðborgarsvæðinu
og frí sending út á land á
öllum keyptum legsteinum

Mikið úrval
Geríð verðsamanburð

10% staðgreiðsluafsláttur

Steinsmiðjan Mosaik

Hamarshöfða 4 - sími 587 1960 - www.mosaik.is

FÓLK

KYNNINGARBLAÐ

ENDURGERÐ BEETLEJUICE

Vel getur verið að leikkonan Winona Ryder verði hluti af leikarahópnum í endurgerð myndarinnar Beetlejuice. Þegar er vitað að Michael Keaton tekur við sínu gamla hlutverki en leikstjóri er Tim Burton.

one two Luxura

2 litir: grátt og brúnt

Stærð 38 - 48

Verð 11.900 kr.

Opið virka daga kl. 11-18.
Opið laugardaga kl. 11-16.

black pepper

FASHION

Laugavegi 178 (Bolholtsmegin) | Sími 555 1516

Klið á myndir og verð á Facebook

DRANELLA® BUXUR

Frábær snið

Stretch buxur

Háar í mittið

Stærðir 34 -43

TUZZI

KRINGLUNNI

SÍMI 5688777

Vertu vinur okkar á Facebook

GÆÐAVÖRUR MEÐ GOTT NOTAGILDI

ÓLÁTAGARÐUR KYNNIR Verslunin Ólátagarður býður upp á úrval vara fyrir börn. Áhersla er lögð á vandaðar föndurvörur og þar er glæsileg vinnustofa.

Ólátagarður er hönnunarverslun þar sem seldar eru barnavörur og barnatengdar vörur. Verslunin flytur inn úrval vara frá Danmörku, Frakklandi og fleiri löndum auk þess sem hún selur eigin vörur. Valgerður Magnúsdóttir, annar stofnenda Ólátagarðs, segir markmið eigenda vera að selja gæðavörur sem séu fallegar fyrir augað og hafi gott notagildi. „Við hönnum og framleiðum meðal annars hálfkláraðar og tilbúnar vörur og föndurpakkningar undir heitinu Ólátagarðs-hönnun. Þessar vörur eru hugsaðar til að skapa með eða fyrir börnin. Með þeim vildum við búa til skapandi heim og erum því með opna vinnustofu í verslun okkar þar sem ólátabelgir á öllum aldri geta komið saman.“

Valgerður segir mikilvægt að hugsa um þarfir foreldra með ung börn og því er Ólátagarður með góða leikaðstöðu, skiptiborð, barnastóla og sófa fyrir brjóstgjöf. „Einnig er hægt að kaupa sig inn á vinnustofu verslunarinnar og þá er föndurhlaðborð innifalið. Í því felst efniviður, aðgangur að verkfærum, litum og útskurðarvél. Á vinnustofunni er einnig hugmyndaveggur sem hefur það hlutverk að veita börnum innblástur í sköpun sinni enda verða þar oft til yndisleg listaverk. Hingað koma heilu fjölskyldurnar og eiga góða föndurstund saman.“

Vinnustofan er auk þess nýtt undir barnaafmæli en þá fylgja með tveir leiðbeinendur sem stýra afmælinu í föndurstund og fara krakkarnir með afraksturinn heim. „Þetta hefur vakið mikla lukku og tala foreldrar um að þeir hafi aldrei upplifað eins róleg barnaafmæli.“ Einnig geta hópar bókað vinnustofuna eina kvöldstund og skapað eitt-hvað fallett í barnaherbergin.

Ólátagarður býður upp á gott úrval af föndurpakkningum sem eru ódýrar og einfaldar auk þess sem verslunin er nú

GOTT FYRIR BÖRNIN „Þessar vörur eru hugsaðar til að skapa með eða fyrir börnin,“ segir Valgerður Magnúsdóttir, annar eigenda Ólátagarðs. MYND/VALLI

að fyllast af jólafondri fyrir jólahátíðina.

Valgerður segir verslunina nýta Facebook mikið til að kynna vörur sínar og ekki síður til að tengjast landsbyggðinni. „Viðskiptavinir koma margir vel undirbúnir til okkar eftir að hafa kynnt sér vöruúrvalið á vefnum okkar eða Facebook-síðunni. Það er einnig einfalt mál að panta vörur þar.“

Nánari upplýsingar má finna á www.olatagardur.is og á Facebook undir Ólátagarður.

VINNUSTOFAN

Hægt er að mæta í vinnustofu og fönndra eða halda upp á barnaafmæli. MYND/VALLI

Jólagjafirnar í ár...

20% afsl.

IQ-CARE - Heilsukoddinn
Verð nú kr. 11.920.-

Saga / Freyja heilsudýnur
á frábæru verði

Rafdrifnir hægindasófar
Verð kr. 219.900.-
Rafdrifnir hægindastóllar
Verð kr. 119.900.-

REVERIE 3E Essential með IQ heilsudýnum
90x200cm x 2 rúm
Verð aðeins kr. 399.900.-
REVERIE 7S með IQ-Care heilsudýnum
90x200cm x 2 rúm
Verð aðeins kr. 499.900.-

Vönduð stillanleg
heilsurúm með okkar bestu
IQ-CARE heilsudýnu
Reverie

12 mán.
vaxtalausr
greiðslur*

20% afsl.

Vinsæli viðhaldskoddinn
Verð nú kr. 15.920.-

20% afsl.

Hágæða sængurverasett
Mikið úrval

Vandaðir sloppar
dömu/herra

Sængur, koddar, lök
og hlífðardýnur

Mikið úrval

Svefn & heilsa
★★★★★

Listhúsinu Laugardal - Sími 581 2233
Baldursnesi 6, Akureyri - Sími 461 1150
Opið virka daga kl. 10:00 - 18:00
Laugardaga 12:00 - 16:00

www.svefn.is

Gerðu gæða- og verðsamanburð

FÓLK ER KYNNINGARBLAÐ sem býður auglýsendum að kynna vörur og þjónustu í formi viðtala og umfjallana ásamt hefðbundnum auglýsingum. Blaðið fylgir Fréttablaðinu daglega.

Útgefandi: **365 miðlar** | Ábyrgðarmaður: **Jón Laufdal** | Hönnun: **Silja Ástþórsdóttir**
Sölumenn: **Bryndís Hauksdóttir**, bryndis@365.is, s. 512 5434 **Sverrir Birgir Sverrisson**, sverribs@365.is, s. 512 5432 **Kolbeinn Kolbeinsson**, kolli@365.is, s. 512-5447

Vandaðir þýskir herraskór úr leðri, skinnfóðraðir. Stórar stærðir

Stærðir: 40 - 47
Verð: 16.985.-

Stærðir: 41 - 48
Verð: 16.985.-

Misty skór
Laugavegi 178

Opið Mánudag-Föstudag
Frá klukkan 10:00 - 18:00
og laugardaga: 10 - 14

Flott fót fyrir flottar konur
Stærðir 38-58

Verzlunin Belladonna

belladonna

Skeifunni 8 • 108 Reykjavík • Sími: 517 6460 • www.belladonna.is

30-50%

AFSLÁTTUR

AF ÖLLUM VÖRUM AÐEINS ÞESSA HELGI

Kjöll áður 16.990
Nú 11.890 kr.

Kjöll áður 16.990
Nú 11.890 kr.
st. 36-48

Laugaveg 54,
sími: 552 5201

Vertu vinur

BLÚNDUR VIÐ BAKSTURINN

ÍSLENSK HÖNNUN Brynja Emilsdóttir textílhönnuður hennar bæði fatnað og textílvörur fyrir heimilið undir merkinu Besla.

„Ég gerði fyrstu svuntunarnar fyrir tveimur árum og seldi í Krambúðinni á Búðum. Þar gengu þær svo vel og eftirspurnin varð svo mikil að ég fór að vinna að frekari framleiðslu. Nú ég komin með framleiðanda á Indlandi sem þrykkir munstrið og saumar svuntunarnar fyrir mig,“ segir Brynja Emilsdóttir textílhönnuður en hún hennar undir merkinu Besla, bæði heimilissvörur svo sem dúka, rúmföt, púða og teppi og fatnað.

Munstrið á svuntunum er unnið upp úr hekludum blúndudúkum.

„Þetta er sama munstrið og ég nota í ungbarnasængurföt og á borðdúka,“ segir Brynja. „Fullorðinssvuntunarnar eru ekta „þjónasvuntur“ með löngum böndum sem maður bindur um mittið. Ég hef einnig gert barnasvuntur með Línu langsockkssniði en þær voru hluti af barnalínu þar sem ég endurnýtti gömul efni og saumaði kjóla og kápur.“

Nánar má forvitnast um hönnun Brynju á Facebook og á heimasíðu Kirsuberjatrésins, www.kirs.is.

FALLEGT Í PAKKA
Fullorðinssvuntunarnar fást bæði svartar og ljósbrúnar að lit.

BLÚNDUR Munstrið er unnið upp úr hekludum blúndudúkum og silkiprykkjtt á bómull.

SVUNTUNAR PRUFUKEYRÐAR

Brynja ásamt dóttur sinni við múffubakstur þar sem Besla-svuntunarnar skiluðu sínu hlutverki vel.

MYND/JENNY GUBMUNDSDÓTTIR

JÓLAHLAÐBORÐ Á AÐEINS 1.990 KR.!

SJÁVARBARINN KYNNIR

Magnús Ingi Magnússon, veitingamaður á Sjávarbarnum, hefur sett saman einstaklega girnilegt hlaðborð fyrir hópa og fyrirtæki sem er upplagt í jólagleðina á vinnustaðnum, í veislusal eða heima. „Þetta er einfalt og ódýrt jólahlaðborð en á því eru bæði heitir og kaldir klassískir réttir og verð á mann er aðeins 1.990 krónur,“ segir Magnús Ingi. „Á borðinu eru karrísíld og rauðrófusíld, sjávarréttafantasía, purusteik, hangikjöt og kjúklingur. Meðlætið er ríkulegt; heit sósa, brúnaðar kartöflur, kartöflujafningur, fjölbreytt grænmeti, ferskt salat, kaldar sósur og úrval af brauði.“ Lágmarksfjöldi er 10 manns en allar nánari upplýsingar er að finna á vef Sjávarbarsins, sjavarbarinn.is.

FÍNERÍ ÚR GALLAEFNI

● **HÁTÍSKA**
Gallaefni hefur sjaldan verið álitid efni í hátískukjól. Það virðist þó vera að breytast því hönnuðir hafa notað efnið á tiskusýningum sínum undanfarið. Marc Jacobs notaði gallaefnið á lokasýningu sinni fyrir Louis Vuitton. Olivier Rousteing hannaði nokkra gallakjóra á tiskusýningu Balmain fyrir vorið 2014 og Joseph Altuzarra var með finleg fót á sinni sýningu. Dökkt gallaefni mátti einnig sjá á sýningum Acne Studios, Versace og Derek Lam. Jafnvel hönnuðir Valentino hafa kveikt á perunni og sýndu skósitt ballpils á sinni sýningu.

2 FÜR 1

af fiski og frönskum gegn framsíun þessa miða. Aðeins 1.990 kr. fyrir tvo.

Gildir til 31.12.2013.
Sjavarbarinn.is
s: 517-3130

Kjóladaðagur,
20% afsláttur
af öllum kjólum!
Ótrúlegt úrval af kjólum í stærðum 36-52.

hjá Grafnhildi

Opið virka daga frá kl. 10-18

laugardaga frá kl. 10-16

- Engjateigur 5
- Sími 581 2141
- www.hjahrafnhildi.is

 Vertu vinur okkar á Facebook

BÚNINGAR BOÐNIR UPP

TÍSKA Búningar úr kvikmyndinni *Hunger Games* voru boðnir upp á dögnum. Dýrasti kjóllinn, kristalsskreytti eldkjóllinn, seldist fyrir 36 milljónir króna.

Verðlaunahönnuðurinn Judianna Makovsky hannaði alla búningana í fyrstu mynd *Hunger Games*-þrileiksins. Makovsky er þekkt fyrir búningahönnun í myndum á borð við *Harry Potter*, *X-Men: The Last Stand*, *Seabiscuit* og *Pleasantville*.

Eftir að tókum myndarinnar lauk festi uppboðsfyrirtækið Black-sparrow kaup á öllum búningunum. Á dögnum voru síðan yfir 200 þeirra boðnir upp, áhugamönnum um tísku til mikillar gleði. Á uppboðinu mátti sjá fót sem Jennifer Lawrence klæddist sem Katniss, Josh Hutcherson sem Peeta, Elizabeth Banks sem Effie og Stanley Tucci sem Caesar, auk fjölda annarra búninga sem bæði þekktar og óþekktar persónur léku í.

Búningarnir fóru ekki fyrir lítið. Til dæmis seldist leðurjakki Katniss á 50 þúsund dollara eða 6 milljónir króna. Þess má geta að jakkinn var einnig notaður við mynd númer tvö. Dýrasti kjóll kvöldsins var eldkjóllinn svokallaði sem Katniss klæddist í viðtali við Caesar. Sá er prýddur Swarovski-kristöllum. Hann seldist á 300 þúsund dollara eða 36 milljónir króna.

UPPSKERAN Persónurnar Effie Trinket (Elizabeth Banks) og Katniss Everdeen (Jennifer Lawrence). Báðir búningarnir á myndinni voru boðnir upp.

ELDKJÓLLINN Rauði kjóllinn er skreyttur Swarovski-kristöllum og seldist á 36 milljónir króna.

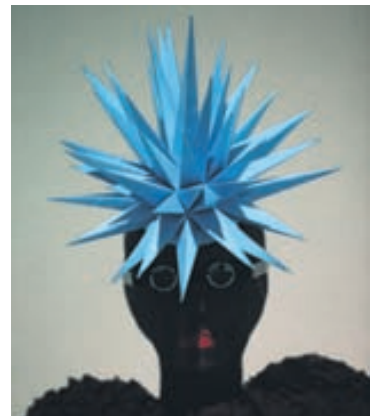
Ný sending

Mussurnar og aðhaldsbuxurnar komnar

Sifon mussurnar komnar
Áður kr 12.900
nú aðeins kr 6.990
Stærð medium til XXL

Háu aðhaldsbuxurnar komnar
Verð áður kr 9.900
nú aðeins kr 6.990
Stærð small til XXL

FÖTIN HENNAR ISABELLU

■ SÝNING A FATASAFNI ISABELLU BLOW
Í gær var opnuð sýning á þjóðsagnakenndu fatasafni Isabellu Blow í Somerset House í Bretlandi. Safnið var keypt á sínum tíma af vinkonu Blow, Daphne Guinness, til að koma í veg fyrir að það yrði boðið upp af Christie's uppboðsfyrirtækinu. „Mér þótti líklegt að hún hefði sjálf viljað halda þessa sýningu,“ segir Guinness sem gat ekki hugsað sér að fót Blow færu út um hvippinn og hvappinn. „Þetta var lífsverk hennar. Mér finnst engin önnur leið betri til að hylla hana en að sýna safnið sem hún hafði mikið fyrir að víða að sér.“
Isabella Blow hefur verið talin ein sérvitrasta og framúrstefnulegasta konan innan tískuheimsins. Hún kom til að mynda Alexander McQueen, Philip Treacy, Stellu Tennant og Sophie Dahl á kortið og sat fremst á tiskusýningum um heim allan. Isabella Blow framdi sjálfsmorð í maí árið 2007.

Sýningin í Somerset House stendur fram í mars á næsta ári.

evrópu samvinna

Evrópusamvinna í 20 ár!

Uppskeruhátíð samstarfsáætlana ESB

Allir velkomnir!

Hafnarhúsinu við Tryggvagötu
föstudaginn 22. nóvember 2013 kl. 14-18

Íslendingar hafa verið afkastamiklir þátttakendur í evrópskum samstarfsáætlunum sl. 20 ár og á hátíðinni gefst almenningi kostur á að kynna sér um 50 verkefni sem hlotið hafa styrki úr áætlunum ESB.

Tónlist, bíómyndir, spurningaleikur, áhugaverð verkefni og skemmtilegar uppákomur fyrir alla aldurshópa!

14:00 Setning uppskeruhátíðar

Leikskólinn Vesturborg,
börn syngja evrópsk lög – Comeniusar verkefni

Evrópusamvinna í 20 ár – árangur og ávinningur íslenskra aðila

Ágúst H. Ingþórsson, forstöðumaður Landskrifstofu menntaáætlunar ESB

Reynsla og þátttaka Íslenskrar erfðagreiningar í rannsóknaráætlunum ESB

Unnur Þorsteinsdóttir, framkvæmdastjóri rannsókna hjá Íslenskri erfðagreiningu

Stelpur rokka,
afrakstur Rokksumarbúða fyrir ungar stelpur – verkefni Evrópu unga fólksins

Viltu bita af Evrópu?
Evrópukaka í boði í portinu

Þóra Arnórsdóttir, fyrirverandi Erasmus nemi stýrir setningu uppskeruhátíðar

15:00 Bíómyndabrot,
brot úr íslenskum bíómyndum – verkefni MEDIA áætlunarinnar

Sama dag kl 8:30 - 12:00 verður nýjum samstarfsáætlunum ESB ýtt úr vör með opnunarráðstefnu á Hótel Sögu. Upplýsingar og skráning á www.rannis.is

15:30 Spurningaleikur, „pub-quiz“ um íslensku sauðkindina,
byggður á efni kennslubókar um sauðfjárrækt - afrakstur Leonardo verkefnis

16:00 Tónlistaratriði Listaháskóla Íslands - verkefni Menntaáætlunar ESB

16:15 Fyrirmyndarverkefni Menntaáætlunar ESB 2012
Veittar verða gæðaviðurkenningar þeim verkefnum sem valin hafa verið sem fyrirmyndarverkefni Comeniusar, Grundtvig, Leonardo, Erasmus, eTwinning og Evrópumerkisins

Margrét K. Sverrisdóttir, sérfræðingur hjá Rannís stýrir afhendingu viðurkenninga og Jan Truszczyński, frá framkvæmdastjórn ESB afhendir viðurkenningarnar

17:00 Skólahljómsveit Grafarvogs;
Una paloma blanca / Hvíta dúfan - verkefni Evrópu unga fólksins

17:30 Schoolovision,
hópur úr Flataskóla syngur og dansar - eTwinning verkefni

18:00 Uppskeruhátíð lýkur

www.evropusamvinna.is

Evrópusamvinnan eflir og styrkir sjálfstraust Íslendinga

Íslendingar fengu í kjölfarið á samþykkt EES-samningsins árið 1993 aðgang að ýmsum samstarfsáætlunum Evrópusambandsins á sviði rannsóknar-, tækniþróunar-, æskulýðs-, menningar- og menntamála. Síðan hefur bæst við samstarf á sviði jafnréttismála, almannavarna og lýðheilsu. Árangur Íslendinga í þessu samstarfi hefur verið mjög góður, hvort sem er mælt í fjármagni eða fjölda fólks sem hefur tekið þátt í verkefnum. Íslendingar hafa fengið yfir 200 milljónir evra í styrki og meira en 25 þúsund manns verið á faraldsfæti á vegum styrktra verkefna.

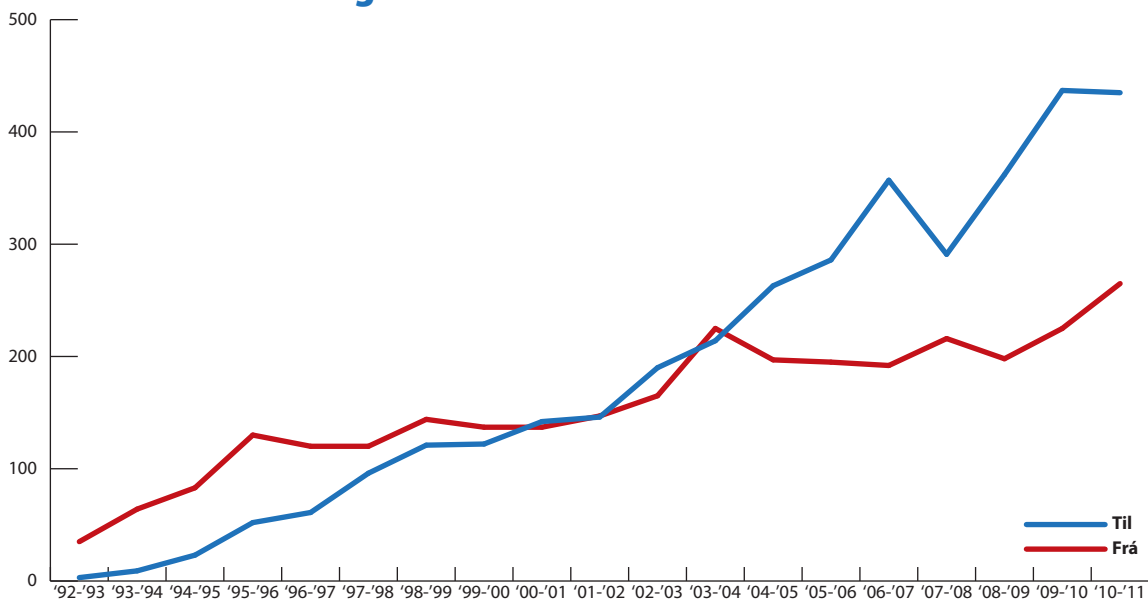

Ágúst Hörtur Ingþórsson

blint í sjóinn til að byrja með. Sem betur fer tóku íslensk fyrirtæki, skólar, stofnanir og aðrir aðilar fljótt við sér. Árangurinn hefur ekki heldur látið á sér standa. Þátttaka Íslendinga í nánast öllum áætlunum hefur farið stigvaxandi og við höfum aukið við hlut okkar í sístækkandi áætlunum. Þar hefur mest munað um þátttöku í rammaáætlunum á sviði rannsóknar- og þróunar en einnig eru mennta- og æskulýðsáætlanirnar nokkuð umfangsmiklar. Svo má ekki gleyma því að margar íslenskar kvikmyndir hafa fengið styrk úr Media-áætlun Evrópusambandsins annaðhvort í framleiðslu eða til dreifingar. Við getum því verið sátt við afrakstur samstarfsins hingað til," segir hann.

Mikill áhugi erlendra aðila á að starfa með íslenskum skólum, fyrirtækjum og stofnunum kom fljótleiga í ljós. „Það hefur verið gaman að fylgjast með hve sjálfstraust íslenskra aðila hefur aukist með auknu alþjóðlegu samstarfi. Íslensk fyrirtæki og stofnanir hafa gert sér grein fyrir því

Erasmus nemar til og frá Íslandi

að þau hafa heilmikið fram að færa á sama tíma og þau geta líka lært mikið af erlendu samstarfsaðilunum. Ágúst bendir til dæmis á þá skemmtilegu staðreynd að smám saman hafi fleiri erlendir stúdentar komið hingað til lands árlega til að nema við íslenska háskóla en íslenskir nemandur sem sækja nám við erlenda háskóla í gegnum Erasmus-áætlunina. „Þessu áttum við alls ekki von á,“ segir hann.

Margir þessara sjóða sem Íslendingar sækja í eru reknir á samkeppnisgrundvelli. Það þýðir að við erum að keppa við fyrirtæki og stofnanir um alla Evrópu. „Við höfum sýnt það og sannað að við höfum átt fullt erindi inn á þennan völlu alþjóðlegrar samkeppni. Íslendingar standa framarlega í rannsóknum í sjávarútvegi, orkurannsóknum, eldfjallafræðum og líftækni en einnig höfum við staðið okkur vel í

mörgum öðrum geirum.

Ágúst segir að oft sé einblínt um of á fjárhagslegan ávinning af þessu samstarfi. „Ég vil ekki gera lítið úr því en í mínum huga er reynslan, tengslanetið og þekkingin sem kemur út úr þessu samstarfi mun mikilvægari en peningarnir. Íslendingar hafa lært öguð vinnubrögð og hefur það haft mikil áhrif hvernig íslenskt styrkjakerfi hefur breyst. Einnig hefur íslenskt háskóla-samfélag breyst alveg gríðarlega og er orðið mjög alþjóðlegt.“

Að mati Ágúst hefur reynsla Íslendinga af að starfa í formföstu samstarfi veitt okkur dýrmæta reynslu. „Þetta á einkum við í háskóla- og rannsóknasamfélaginu en einnig í menntamálu. Verklag sem byggir á gagnsæju umsóknarferli, faglegu mati og skýrum kröfum um að gera grein fyrir afrakstri verkefna hefur veitt okkur nauðsynlega

þekkingu til að taka þátt í alþjóðlegu samstarfi með fullri reisn.“

Evrópusambandið hefur ákveðið að stokka þetta styrkjakerfi algjörlega upp og setja upp þrjár meginstöðir; Rannsóknir og þróun innan „Horizon 2020“-áætlunarinnar, menntun, æskulýðsmál og íþróttir innan „Erasmus+“-áætlunarinnar og svo menning og skapandi greinar innan „Creative Europe“-áætlunarinnar. Ágúst er bjartsýnn á framtíðina: „Fjárveitingar til áætlanna munu aukast þannig að kostnaður okkar við þátttöku vex en tæknifærin aukast einnig. En við eigum orðið fullt af fólki sem kann vel til verka í svona sjóðasókn. Ég hef því fulla trú á að næstu sjö ár verði mjög spennandi og muni færa okkur Íslendingum enn meiri þekkingu, reynslu og tækifæri til framfara, landi og þjóð til heilla,“ segir Ágúst.

Stelpur rokka

Evrópa unga fólksins hefur stutt verkefnið Stelpur rokka, en þar fá stelpur á aldrinum 12-16 ára leiðsögn við að spila á hljóðfæri, spila saman í hljómsveit, semja lög og koma fram á tónleikum.

Evrópa unga fólksins er íslenska heitið á Ungmennaáætlun Evrópusambandsins, Youth in Action, og er samstarfsverkefni ESB, mennta- og menningarmálaráðuneytisins og UMFÍ. Áætlunin veitir ungu fólki á aldrinum 13-30 ára styrki og einnig þeim sem starfa með ungu fólki. Á hverju ári veitir Evrópa unga fólksins á Íslandi um 1,7 milljónum evra, eða um 270 milljónum króna, í styrki á Íslandi til góðra verkefna sem skipulögð eru af ungu fólki og/ eða fyrir ungt fólk.

Meðal þeirra verkefna sem Evrópa unga fólksins hefur stutt er verkefnið Stelpur rokka! Það er tónlistarverkefni sem býður stelpum á aldrinum 12-16 ára upp á rokksumarbúðir. Í þeim búðum fá stelpurnar leiðsögn við að spila á hljóðfæri, spila saman í hljómsveit, semja lög og koma fram á lokatónleikum rokkbúð-

anna fyrir framan fjölskyldu og vini. Þetta er sjálfbodaaverkefni sem vinnur eftir feminískri hugsjón við að efla ungar stelpur í tónlistarsköpun. Langtímaverkefni þessa hóps er að auka hlut kvenna í tónlistarbransanum.

Að sögn Áslaugar Einarisdóttur, sem er ein af forsvarsmannskjum þessa verkefnis, gekk starfsemin síðastliðið sumar mjög vel. „Við höldum þrennar rokkbúðir, í Reykjavík og á Akureyri, þar sem við vorum svo heppnar að fá að vinna með 68 skapandi og hæfileikaríkum stelpum og konum sem komu í búðirnar. Sjálfboda-liðahópurinn okkar stækkaði til muna og eru nú í honum um 30 konur. Við stóðum fyrir fjöldasöfnun og gátum boðið tíu stelpum frí pláss í búðirnar í sumar. Í lok júlí héldu svo átta sjálfboda-liðar til Svíþjóðar á rokkbúðaráðstefnu þar sem við hittum konur frá tíu rokksumarbúðum víðs vegar um Evrópu. Það var mögulegt vegna styrksins frá Evrópu unga fólksins.“

Gestir uppskeruhátíðarinnar geta notið tóna frá þessum stúlkum en nokkrar þeirra troða upp í Hafnarhúsinu kl. 14.00. Sjón og heyrn er sögu ríkar!

Langtímamarkmiðið með rokksumarbúðunum er að auka hlut kvenna í tónlistarbransanum.

Útgefandi: Rannís

Ritstjórn: Andrés Pétursson og Aðalheiður Jónsdóttir

Ábyrgðarmaður: Jón Laufdal

• ÖRUGG NETNOTKUN BARNNA

Samtökin Heimili og skóli hafa undanfarin ár rekið verkefnið SAFT, sem stendur fyrir Samfélag, fjölskylda og tækni. Tilgangurinn er að vekja umræðu og áhuga á öruggri og jákvæðri tölvu- og nýmiðlanotkun barna og unglinga á Íslandi. Verkefnið er hluti af Safer Internet Programme, aðgerða-áætlun Evrópusambandsins um öruggari netnotkun, og er styrkt af framkvæmdastjórn ESB. Framkvæmd verkefnisins er í formlegu samstarfi við Rauða krossinn, Ríkislögreglustjóra og Barnaheill – Save the Children Iceland.

SAFT er í samstarfi við önnur lönd í Evrópu og deilir með þeim upplýsingum, aðferðafræði og þekkingu. Markmiðið er að til verði sameiginlegur evrópskur sjóður þekkingar og aðferðafræði á þessu sviði sem styður hið jákvæða og spornar gegn neikvæðum hliðum upplýsingatækninnar.

• DECODE Á FULLU Í EVRÓPUSAMSTARFI

Íslensk erfðagreining er það íslenska fyrirtæki sem hefur fengið flesta Evrópustyrki frá upphafi. Meðal þeirra verkefna sem fyrirtækið hefur tekið þátt í og hafa verið styrkt af Rammaáætlunum ESB eru rannsóknir til að finna nýjar aðferðir til þess að þróa lyf við þunglyndi og geðklofa, rannsóknir á breytingum á erfðamengi sem hafa áhrif á feril blóðruhálskrabbameins og rannsóknir á erfðapáttum sem hafa áhrif á beinþynningu.

Á uppskeruhátíðinni á morgun, föstudag, í Hafnarhúsinu mun Unnur Þorsteinsdóttir, framkvæmdastjóri rannsókna hjá Íslenskri erfðagreiningu, segja frá þessum rannsóknum og hvaða þýðingu þessi samstarfsverkefni hafa haft fyrir starfsemi fyrirtækisins. Fólk er hvatt til að mæta og hlusta á þetta áhugaverða erindi og sjá þessi fjölbreyttu verkefni sem styrkt hafa verið undanfarin ár.

Íslensk erfðagreining, eða DeCode eins og það er oft nefnt, er fyrirtæki sem notar niðurstöður erfðarannsókna til að þróa vörur og þjónustu sem hafa það að markmiði að efla lýðheilsu. Rannsóknir fyrirtækisins byggja á erfða- og læknisfræðilegum upplýsingum um 500.000 aðila frá öllum heimshornum sem tekið hafa þátt í rannsóknum á vegum fyrirtækisins. Þar af eru um 140.000 Íslendingar sem lagt hafa fyrirtækinu lið.

Íslenskar kvikmyndir hafa fengið milljarð

MEDIA-áætlunin er kvikmynda-, sjónvarps- og margmiðlunaráætlun ESB og hefur hún stutt þróun og dreifingu þúsunda evrópskra kvikmynda. Jafnframt hafa ýmis námskeið, kvikmyndahátíðir, kynningar og fjármögnunarmessur í Evrópu fengið stuðning sem hefur stuðlað að aukinni samvinnu milli framleiðenda í álfunni. Á árinu 2011 bættist við MEDIA MUNDUS-áætlunin til að styðja markaðssetningu evrópskra kvikmynda á alþjóðamarkaðinum.

Frá því að Íslendingar gerðust aðilar að MEDIA-áætluninni hafa um 40 íslensk framleiðslufyrirtæki fengið lán og/eða styrki til undirbúnings á um fimmtíu íslenskum kvik-

myndum, heimildarmyndum og tölvuleikjum. Þá hafa nú íslensk fyrirtæki fengið lán og/eða styrki til dreifingar á evrópskum kvikmyndum á Íslandi. Erlendir dreifendur hafa fengið lán og/eða styrki til að sýna fimmtán íslenskar kvikmyndir í allt að þrettán Evrópulöndum og tólf sjónvarpsverkefni hafa fengið styrki til dreifingar til evrópskra sjónvarpsstöðva. Frá því Íslendingar gerðust aðilar að MEDIA-áætluninni árið 1992 hefur íslenskum fyrirtækjum verið úthlutað um einum milljarði íslenskra króna og um hálfum milljarði króna hefur verið veitt til að styrkja dreifingu á íslenskum kvikmyndum til Evrópu.

Málmhaus er ein þeirra íslensku kvikmynda sem hafa fengið styrk frá MEDIA-áætlun ESB.

Hótel Sögu
22. nóvember
kl. 8:30 - 12:00

Ýtt úr vör

Opunarráðstefna nýrra samstarfsáætlana ESB
Horizon 2020 | Erasmus+ | Creative Europe

8:30 ▶ **Ný kynslóð samstarfsáætlana ESB 2014 - 2020**
Horizon 2020 rannsókn- og nýsköpunaráætlun
Erasmus+ mennta-, æskulýðs- og íþróttaráætlun
Creative Europe kvikmynda- og menningaráætlun

Opunarávarp Illugi Gunnarsson, mennta- og menningarmálaráðherra

European Programmes 2014 - 2020 Jan Trzuszczynski, Director General,
DG Education and Culture, European Commission

Rannís og samstarfsáætlanir ESB Hallgrímur Jónasson, forstöðumaður Rannís

Fyrirspurnir

Fundarstjóri: Ásta Magnúsdóttir, ráðuneytisstjóri, mennta- og menningarmálaráðuneyti

9:50 ▶ **Kaffihlé**

10:10 ▶ **Kynning á nýjum samstarfsáætlunum ESB:**

Horizon 2020

Salur: Katla

Denise Heiligers, DG Research and Innovation

Morten Möller, ICT Unit, DG Research and Innovation

Mario Roccaro, Marie Skłodowska Curie, DG Education and Culture

Kári Stefánsson, President of deCODE Genetics.

Fundarstjóri: Elísabet Andrésdóttir, sviðsstjóri alþjóðasviðs Rannís

Erasmus+

Salur: Hekla

Jan Trzuszczynski, DG Education and Culture

Ágúst H. Ingbórsson og **Anna R. Möller**, forstöðumenn Landskrifstofa menntáætlunar og Evrópu unga fólksins

Fundarstjóri: Arnór Guðmundsson, skrifstofustjóri menntamála, mennta- og menningarmálaráðuneyti

Creative Europe

Salur: Esja

Susanne Ding, DG Education and Culture

Ragnhildur Zoëga og **Sigríður Margrét Vigfúsdóttir**, Creative Europe Desk

Fundarstjóri: Karitas Gunnarsdóttir, skrifstofustjóri menningarmála, mennta- og menningarmálaráðuneyti

11:45 ▶ **Létt hádegissnarl fyrir gesti opunarráðstefnu**

Sama dag kl. 14:00 - 18:00 verður Uppskeruhátíð samstarfsáætlana ESB í Hafnarhúsinu við Tryggvagötu

MENNTA- OG
MENNINGARMÁLARÁÐUNEYTIÐ

Flaggskipið Erasmus

Flaggskip menntaáætlunar ESB er Erasmus-háskólasamstarfið. Allir íslenskir háskólar hafa tekið þátt í samstarfinu og hefur það skilað miklu til íslensks háskólasamfélags.

Árlega fara um 250 íslenskir stúdentar í stúdentaskipti til erlendra háskóla en það sem vekur athygli er að um 450 erlendir stúdentar koma hingað til lands og taka hluta af námi sínum við íslenska háskóla.

Listaháskóli Íslands hefur verið mjög virkur þátttakandi í Erasmus allt frá því að Ísland hóf þátttöku í áætluninni árið 1994 (þá Myndlista- og handiðaskóli Íslands). Miðað við stærð háskólans hefur þátttaka LHÍ verið margföld á við aðra háskóla. Árið 2012 var gerð úttekt á framkvæmd Erasmus hjá íslenskum háskólum og kom LHÍ best úr úr þeim

Erlendir Erasmus-nemar njóta kennslu í íslensku á Núpi í Dýrafirði í faðmi vestfirskra fjalla!

samanburði. LHÍ hefur markvisst kynnt möguleikann á Erasmus-starfsnámi og hvatt nemendur sína til að nýta þann möguleika. Í öllum deildum LHÍ er lögð mikil áhersla á alþjóðlegt samstarf og í leiklistar- og dansdeild eru tvær námsbrautir þar sem skiptinám eða starfsnám erlendis er skylda. Erasmus-áætlunin er notuð á markvissan hátt í þessu öflugna alþjóðasamstarfi.

Háskólasetur Vestfjarða hefur nýtt sér Erasmus-samstarfið til

að undirbúa erlenda stúdenta fyrir nám í íslenskum háskólum. Á hverju ári síðan 2008 hafa fjölmargir erlendir nemendur tekið þriggja vikna námskeið á Núpi í Dýrafirði. Markmið námsins er að stúdentar geti að því loknu tjáð sig og skilið einföld skilaboð á íslensku. Hefðbundin kennsla fer fram fyrir hádegi á Núpi en eftir hádegi eru fjölbreytt og metnaðarfull valnámskeið sem einnig eru haldin á Ísafirði.

Eldfjallarannsóknir styrktar af ESB

Rannsóknarverkefnið „Futurevolc“ hefur verið mikið í fréttum undanfarið jafnt hérlendis sem erlendis. Verkefnið ber heitið „Ofurstöð í eldfjallafræði“ á íslensku og miðar að því að samþætta vöktun og rannsóknir á eldfjöllum.

Eldgosið í Eyjafjallajökli var kveikjan að verkefninu.

MYND/ RICHARD YEO

Kveikjan að verkefninu var meðal annars eldgosið í Eyjafjallajökli árið 2010 en það olli töluverðri truflun á flugsamgöngum í Evrópu og víðar. Freysteinn Sigmundsson, jarðeðlisfræðingur við Norræna eldfjallasetrið á Jarðvísindastofnun Háskólans, er stjórnandi rannsóknarinnar, en hún er samvinnuverkefni evrópskra háskóla, stofnana og fyrirtækja og er meginmarkmiðið að þróa nýjar leiðir til að meta eldgos og fyrirboða þeirra.

Það eru Jarðvísindastofnun Háskólans, Veðurstofa Íslands, Almannavarnadeild Ríkislögreglu-

stjóra og fyrirtækin Samsýn og Miracle ásamt samstarfsaðilum á Írlandi, Ítalíu, Bretlandi, Hollandi, Svíþjóð, Þýskalandi, Noregi, Sviss og Frakklandi sem standa að þessu verkefni. Verkefnið hefur fengið viljrði fyrir tæplega sex milljóna evra styrk frá 7. Rammaáætlun Evrópusambandsins, jafnvirði um 950 milljóna króna. Það hófst árið 2012. Styrkurinn er einn sá hæsti sem íslenskur vísindamaður hefur fengið til að stjórna Evrópuverkefni og munu íslenskir þátttakendur verk-

efnisins fá um þriðjung fjárisins.

Vísindahlutinn er í höndum Freysteins Sigmundssonar og Kristínar Vogfjörð, öll almenn stjórnun verkefnisins fer fram í gegnum verkefnastofu Veðurstofu Íslands. Lokið er við flestallar tækjauppsetningar sem áætlaðar voru í verkefninu og því eru gögn og annað sem þeim tengist nú þegar farin að streyma inn til túlkunar, jafnframt er frumhönnun á gagnaveitu fyrir gögn frá íslenskum eldfjöllum lokið og þróunarvinna er í fullum gangi.

Sjálfbóðaliðar á Sólheimum

Sólheimar hafa tekið á móti evrópskum ungmönnum á aldrinum 18-30 ára til að taka þátt í samfélagsverkefnum á Sólheimum. Markmið verkefnisins sem er styrkt af „Ungu fólki í Evrópu“ er að bjóða ungmönnum að búa á Sólheimum og taka þátt í fjölbreyttu starfi í allt að tólf mánuði.

Erlendir sjálfbóðaliðar að störfum á Sólheimum.

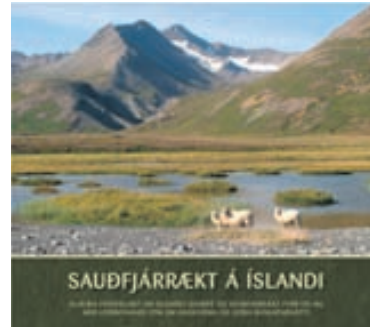
Verkefnin sem unga fólkið getur tekið þátt í eru til dæmis þátttaka í vinnustofum eins og lista-smíðju, vefstofu, leirgerð, kertagerð og smíðastofu. Umhverfistengd verkefni tengjast til dæmis skógrækt og gróðrarstöðinni og umhverfissetrinu. Einnig er í boði að fá reynslu við að vinna í bakaríi, verslun og kaffihúsi. Þar að auki vinna alltaf einhverjir með fötluðum íbúum á Sólheimum. Að meðaltali eru um sjö sjálfbóðaliðar að störfum á Sólheimum hverju sinni.

Innan Grundtvig-hluta menntaáætlunar ESB á Íslandi hefur einnig verið hægt að sækja um verkefni

fyrir sjálfbóðaliða 50 ára og eldri til að fara til ýmissa Evrópulanda í mismunandi verkefni. Fyrirtækið SEEDS hefur verið mjög virkt á þeim vettvangi og reyndar líka í almennum sjálfbóðaliðaverkefnum. Á hverju ári koma á milli 1.200-1.400 einstaklingar til Íslands í ýmis sjálfbóðaliðaverkefni. En einnig er hægt að fara sem sjálfbóðaliði til annarra landa. Meðal verkefna sem fyrirtækið hefur séð um er að senda nokkra Íslendingar á besta aldri til Ítalíu til að vinna að ýmsum verkefnum sem tengjast gróðurvernd og sjálfbærum lífsstíl.

Sauðkindin er ekki undanskilin

Áratugabið bændu eftir alhliðariti um sauðfé og sauðfjarrækt er á enda með nýútkominni bók „Sauðfjarrækt á Íslandi“.

Bókin er hluti af verkefninu „Sheep Skills“ sem Landbúnaðarháskóli Íslands á Hvanneyri tók þátt í á vegum Leonardo-hluta Menntaáætlunar Evrópusambandsins.

Bókin Sauðfjarrækt á Íslandi var hluti af verkefninu „Sheep Skills“ sem Landbúnaðarháskóli Íslands á Hvanneyri tók þátt í á vegum Leonardo-hluta Menntaáætlunar Evrópusambandsins. Einnig fékkst styrkur úr Minningarsjóði dr. Halldórs Pálssonar búnaðarmálastjóra til að gera bókina sem veglegasta. Samstarfsaðilar Landbúnaðarháskólans í þessu verkefni voru frá Ungverjalandi, Tyrklandi, Þýskalandi og Danmörku.

„Um málið hefur verið ályktað hjá Landssambandi sauðfjárbænda og búið að tala um það mjög lengi,“ segir Ragnhildur Sigurðardóttir, ritstjóri bókarinnar og lektor við Landbúnaðarháskóla Íslands. En þess má geta að Ragnhildur er líka sauðfjárbóndi á Snæfellsnesi þannig að málið er henni mjög skylt.

„Við bjuggum til fræðsluefni í fimm löndum og fórum fyrst af stað með þá hugmynd að efnið yrði

rafrænt,“ segir hún, en hér hafi skilaboð frá bændum verið á þá leið að þeir vildu almennilega bók um efnið. „Við byggðum á því sem til var og fórum yfir og uppfærðum, en mjög mikið var skrifað frá grunni.

Íslendingar taka þátt í Menntaáætlun Evrópusambandsins í gegnum EES-samninginn. Gaman var að finna hversu miklu við höfum að miðla þótt við séum lítið land og eigum margt sammerkt með öðrum löndum þótt aðstæður séu að mörgu leyti ólíkar.“

● ALLIR EVRÓPUSTYRKIR FRÁ UPPHAFI

Á heimasíðunni evropusamvinna.is, sem er samstarfsverkefni allra Evrópuáætla á Íslandi, er mjög áhugavert gagnvirkt kort af Íslandi. Þar er hægt að skoða og fá upplýsingar um alla þá styrki sem íslenskir skólar, fyrirtæki og aðrir lögaðilar hafa fengið frá því að Íslendingar byrjuðu að taka þátt í Evrópusamvinnunni fyrir tuttugu árum. Sjón er sögu ríkarí.

Comenius um allt land

Nánast allir leik-, grunn- og framhaldsskólar landsins hafa tekið þátt í verkefnum styrktum af Comeniusar-hluta Menntaáætlunar Evrópusambandsins. Einn af þeim skólum er Flataskóli í Garðabæ. Skólinn hefur einnig verið virkur í eTwinning en það er rafrænt samstarf skóla víðs vegar í Evrópu styrkt af Menntaáætlun ESB.

Flataskóli hefur verið mjög virkur í eTwinning-verkefninu. Þar hefur borið hæst þátttaka í „Schoolovision“ en það er verkefni sem er unnið í yfir þrjátíu löndum í Evrópu.

Comenius-verkefnið sem Flataskóli hefur tekið þátt í nefnist „Sköpunarkrafturinn – listin að lesa“ og er það í samstarfi við skóla á Spáni, Englandi, Tyrklandi, Ítalíu og í Póllandi. Verkefninu var ætlað að auka áhuga nemenda á læsi og lestri þar sem lestraráhugi nemenda hefur minnkað á undanförunum árum. Nemendur tóku ýmsum verkefnum eins og lestrararmarabóni. Rithöfundar komu í heimsókn og kynntu bækur sínar. Farið var í ratleik sem byggði á vísbendingum úr bókum og ferðast milli þátttökulandanna. Sagan hófst á Ítalíu og endaði í Póllandi. Sögupersónan lenti í ýmsum ævintýrum á ferðalaginu. Sagan var síðan gefin út í bókformi á ensku á Ítalíu.

En Flataskóli hefur líka verið mjög virkur í eTwinning-verk-

efninu. Þar hefur borið hæst þátttaka í „Schoolovision“ en það er verkefni sem er unnið í yfir þrjátíu löndum víðs vegar í Evrópu. Flataskóli hefur tekið þátt í þessu verkefni í fimm ár að sögn Kolbrúnar Svölu Hjaltadóttur, kennsluráðgjafa á tölvu- og upplýsingasviði. „Hjá okkur hefur skapast hefð í skólafélaginu að vinna þetta verkefni á vorönn. Við höfum undanþekppni „Flatóvision“ með svipuðu sniði og Eurovision þar sem eitt atriði er valið til að setja sem framlag í „Schoolovision“ það árið. Við höfum fengið til liðs við okkur vinsæla söngvara til að dæma og leiðbeina börnunum í söng og koma fram á sviði.“

Kolbrún segir að mikill áhugi sé á þessu verkefni í skólanum enda hafi „Schoolovision“ unnið til margra verðlauna bæði hér heima og erlendis.

CUBE HAT
4.990kr

CUBE HAT
4.990kr

CUBE HAT
3.990kr

CUBE HAT
3.990kr

CRAFT THERMAL GLOVE
3.990kr

CRAFT FACEPROTECTOR
4.990kr

CRAFT GRIP GLOVE
4.990kr

CRAFT THERMAL HAT
3.990kr

CRAFT SPLIT FINGERS GLOVE
9.990kr

CRAFT THERMAL HAT
3.990kr

CRAFT ALPINE SOCKS
4.990kr

BIKE RAIN BOOTIE
7.990kr

GIRO AMBIENT 2
7.990kr

CUBE SOCKS
2.490kr

CUBE SOCKS
2.490kr

ZOOT RUN GLOVE
4.990kr

SMART POLARIS
5.990kr

SMART TAIL LIGHT
1.990kr

SMART BLINKING LIGHT
2.490kr

SMART SUPERFLASH
4.990kr

Monkey Light
7.990kr.

VETUR + HJÓL = TRI
BREYTTUR LÍFSSTÍLL!

HYUNDAI Getz gls sjálfskiptur. Árgærd 2005, ekinn 118 Þ.KM, bensín, sjálfskiptur. Verð 950.000. Tilboð 750.000.- stgr Rnr.107331. Bílabankinn 588-0700

TOYOTA Yaris terra. Árgærd 2006, ekinn 119 Þ.KM, bensín, 5 girar. Verð 1.180.000. Rnr.107049. Tilboð 1050.000.- Bílabankinn 588-0700

FORD F150 supercrew. Árgærd 2004, ekinn 122 Þ.KM, bensín, sjálfskiptur. Verð 1.990.000. Tilboð 1.690.000.- Rnr.106630. Bílabankinn 588-0700

TOYOTA Hilux double cab d/c, sr. Árgærd 2008, ekinn 158 Þ.KM, dísel, 5 girar. Verð 4.350.000. Rnr.105760. Tilboð 3.990.000.- Skipti skoðuð Bílabankinn 588-0700

TOYOTA Land cruiser 120 gx. Árgærd 2006, ekinn 133 Þ.KM, dísel, 6 girar. Verð 3.980.000. Rnr.191733. Bílalan 3.400.000.- Bílabankinn 588-0700

Bílabankinn
Eirhöfði 11, 110 Reykjavík
Sími: 588 0700
Opið á laugardögum 12-16
www.bilabankinn.is

KIA Sorento ex classic 197 hö. Árgærd 2012, ekinn 53 Þ.KM, dísel, sjálfskiptur. Verð 5.950.000. Rnr.140789. Ár eftir af verksmiðjuábyrgð.

KIA Ceed ed ex 1.6 dísel sjálfsk. Árgærd 2008, ekinn 37 Þ.KM, dísel, sjálfskiptur. Verð 2.290.000. Rnr.990586.

CHEVROLET Cruze Itz. Árgærd 2012, ekinn 14 Þ.KM, bensín, 5 girar. Verð 2.590.000. Rnr.990619.

ASKJA notaðir bílar
Kletthálsi 2, 110 Reykjavík
Sími: 590 2160
www.notadir.is

SUZUKI Grand Vitara. Árg. 6/2008, ek. 84 Þ.KM, bensín, 5 girar, loftkæling, hiti í sætum omfi, Flottur bíll, Ásett verð 2.290.000. Rnr.150820. Erum með nokkrar gerðir Vitara á staðnum.

100 bílar ehf
Pverholt 6, 270 Mosfellsbær
Sími: 517 9999
Opið virka daga 10-18.00 og laugardögum 11-15.
www.100bilar.is

TILBOÐ 690.000.-
FORD FOCUS. Árg. 2005, ekinn 118. Þ km, bensín, 5 girar, er á staðnum, 100% LÁN MÖGULEGT. Rnr.350751. S:562-1717.

TILBOÐ 790.000.-
KIA PICANTO EX. Árg. 2005, ekinn aðeins 72. Þ km, ný tímærim, sjálfskiptur, er á staðnum, 100% LÁN MÖGULEGT. Rnr.113679. S:562-1717.

Bílalíf
Klettháls 2, 110 Reykjavík
Sími: 562 1717
Opið virka daga 10-18
www.bilalif.is

MJÖG SNYRTILEGT EINTAK
VW TOUAREG V6. Árg. ,04, ek. 135 Þ.km, bensín, sjk. Nýleg nagladekk og ástandsskoðun liggur fyrir. Ásett 1.980 Þús...Rnr 147109.

FLOTT VERD
FORD ESCAPE LTD 4WD. Árg. ,05, ek. 98 Þ.m., bensín, sjk, leður. Flott ásett verð 990 Þús...Rnr 146976.,

ÓDÝR & ÁREIÐANLEGUR Á 33"
TOYOTA HILUX DC. Árg. ,93, ek. 250 Þ.km. bensín, beinsk, 4ja dyra, 33" dekk. Ásett 399 Þús. Rnr.106829.

Bílaplan.is
Við Breiðhófa, 110 Reykjavík
Sími: 552 6000
www.bilaplan.is

NYTT LAG DIESEL !
Skoda Octavia Ambiente DIESEL (NEW) árg 05/2010 ek 48 Þ.km SJÁLFSKIPTUR verð 2850 !!!

4X4 FLOTT VERÐ !
Subaru Legacy Sport Wagon 07/2008 5 gira ek 113 Þ.km einn eigandi verð 1890 Þús !!!

Bílasalan Bílfang
Malarhöfða 2, 110 Rvk.
Sími: 567 2000
www.bilfang.is

HONDA Accord sedan. Árgærd 2007, ekinn 156 Þ.KM, bensín, sjálfskiptur. Verð 1.690.000. Rnr.110443.

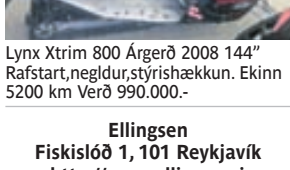
Hekla Söluumboð
Njarðarbraut 13, 260 Reykjavík
Sími: 420 3040
www.heklarnb.is

Lynx 600rs Árgærd 2008 120" Ekinn 2300km Verð 890.000.-

Polaris sks 800 Árgærd 2003 144" Rafstart & töskur Ekinn 4500 km Verð 490.000.-

Lynx Xtrim 800 Árgærd 2008 144" Rafstart, negldur, stýrishækkan. Ekinn 5200 km Verð 990.000.-

Ellingsen
Fiskilóð 1, 101 Reykjavík
http://www.ellingsen.is

Gullfallegur Toyota Avensis 2005 árg ek.153 Þús ásett 1490 Þús tilboð 1300 Þús er lánshæfur uppl 773-3374

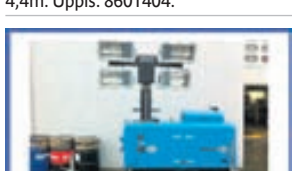

Frá Kr. 3.995.000
Chevrolet Volt
Rafmagn+Bensín Ökudragnir 600km

islandus.is
Sími 552 2000 - Öðryri Bílar & Metan

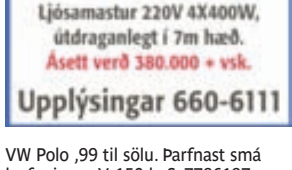
Rafmagn og Bensín. Nissan Leaf Rafbíll frá 2.995Þ, Ford Focus Rafbíll frá 3.995Þ, Chevrolet Volt Raf+Bensín frá 3.995Þ Toyota Prius Plug-in Raf+Bensín frá 3.995Þ, Toyota RAV4 Tesla rafbíll frá 4.995Þ. Útsölutilboð á sýningabílum, eftirársbílum, rafbílum, metan/bensín/díselbílum. Íslensk ábyrgð og allt að 100% fjármögnun í boði. islandus.is - S.5522000.

Lítið ekinn gullmoli til sölu: M. Benz ML 350, ek. aðeins 101Þús., árgærd 2006. Vel búinn. Einstaklega vel með farinn og fallegur bíll. Nýleg dekk og þjónustusköðun nýlega lokið. Verð: 4,4m. Uppls. 8601404.

Flóðljós 4X1000W 400 tímar. Vökvadrifin hæðarstillir á ljósabúnaði, 10 kw rafstöð, mjög gott ástand. Ásett verð 1.350.000 + vsk.

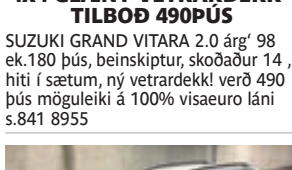

Ljósastútur 220V 4X400W, útdraganlegt í 7m hæð. Ásett verð 380.000 + vsk. Upplýsingar 660-6111

VW Polo ,99 til sölu. Þarfnast smá lagfæringar. V. 150 Þ. S. 7786187

Til sölu Ford Explorer ,96, 6 cyl. Sjálfsk., krókur, sk. ,14. V. 300 Þús. S. 896 8568.

0-250 Þús.
Peugeot 306 Station. Ek. 153Þús. Árg. ,99. V. 120Þús. Skoðaður ,14. S. 864 6489

4X4 GLÆNÝ VETRARDEKK - TILBOÐ 490ÞÚS
SUZUKI GRAND VITARA 2.0 árg' 98 ek.180 Þús, beinskíptur, skoðaður 14. , hiti í sætum, ný vetrardekk! verð 490 Þús möguleiki á 100% visaeuro láni s.841 8955

TILBOÐSVERÐ 390ÞÚS STGR
Toyota Avensis station 1.6 árg ,00 ekinn 186Þús. beinskíptur. mjög eyðslugrannur. glæný vetrardekk. mjög góður í akstri. Tilboðsverð aðeins 390Þús stgr. möguleiki á 100% visa/euro láni. uppl í s:659-9696

TILBOÐSVERÐ 350ÞÚS STGR
Nissan Almera 1.8 árg ,01 ekinn 180Þús. beinskípur. skoðaður 14. glæný vetrardekk. mjög eyðslugrannur og góður í akstri. Tilboðsverð aðeins 350Þús stgr. möguleiki á 100% visa/euro láni. uppl í s:659-9696

500-999 Þús.

PESSI ELSKAR SNJÓINN!
JEEP LIBERTY RENEGADE 4X4 2002 ek.145 Þús km. ný vetrardekk, kastarar, topplúga, millikassi með val um afturhjuladrif og 4x4 og lágt drif, mjög flott eintak! ásett verð 1100 Þús TILBOÐ 890 ÞÚS möguleiki á 100% láni visa/euro s.841 8955

Bílar óskast

STADGREIÐI BÍLA 0-300 ÞÚS!
Óska eftir að kaupa bíla á allt að 300 Þús. staðgreitt! Þeir mega þarfnast lagfæringa helst ekki eldri en ,01, skoða allt er með pening og pappíra klára og get gengið frá kaupum strax, ef mér lýst vel á. Uppl. s. 691 9374.

BÍLL ÓSKAST Á 25-250ÞÚS.
Má þarfnast lagfæringa.
Hringdu S. 615 1815 eða sendu sms.

SENDIBÍLAR

Allar stærðir sendibíla. Nýja Sendibílastöðin sími 568-5000.

Reiðhjól

RAFMAGNS-REIÐHJÓL
30% AFSLÁTTUR AF SÝNINGARHJÓLUM
EL - BIKE.IS
Bindir & stál ehf.
Hvaleyrarbraut 39
220 Hafnarf. S. 864 9265

Mótorhjól

TAX FREE

JÓL Í NÍTRÓ

NITRO

Kirkjulundi 17 • Gbas • 557 4848 • nitro.is

Bílaþjónusta

TJÓNNAVIÐGERÐIR

Gæðavottað réttingar og málningarverkstæði Tjónaskoðun. Bílaleiga

GB Tjónnaviðgerðir ehf.
Dragháls 6-8 - 110 Rvk
S: 567-0690
tjon@tjon.is • www.tjon.is

Varahlutir

VAKA

FELGUR
Nýjar og notaðar felgur í miklu úrvali. VAKA S:567 6700.

JAPANSKAR VÉLAR BÍLAPARTASALA

Eigum úrval varahluta í Japanska og Kóranska bíla og fleiri teg. Kaupum flestar tegundir bíla. Opið 8-18 virka daga. S. 565 3400 & 893 2284. www.japanskavellar.is / www.carparts.is japvel@carparts.is

VW - SKODA - VARAHLUTIR

Eigum varahluti í VW, Skoda og Audi og Pajero frá ,02 Kaupum bíla til niðurrifs og uppgerðar. Bílabúið, Kaplahrauni 11 220 hfj. S. 534 1045.

ÓDÝRIR BÍLAVARAHUTIR.
Ódýrir varahlutir og dekk í ýmsa bíla s: 896 8568.

Viðgerðir

AB BIFREIÐAVERKSTÆÐI
Get bætt á mig öllum teg. bíla til viðgerða. Þar á meðal þústviðgerðir, bremsur og allar viðgerðir. Uppl. s. 555 6020.

Pípulagnir

PÍPULAGNIR
Faglærðir píparar geta bætt við sig verkefnum í bæði viðhaldi og nýlögnum. Vönduð vinnubrögð. Uppl. í s. 663 5315.

FAGLÆRÐIR PÍPARAR
Tökum að okkur viðhald og nýlagnir, vönduð vinnubrögð mikil reynsla. Pípulagnarþjónusta Reykjavíkur S: 770 4499.

Hreingerningar

Djúphreinsun Teppi, sófasett, dýnur og mottur s. 780 8319

Flutningsþjónusta, Gólfbónun, Teppahreinsun og Gluggavottur. Gerum verðtilboð. www.hreingerningar.is S. 772 1450

Bókhald

Bókhald, VSK, laun, skattskýrslur og stofnun fyrirtækja. Fagleg vinnubrögð á sanngjörnu verði. Bókhald og þjónusta ehf. Sími 511 2930.

Málarar

MÁLNINGARÞJÓNUSTA

Vönduð vinnubrögð og snyrtimennska í fyrirtækjum. Ágúst S.695-4464 malningartjónusta@gmail.com

MÁLNINGARÞJÓNUSTA REYKJAVÍKUR

20% afsláttur fyrir eldri borgara og öryrkja. Frítt verðtilboð. Alhliða málningartjónusta. S. 778 0100.

MÁLARAMEISTARI

Við tökum að okkur alla almenna málningavinnu f. húsfélög, einstaklinga og fyrirtæki. Fagmennska og sanngjarnt verð. Uppl. í s. 868 5171 & egillsverris@gmail.com

Búslóðaflutningar

Ert þú að flytja? Búslóðafl., fyrirtækjafl., píanófl. o.fl. Extra stór bíll. Flutningaþj. Mikael S. 894 4560 www.flytja.is flytja@flytja.is

Húsviðhald

FLÍSLAGNIR - MÚRVERK - FLOTUN

Getum bætt við okkur verkum í flísalögnum, múrverki og múrviðgerðum.

Áratuga reynsla og vönduð vinnubrögð

Tímavinna og tilboð

Strúctor byggingartjónusta ehf. S. 893 6994

LEKUR PAKIÐ ?

Pakpappalagnir / Pakviðgerðir. Á steypitímur bók. Mikil reynsla, meðmæli geta fylgt. s. 8498700.

STRÚCTOR BYGGINGARTJÓNUSTA EHF.

Flíslagnir - Múrverk - Flotun. Áratuga reynsla. Þorsteinn s. 893 6994

K.R.S. ELDON MÚRVERKTAKAR. Viðgerðir, flotun og flísal. Vönduð vinna Tilb./tímav. S. 896-5778.

Spádómar

Símaspá, spái í spil, ræð drauma, ekkert minutu gjald. Tímabantanir. S. 891 8727 Stella.

Rafvirkjun

Raflagnir Dyrasímar

Set upp ný dyrasímakerfi og geri við eldri. Endurnýja raflagnir í eldra húsnæði ásamt viðgerðum og nýlögnum.

Fljót og góð þjónusta
Sími 893 1733

Jón Jónsson
Löggiltur rafverktaki

www.raflagnir.is

AH-RAF

Dyrasímakerfi, töfluskripti og öll almenn raflagnavinna. Tilboð/ tímavinna arnar@ahraf.is Arnar: 897-9845.

RAFLAGNIR, DYRASÍMAR. S. 663 0746.

Þjódum hagstætt verð í töfluskripti. Straumblik ehf. Löggiltur Rafverktaki. straumblik@gmail.com

Önnur þjónusta

Blekhyllki.is

Ódýr blekhyllki í flesta prentara, ný verslun í Hagkaup Smáralind, einnig á Fjarðargötu 11 Hf og í síma 517-0150.

Barnaheill
Save the Children's Island

VISSIR ÞÁ AÐ...
hú er barni að menntu
kennir eru hlutugi á
aukinni gælu

Til sölu

Verðmætaskápar

Öryggis-, byssu- og lykaskápar mikið úrval

Neyðarþjónustan
Skútvogur 11 • s: 510-8888

VALDÍS ÁRNADÓTTIR DÁLEIÐSLUTÆKNIR (CLINICAL HYPNOTHERAPIST) VEITIR DÁLEIÐSLUMÉFERÐ.

Viltu léttast, takast á við kvíða, streyту, sjálfstraust, hætta að reykja o.fl. Dáleiðsla er gott verkfæri til betri heilsu.

Tímabantanir í síma 864-1273

Þjónustuauglýsingar

Sími 512 5407

LEIGUHÚS.IS

TIL LEIGU

517 3500

Skrifstofuhúsnæði Áberandi hús.

SKILTIT FYRIRTÆKI

Dáleiðsla

Betri svefn - hætta að reykja - léttast / þyngjast og láta sér líða betur á margan annan máta

Ingibjörg Bernhöft
Sjúkraliði og Dáleiðslutæknir
ibernhoft@gmail.com • S.863 8902

Ásta Björk
Hárgreiðslumeistari

Tímabantanir í síma 564 4495 og 848 7783

Háarkó- hársnyrtistofa
Hlíðasmára 12 - 201 Kópavogur

VERSLUN TIL SÖLU GOTT TÆKIFÆRI

BESTI TÍMINN ÞEKKT VÖRUM. GÓÐ KJÖR

S. 820 4404

Steinasteinn

Eyjarslóð 9, 101 Reykjavík
Sími: 551 5720
Ormsvelli 1, 860 Hvolsvöllur
Sími: 487 7752, 6998352
Sendum um land allt

www.steinasteinn.is

Húsfélög • Einstaklingar • Fyrirtæki

málun • lökkun • spörslun • teppalagnir flíslagnir • smíðavinna • tilboð eða tímavinna

HÚSA & ÞAKMÁLUN ehf.
Alhliða málningartjónusta

Sími 867-2428
hthmalun@gmail.com
Löng reynsla og fagmennska í fyrirtækjum.

ER BÍLSÆTIÐ RIFIÐ ?

Viðgerðir á öllum gerðum af bíla-, mótorhjóla og snjósléðasætum. Húsbílaklæðningar og öll almenn bólstrun. Við erum þekktir fyrir fljóta og góða þjónustu.

Formbólstrun

Hamraborg 5 kóp, Hamrabrekkumegin S. 544 5750 www.hsbolstrun.is

Rafstilling ehf

startarar - alternatorar - perur viðgerðir - sala hröð og góð þjónusta
Dugguvogi 23 - s: 5814991
rafstilling@rafstilling.is

Iveco

Viðgerðar- og varahlutabjónusta

VelRás

Sími 555 6670 • www.velras.is • Álheilla 4 • Álheilla 8

VARAHLUTIR

Iveco • Benz • Man • Renault

Varahlutabjónusta

VÉLANAUST ehf

Álhella 4 • Símar 555 6670 • 860 1859 • www.velanaust.is

GENERAL HJÓLBARDAR

- Hjólbarðaviðgerðir
- Smurþjónusta
- Bremsur
- Demparar
- Rafgeymar
- o.fl.

Gylfaflöt 3 Grafarvogi
Sími 567 4468
dekk@gummisteypa.is

• Steypusögun

• Kjarnaborun

• Múrbrot

• Hellulagnir

• Jarðvegsvinna

• Öll almenn-verttakavinna

BROTAFL
STEINSÖGUN • BORUN • BROT

Brotafli ehf
Símar 894 8040
894 8044
Fax 565 0050
Netfang: brotafl@simnet.is

Sturlaugur Jónsson & Co

TÚRBÍNUR

Útvegum túrbínur frá IHI, Garrett, KKK, Schwitzer, Holset og Mitsubishi í flestar gerðir farartækja. Hagstætt verð.

www.sturlaugur.is - Sími 412 3000 - Selhelli 13 Hafnarfirði

Eftirlitsmyndarvél fyrir sumarbústaði og heimili.

- Tekur venjulegt GSM SIM kort.
- Hægt að panta mynd eða hlusta svæði.
- SMS og MMS viðvörðun í síma og netf.
- Lætur vita ef rafmagn fer af og hiti breytist.
- Hægt er að tengja allt að 15 auka skynjara.
- Vöktun á heitum potti, raka, þrýstingi o.fl.
- Stýring á hita, kveikja ljós, renna í pottinn.

Uppl. í síma 699-6869 og rafeindir@internet.is

Er rekstur prentarans hár?

Það getur verið allt að **60-70% ódýrara** að láta endurfylla tóner hylkið.

Þantið á nyrtoner@nyrtoner.is eða í síma 565 2046

NÝR TÓNER Sækjum og sendum frítt á höfuðborgarsvæðinu

Geymslu / hobbyskúrar til sölu.

Tvær stærðir 7,5 / 9,5 fm. Veggir úr 45x95 timbri, klæddir krossvið að innan og timburklæðningu að utan. Pappi og búrústál á þaki. Rafmagn er í skúrnum, tenging fyrir útiljós, inniljós og rakavarðir tenglar Mjög sterkir og vel byggðir. Nánari upplýsingar: reisum@simnet.is eða s: 899 0913 Friða, www.reisum.is

Parketslípun

sölpallaslípun | parketlagnir

551 1309 / 690 5115

golflist@golflist.is | www.golflist.is

99% RYKFRITT

BÍLAÞJÓNUSTA BJARKA ehf

alhliða bílavíðgerðir

Tímabantanir s: 445 4540/697 4540

viðarhöfði 2 • 110 reykjavík • sími 445 4540 / 697 4540
bilathjonustabjarka@gmail.com
http://www.facebook.com/bilathjonustabjarka

Alla fimmtudaga og laugardaga

arnarut@365.is sigrunh@365.is

Til sölu

Gæðin skipta máli

Í Rekstrarlandi finnuruð mikið úrval af vistvænum og vottuðum vörum.

ALHIDA HREINSIEFNI með lími. Verð 499 kr.

SALERNISAPPÍR 8 rúllur í pakka, umhverfisvottaður, húðofnæmisprófaður, eyðir lykt, stíflar ekki lagnir. Verð 738 kr.

www.rekstrarland.is
Skiptunni 11 | Sími 515 1100

Íslensk framleiðsla fyrir íslenskt veðurfar
JS LJÓSAMÍÐJAN
SKEMMUVEGI 34 - 200 KÓP. Sími 554 0661

Til sölu 12 volta leiðiskrossar með rafgeymi, einnig 24 volta og 32 volta vandaðir díóðuljósakrossar á leiði. JS Ljósamiðjan ehf Skemmuvogur 34 (brún gata) 200 kóp. S. 554 0661, 897 4996 & 699 2502. Opið virka daga 8-18 og lau 10-16.

Auðvelt, þægilegt, flott, Ódýrt!!!..eftir þínu höfði. www.prentlausnir.is

Auðvelt, þægilegt, flott, Ódýrt!!!..eftir þínu höfði. www.prentlausnir.is

BÚÐU TIL ÞITT DAGATAL

Auðvelt, þægilegt, flott, Ódýrt!!!..eftir þínu höfði. www.prentlausnir.is

ÓDÝR HEIMILISTÆKI

Pvottavélar, þurrkarar, ísskápar og fl. Ábyrgð fylgir. Sala og viðgerðir. S. 845 5976.

ÓDÝR HEIMILISTÆKI

Ísskápar, þvottavélar, og fleira. S: 896 8568.

Óskast keypt

STADGREIÐUM GULL, DEMANTA OG ÚR.

Hringar, hálsmen, armbönd, Rolex, Cartier, Patek Philippe o.fl. Hringdu núna og fáðu tilboð þér að kostnaðarlausu! www.kaupungull.is

Opið alla daga 11-18, Kringlan - 3. hæð (Hagkaupsmegin)

Upplýsingar í síma 661 7000.

Sjónvarp

Sjónvarps/videoviðgerðir. Afsl. til elli/örorkja. Sækjum. Lítsýn - Síðumúli 35. - S. 552 7095.

Heilsuvörur

Árangur næst með Herbalife. Frítt lífstilsmat. Hringdu núna S. 896 4662 Edda Borg & www.lifstill.is

Taktu þér tak! Með HERBALIFE nærðu árangri. Erla Bjartmarz S. 899 4183 www.eco.is Ný netverslun: www.betriheilsa.is/erla

Nudd

TANTRA NUDD

Ekta vígsla í leyndardóma Tantra með Tantra nuddi. Einstæð upplifun fyrir pör, konur og karla. 112 Reykjav. S. 698 8301 www.tantra-temple.com

Ökukennsla

Ökukennsla, aðstoð við endurtökupróf og akstursmat. Kenni á BMW 520D. S. 893 1560 og 587 0102, Páll Andrésson.

Ýmislegt

Húsnæði í boði

Til leigu 3 - 4 herbergja íbúð, 92fm, á Völlum í Hfj. Langtímaleiga. Ekkert dýrahald leyft. Laus strax. Uppl. í s. 893 9777.

LEIGJENDUR, TAKIÐ EFTIR! Þið eruð skrefi á undan í leit að réttu íbúðinni með hjálp Leigulistans. Kíktu inn á www.leigulistinn.is eða hafðu samb. við okkur í s. 511 1600.

Húsnæði óskast

Óska eftir 4 herbergja íbúð til leigu frá 1 janúar eða febrúar Skilvísium greiðslum heitið Uppl. í síma 772-6658

Atvinnuhúsnæði

TIL LEIGU MIÐSVÆÐIS Á HÖFUÐBORGARSVÆÐINU AUÐBREKKU 25 (GAMLA TOYOTAHÚSIÐ)

150 - 1500 fm húsnæði sem hægt er að nýta sem lagerhúsnæði, fyrir léttan iðnað eða verkstæði. Óflugt loftræstikerfi, niðurföll með olíugildrum, stórar innkeyrsludyr, allt að 4 metra lofthæð, greið aðkoma að húsnæðinu, matvöruverslanir, veitinga og kaffihús í göngufæri. Höfum einnig til leigu skrifstofur frá 20 fm

Allar nánari uppl. veitir Sverrir í s. 661-7000

TIL LEIGU SKRIFSTOFUR MIÐSVÆÐIS Á HÖFUÐBORGARSVÆÐINU NÝBÝLAVEGI 8 (GAMLA TOYOTAHÚSIÐ)

20 - 50 fm vel staðsettar skrifstofur eða skrifstofuhæðir 3 - 400 fm með glæsilegu útsýni, fjölmörg bílastæði, greið aðkoma að húsnæðinu, matvöruverslanir, veitinga og kaffihús í göngufæri. Möguleiki á að leigja stakar skrifstofur eða heila hæð.

Allar nánari uppl. veitir Sverrir í s. 661-7000

HAFNARFJÖRÐUR - SKRIFSTOFA - VINNUSTOFA.

Til leigu 22m skrifstofuherbergi á annarri hæð í snyrtilegu húsnæði í Hafnarfirði. Nánar á www.leiga.webs.com og í síma 898 7820

Geymsluhúsnæði

WWW.GEYMSLAEITT.IS

Sér geymslu frá 3.900. 1 til 17m². Aðgangur kl. 8-22 alla daga. Ný sérhönnuð geymsluhús, upphitað og vaktað. S: 564-6500.

GEYMSLUR.COM

Frá kr. 3990 hjá Ikea í Garðabæ og Fiskisloð í Reykjavík. S. 555 3464

WWW.BUSLODAGEYMSLA.IS

Búslóðageymsla Olivers 150 kr. á dag hvert bretti. Starfað í yfir 25 ár. S. 567 4046 & 892 0808.

HAFNARFJÖRÐUR - GEYMSLA

Geymsluherbergi 11 m² með hillum, hentar vel sem skjala eða bókegmsla. Nánar á www.leiga.webs.com og í síma 898 7820

Atvinna í boði

Húsnámiðir óskast. Uppl. sendist á ahvertakar@gmail.com

Atvinna óskast

Óska eftir vélstjórarstarfi á göðum bát eða gott starf í landi, mikil reynsla. Uppl. í síma 557 2969.

Tilkynningar

MYNDASÝNING FRÁ GRÆNLANDI

Kristinn Einarsson ljósmyndari sýnir myndir og segir frá ýmsum stöðum á austur og vestur Grænlandi í Norræna Húsinu, fimmtudagskvöldið 21. nóv. kl.20. Allir velkomnir. KALAK-Vínafélag Íslands og Grænlands.

Einkamál

Heitasta upptakan! Kamilla hjá Sexylceland.com hljóðritaði sjálfa sig fyrir Rauða Torgið. Upptakan er frábær og endaspæturinn alveg magnaður! Hlustaðu núna í s. 905-2002 og 535-9930, uppt.nr. 8307.

Lífsglöð kona á göðum aldri leitar tilbreytingar. Rauða Torgið, s. 905-2000 og 535-9920, augl.nr. 8297.

Kona, leitar þú kynf. tilbreytingar? 100% leynd. Ókeypis auglýsing, árangur strax. Rauða Torgið Stefnumót, s. 535-9923.

“Rafbíllinn er lang mest notaður”

“Nissan Leaf bíllinn hefur nú verið í notkun hjá fjölskyldunni í tæpa fjóra mánuði og mánaðarlegur akstur er í kringum 1,500 kílómetrar. Ekkert vandamál hefur komið upp. Alltaf er nóg rafmagn til að komast leiðar sinnar. Auk rafbílsins eru tveir aðrir bílar á heimilinu, jeppi og smábíll en rafbíllinn er lang mest notaður”.. “Eftir að ég hafði ákveðið mig samdi ég við Islandus um viðskiptin og er skemmst frá því að segja að allt sem mér var lofað stóðst sem stafur á bók og hér er bíllinn”

Helgi Sigurjónsson, rafmagnstækniþæningur í viðtali við FÍB blaðið. Nánar á www.islandus.is

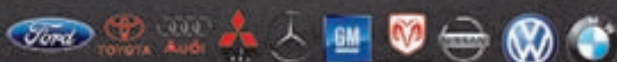
Lægra verð—100% fjármögnun og Íslensk Ábyrgð í boði

Nissan Leaf frá Kr. 2.995.000!

islandus.is

www.islandus.is — facebook.com/islandusbilar — Sími: 552 2000

Berlingo Rafbíll

TESLA MÓDEL S

Chevrolet VOLT

KitchenAid®

JÓLATILBOÐ

Vélin fæst í mörgum litum - Verð frá kr. 84.990

KitchenAid®
FOR THE WAY IT'S MADE.®

JÓLATILBOÐ! Öllum **KitchenAid®** Artisan hrærivélum fylgir fimm stykkja áhaldasett ásamt matreiðslubók á íslensku.

Saeco

JÓLATILBOÐ

„Sérhvert tilefni kallar á eigin stíl.
Það sama á við um kaffi.“

Mariarosaria Schettini,
kaffunnandi og vörustjóri Saeco.

Yfir 6.000 mögulegar kaffiblöndur. Ítalska hefðin um ferðalag baunarinnar í bollan hefur verið endurtúlkun af Saeco.
Komdu við og bragðaðu á hágæða kaffi sniðnu að þínum þörfum.

Saeco

Crafted by Coffee Lovers

Saeco vélarnar fást í mörgum gerðum. Verð frá kr. 69.990.

1 kíló af ítölskum Kimbo Extra Cream kaffibaunum fylgir með hverri Saeco vél til jóla.

Einar Farestveit & Co.hf.

Borgartúni 28 • Sími: 520 7900 • ef@ef.is • www.ef.is

KL. 20:10 DOKTOR

Nýir og fróðlegir þættir þar sem helstu veikindum, kvillum og sjúkdómum sem hrjá nútímamanninn eru gerð skil.

Fjölbreytt fimmtudagskvöld

KL. 19:45

THE MICHAEL J. FOX SHOW

Frábær gamanþáttur með Michael J. Fox í aðalhlutverki.

KL. 20:40

MASTERCHEF USA

Stórskemmtilegur matreiðsluþáttur með Gordon Ramsay í forgrunni.

KL. 22:10

THE KENNEDY DETAIL

Mögnuð heimildarmynd sem gefur innsýn í órlagaríka atburði í aðdraganda morðsins á John F. Kennedy.

NÝTT

KL. 07:00-20:30

BARNAEFNI ALLA DAGA

Vandað talsett barnaefni og skemmtilegir þættir fyrir yngstu áhorfendurna alla daga á Krakkastöðinni.

KL. 21:05

SHAMELESS

Bráðskemmtileg þáttaröð um skrautlega fjölskyldu með William H. Macy í aðalhlutverki.

KL. 21:55

THE TUDORS

Áhrifamikil og spennandi saga um alræmdasta og nafntogaðasta konung sögunnar, Hinrik áttunda.

SNÝR AFTUR

Fáðu þér áskrift | 512 5100 | stod2.is **6 stöðvar aðeins 7.990 kr.**

SUDOKU

	2	8	4	5					
1					8		6	4	
		7		1	2				
	3			4	7	5			
	8	2					3	6	
		5	6	8					
		6	7			9			
				3	9		2		
				1	4	7			

LÉTT

	2	6		5	7		9		
	7	9	2						
8			3				2	5	
					5	6			
				3		5	4		
			7	9	1				
3	7	8	1	2	6				
4									
2	6			7	3				

MIDLUNGS

4	7		8		1	3	6		
			6						
8			3	4	5	7			
1	4				7				
		5	1						
9	6							3	
2		9							
4	8				9				
7		8	6						

PUNG

5	3	1	2	9	7	8	6	4	
6	8	7	3	1	4	5	2	9	
9	2	4	5	6	8	1	3	7	
3	4	8	6	5	9	2	7	1	
1	5	9	7	8	2	3	4	6	
2	7	6	4	3	1	9	8	5	
7	6	3	1	2	5	4	9	8	
4	9	5	8	7	3	6	1	2	
8	1	2	9	4	6	7	5	3	

LAUSN SÍÐUSTU SUDOKU

Prættin felst í því að fylla út í reitina þannig að í hverjum 3x3 reit birtist tölurnar 1-9. Í hverri níu reita línu, bæði lárétt og lóðrétt, birtast einnig tölurnar 1-9 og aldrei má tvítaka neina tölu í röðinni. Lausnin verður birt í næsta tölublaði Fréttablaðsins.

Myndasögur

PONDUS

Eftir Frode Øverli

HANDAN VIÐ HORNID

Eftir Tony Lopes

BARNALÁN

Eftir Jerry Scott & Rick Kirkman

SPAKMÆLI DAGSINS

„Gagnlegustu bækurnar eru þær sem þvinga lesandann til að hugsa meira upp á eigin spýtur.“

- Voltaire

1		2	3	4	5
6	7		8		
9		10		11	
12			13		
	14				15
16			17		
18		19		20	
21					

KROSSGÁTA

LÁRÉTT

2. hróss, 6. klukka, 8. af, 9. fugl, 11. pípa, 12. bein í miðeyra, 14. grísk goðsagnavera, 16. átt, 17. struns, 18. tæfa, 20. tveir eins, 21. trúflun.

LÓÐRÉTT

1. mánuður, 3. ógrynni, 4. lærimeistari, 5. dreift, 7. vintegund, 10. sigað, 13. fóstura, 15. bil, 16. hlóðir, 19. bókstafur.

LAUSN

LÁRÉTT: 2. lofs, 6. úr, 8. frá, 9. lóa, 11. að, 12. ístað, 14. atlas, 16. í, 17. ark, 18. tók, 20. í, 21. óháð. LÓÐRÉTT: 1. júlí, 3. of, 4. fræðari, 5. skil, 7. rósavín, 10. átt, 13. ala, 15. skil, 16. stó, 19. ká.

SKÁK

Gunnar Björnsson

Fimmtudagurinn, 21. október 2013 Áskell Örn Káason (2220) hefur farið mikinn á HM öldunga (60+) sem er í gagni í Rijeka í Króatíu. Í þriðju umferð vann hann rússneska alþjóðlega meistaranng Igor Blechzin (2411). Hvítur á leik

48. d8d+! Rxd6 49. Rg4+! Svartur gafst upp. Eftir sjö umferðir er Áskell í skiptu sjöunda sæti með 5 vinninga – aðeins vinningi á eftir efstur mönnum. Meðal keppenda eru m.a. gamlar Reykjavíkurmótsketur eins og Vasjukov og Kupreichik. www.skak.is. Nýnda skák heimsmeistarainvígisins kl. 9:30

30% AFSLÁTTUR

AF VÖLDUM STARWARS OG TURTLES VÖRUM

LEGO STAR WARS

75013
Umbarran
MHC fallbyssu
9.099
v.á. 12.999

75019
AT-TE
13.929
v.á. 19.899

75002
AT-RT
3.709
v.á. 5.299

75018
JEK-14
Stealh flaug
9.729
v.á. 13.899

75022
Mandalorian
flaug
4.689
v.á. 6.699

LEGO STAR WARS

75015
Alliance
TankDroid
4.269
v.á. 6.099

LEGO TURTLES

79100
Flóttinn
2.449
v.á. 3.499

79103
Fyrirsátin
8.749
v.á. 12.499

79102
Eltingaleikur
4.374
v.á. 6.249

LEGO TURTLES

79101
Mótorhjól
Shredders
4.654
v.á. 6.649

VERSLAÐU Á NETINU
HAGKAUP-IS

LEGO TURTLES

79104
TMNT
6.929
v.á. 9.899

LEGO

41016
Friends jóladagatal
3.499
v.á. 3.999

60024
City jóladagatal
3.499
v.á. 3.999

75023
SW Jóladagatal
4.399
v.á. 5.399

Gildir til 2. desember á meðan birgðir endast.

EINFALT AÐ
SKILA EÐA SKIPTA

Skilamið
Þessi vara er keyrt
Hagkaup.is og frá
skilast eða skipt
á Hagkaup.is
HAGKAUP
Ein ferð betra verð

HAGKAUP

Ein ferð betra verð

Stórvirki!

BÆKUR ★★★★★

Stangveiðar á Íslandi og Íslensk vatnabók

Sölvi Björn Sigurðsson
SÖGUR ÚTGÁFA

Það er sennilega masminnst að gera strax grein fyrir hvað mér býr í brjósti eftir að hafa grúskað vikum saman í bókunum tveimur sem hér eru til umfjöllunar. Þetta gríðarmikla verk Sölva Björns Sigurðssonar er einfaldlega stórvirki sem hrein unun er að hafa fyrir framan sig.

Ég verð að viðurkenna að eftir fyrstu yfirferð hugsaði ég með mér að höfundurinn hlyti að hafa selt sálu sína andskotanum í blindum metnaði. Núna, og vitandi hvað höfundurinn er ungur að árum, er ég eiginlega ekki í neinum vafa. Því ekki eru þetta bara þúsund blaðsíður, í tveimur stórum bindum, þakkaðar af fróðleik og skemmtilegheitum, heldur eru þær skreyttar hafsjó af gömlum og nýjum ljósmyndum sem ekki geta allar hafa verið auðfundnar.

Manni fallast eiginlega hendur við að gera grein fyrir efnistöku Sölva. Þetta eru fræðirit, nema þegar ævintýrið tekur yfir. Þetta er líka ferðasaga og uppflertirit. Þegar allt er talið eru bækurnar gnægtahorn veiðiáhugasamansins – það er alveg sama hvað maður tekur mikið, það bætist alltaf eitthvað jafn áhugavert við.

Kannski er mesti fengurinn í öllum fróðleikum sem hér er safnað saman á einn stað – sögum af Íslendingum við ár og vötn allt frá landnámi til dags-

ins í dag. Hér má finna upphafið, og hvernig lax- og silungsveiðar tvinnast saman við menningu og athafnalíf. En mitt í þessu öllu skín í gegn ást höfundar og viðmælenda hans á landinu og bráðinni. Það heldur manni ekki síður við efnið.

Þetta er svo ekki bara bók fyrir þá sem haldnir eru veiðidellu. Til að njóta bókanna þarf lesandinn eiginlega bara að hafa áhuga á einhverju af eftirtöldu – sagnfræði, íslenskri tungu, líffræði, bókmenntum, húmor, kostulegu fólki, þjóðsögum, Trivial Pursuit, ferðalögum og matargerð. Biðst ég afsökunar á að hafa ekki pláss til að tina fleira til.

Nú veit ég ekki, lesandi góður, hvort þú hafir áttað þig á því að ég er hrifinn af bókunum. En kannski er ennþá eftir að til taka það sem er mikilvægast.

Nefnilega að hér heldur á penna sérstaklega ritfær maður, eins og mörgum er vístast kunnugt. Ég hef lesið fleiri veiðibækur en ég get talið, og safna þeim reyndar. En þó að efni þeirra vekur ávallt áhuga minn þá finnur maður sjaldan sérstaka þörf til þess að lesa setningar tvisvar. Því er hins vegar svo farið í þessu tilviki.

Að síðustu: Ef þú heldur að það vanti klassískar veiðisögur í þessar bækur þá er það mér að kenna, ekki höfundu. Þær skipta sennilega hundruðum, og eru allar sannar.

Svavar Hávarðsson

NIÐURSTAÐA: Bækur Sölva eru gnægtahorn veiðiáhugasamansins – ótæmandi af fróðleik og skemmtilegheitum. Þetta er einstök viðbót í flóru íslenskra veiðibókmennta.

GLÆPABORG Fjöldi innlendra og erlendra glæpasagnahöfunda mun setja svip sinn á borgarbraginn í Reykjavík næstu daga því í dag hefst hátíðin Iceland Noir, fyrsta alþjóðlega glæpasagnahátíðin sem haldin er hérlendis.

Glæpasögur leggja Reykjavík undir sig

Iceland Noir, fyrsta alþjóðlega glæpasagnahátíðin sem haldin er hérlendis, hefst í kvöld. Þar kemur fram fjöldi höfunda og hugsuða og fjallað verður um glæpasögur frá morgni til kvölds fram á sunnudag. Ragnar Jónasson, einn forsprakka hátíðarinnar, segir viðtökur hafa farið fram úr björtustu vonum.

„Ég, Yrsa Sigurðardóttir og breski höfundurinn Quentin Bates höfum verið að hittast á glæpasagnarástefnum í Bretlandi og það kom í ljós að við áttum okkur öll þann draum að efna til glæpasagnahátíðar á Íslandi,“ útskýrir Ragnar Jónasson rithöfundur spurður hver tildrögin að hátíðinni séu. „Þannig að við ákváðum bara að slá til og prófa að setja upp okkar eigin hátíð.“

Ragnar segir upphaflega hafa verið meininguna að þetta yrði lítil og fámenn hátíð en áhuginn hafi farið fram úr björtustu vonum og nú er listinn yfir þátttakendur bæði langur og tilkomumikill. Heiðursgestur hátíðarinnar er Arnaldur Indriðason og meðal þátttakenda eru Ann Cleeves, Jörn Lier Horst, Michael Ridpath, William Ryan, Zoë Sharp, James Oswald og fleiri og fleiri, en alls eru erlendir þátttakendur í hátíðinni nítján talsins, auk fjölmargra íslenskra glæpasagnahöfunda. Hátíðin hefur þegar vakið mikla athygli erlendis og breska blaðið The Guardian tilnefndi hana meðal bestu glæpasagnahátíða heims á dögnum, þrátt fyrir að hún hafi aldrei verið haldin fyrr. „Það er bara svona þegar eitthvað tengist Íslandi,“ segir Ragnar. „Það vekur alltaf svo óskaplegan áhuga og forvitni.“

Aðaldagskrá hátíðarinnar er í Norræna húsinu á laugardaginn, þar sem verða pallborðsumræður og viðtöl við höfunda frá morgni til kvölds. Nánast uppselt er á þann hluta hátíðarinnar en áhugasamir þurfa þó ekki að örvænta því í kvöld er hið árlega glæpakvöld Hins íslenska glæpafélags þar sem meðal annars verður sýndur þáttur úr nýrri seríu sem gerð er eftir bókum Ann Cleeves, lesið upp úr nýjum íslenskum glæpasögum og rætt við Norðmanninn Jörn Lier Horst, handhafa Glerlykilsins 2013.

Á morgun er boðið upp á glæpagöngu í fótspor Erlendar úr sögum Arnaldar Indriðasonar auk þess sem írski höfundurinn William Ryan býður áhugasömum upp á að taka þátt í ritsmiðju um glæpasagnaskrif.

„Þegar við sáum hvað það var mikil aðsókn að dagskránni á laugardaginn ákváðum við að bæta við einum opnum atburði á sunnudagskvöld-

RAGNAR JÓNASSON

„Það kom í ljós að við áttum okkur öll þann draum að efna til glæpasagnahátíðar á Íslandi.“

FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

SÖLVI BJÖRN „Eftir fyrstu yfirferð hugsaði ég með mér að höfundurinn hlyti að hafa selt sálu sína andskotanum í blindum metnaði.“

„íð,“ segir Ragnar. „Þar munu höfundar lesa úr verkum sínum, spjalla við áhorfendur og segja frá sjálfum sér. Það þarf enga forskráningu á þá dagskrá þannig að við vonum að sem flestir komi og njóti þessa með okkur.“

Glæpakvöldið í kvöld er á Blast Reykjavík við Hverfisgötu, en önnur dagskrá fer fram í Norræna húsinu og geta áhugasamir kynnt sér hana á heimasíðu hátíðarinnar, icelandnoir.com.

fridikab@frettabladid.is

50% AFSLÁTTUR Jólatilboð á arineldstæðum

20-50% afsláttur af öllum heilsurúmum

CLASSIC - rafstillanlegt

Einbreið heilsurúm á verði frá **190.049,-**
Tvíbreið heilsurúm á verði frá **346.995,-**

DRAUMEY

Einbreið heilsurúm á verði frá **70.224,-**
Tvíbreið heilsurúm á verði frá **129.360,-**

ROYAL - rafstillanlegt

Einbreið heilsurúm á verði frá **302.391,-**
Tvíbreið heilsurúm á verði frá **566.991,-**

20-50%
AFSLÁTTUR AF ÖLLUM HEILSURÚMUM

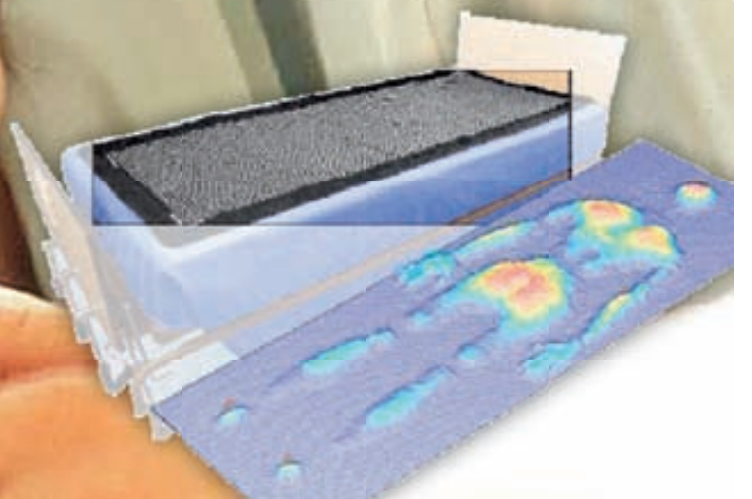
Sérfræðingar í heilsurúmum

12 mánaða vaxtalaus VISA / EURO greiðsludreifing*
* Einungis er greitt 3,5% lántökugjald.

Að vakna endurnærð/ur
eftir góðan svefn er ein
besta stund dagsins

FAGLEG RÁÐGJÖF OG FRÍ LEGU- GREINING

Komdu í heimsókn, prófaðu
legugreininguna, og fáðu faglega ráðgjöf
um val á heilsudýnum, án skuldbindinga!

sabrino Ítölsk hönnun - hágæða sófasett

Kynningarverð

SÉRHÆFUM OKKUR Í SMÍÐI Á HEILSURÚMUM

RúmGott · Smiðjuvegi 2 (við hliðina á Bónus) · Kópavogi · Sími 544 2121
Opið virka daga frá kl. 10-18 og laugardaga kl. 11-16 · www.rumgott.is

Sveinn fræðir um Kamban

Kambanskvöld í Hannesarholti

Nýlega kom út bók um Guðmund Kamban eftir bókmennta- og leikhúsmanninn Svein Einarsson og hefur ferill Kambans aldrei verið rakinn jafn ítarlega, né heldur tildrögin að morðinu á frelsisdegi Dana 5. maí 1945. Margt nýtt kemur fram í þessari bók um stórbrotinn höfund og dramatíska ævi hans.

Húsfyllir var á Kambanskvöldi hjá Rithöfundasambandi Íslands á dögum og áhugi mikill á lífi þessa merka manns. Því verður haldið annað kvöld til heiðurs Guðmundi Kamban í Hannesarholti við Grundarstíg í kvöld. Þar mun Sveinn segja frá bókinni og sýnd verður mynd þeirra Viðars Víkingssonar og Hallgríms H. Helgasonar, frænda skáldsins, um Kamban. Myndin var gerð fyrir RÚV þegar 100 ára afmælis Kambans var minnst árið 1988.

Dagskráin hefst kl. 20 og er öllum opin.

SVEINN EINARSSON

AUSTURSTRÆTI 10A - til leigu / sölu.

Um er að ræða 286fm eign á fjórðu hæð.

Er nú innréttað skrifstofurými með 7 herbergjum, kaffistofu, fundaraðstöðu og móttöku. Gott útsýni er yfir Austurvöll og Alþingi. Hægt er að nýta eignina sem skrifstofu eða í annan rekstur. T.d. tengdan ferðaþjónustu, gistirými eða og íbúðir.

Eignin er laus strax.

Kjartan veitir upplýsingar í síma 894-3110

hagbyggir@hagbyggir.is

„OKKUR ER EKKERT AÐ LANDBÚNAÐI“

VIÐ FÖGNUM ÚTKOMU
SKÁLDSÖGUNNAR
LÁTID SÍGA PILTAR EFTIR
ÓSKAR MAGNÚSSON
Í BÓKABÚÐ EYMUNDSSON
Í AUSTURSTRÆTI
KL. 17 Í DAG

VERIÐ
HJARTANLEGA
VELKOMIN!

JPV
JPV ÚTGÁFA

www.forlagid.is – alvöru bókaverslun á netinu

SÖNGKONAN „Tónleikarnir snúast dálftið um samstarf þeirra tveggja, Brittens og ljóðskáldsins W.H. Audens, en Auden kom tvívegis til Íslands og heillaðist af landinu,“ segir Hlín.

FRÉTTABLAÐIÐ/ARNPÓR

Tónleikar til heiðurs Britten hundrað ára

Hlín Pétursdóttir Behrens sópran og Gerrit Schuil píanóleikari halda tónleika í Hannesarholti á föstudaginn, 22. nóvember, sem er fæðingardagur tónskáldsins Benjamíns Britten og dagur heilagar Sesselju, verndardýrlings tónlistarinnar.

„Það eru hundrað ár frá því Britten fæddist og okkur langar að minnst hans með viðeigandi hætti,“ segir Hlín Pétursdóttir Behrens sópransöngkona sem heldur tónleika á föstudagskvöld í Hannesarholti á Grundarstíg 10 ásamt Gerrit Schuil píanóleikara. Efnisskráin endurspeglar sérstaklega samstarf Benjamíns Britten og ljóðskáldsins Wystans Hugh Auden, meðal annars með ljóðaflokkunum On this Island og Cabaret Songs.

Hlín kveðst hafa kynnst tónlist Brittens snemma á sínum ferli. „Það vildi þannig til að tvö fyrstu hlutverkin sem ég söng í óperudeild tónlistarháskólans í Hamborg á sínum tíma voru í óperum eftir Britten. Ég fékk að syngja

ál í Draumi á Jónsmessunótt og síðan söng ég Miss Jessel í uppfærslu á Turn of the Screw. Þetta voru mín fyrstu kynni af Britten og mér féll strax vel við hann. Hann er svo mikið 20. aldar tónskáld að því leyti að hann setti tónlist sína alltaf í sambengi við tíðarandann. Sum af tónverkum hans bera þess merki að hann var ungur maður eftir fyrri heimsstyrjöldina. Hann var alla tíð mikill friðarsinni.“

Í desember í fyrra bauð tónleikahaldari í Hamborg Hlín að syngja á tónleikum helguðum Britten áður en afmælisárið byrjaði og hún fékk undirleikara þar á staðnum. Þá einbeitti hún sér að tónlist Brittens við ljóð W.H. Audens. „Tónleikarnir

héttu Eyjarskeggjar við arineldinn, með vísun til þess að ég er eyjarskeggi og Britten og Auden voru báðir Bretar. Á tónleikum í Hamborg var ég með verk eftir Jóranni Viðar og Tryggva M. Baldvinsson í farteskinu, til að kynna eyjuna okkar.“

Á föstudagskvöldið verður hreint Britten-prógramm, að sögn Hlínar. „Við Gerrit Schuil byrjum klukkan 21 á afmælisdaginn sjálfan og gefum fólki þannig nægan tíma til að klára vinnudaginn og borða áður en það kemur, eða að fá sér að borða í Hannesarholti. Svo endurtökum við tónleikana á sunnudaginn, 24. nóvember, klukkan ellefu árdegis.“

gun@frettabladid.is

Spænskir alþýðusöngvar, sígaunaljóð og svertingjasöngvar

Bylgja Dís Gunnarsdóttir og Helga Bryndís Magnúsdóttir halda tónleika í Hafnarborg annað kvöld, þar sem tónlist úr ólíkum áttum mun hljóma.

Bylgja Dís Gunnarsdóttir sópransöngkona og Helga Bryndís Magnúsdóttir píanóleikari halda tónleika í Hafnarborg í Hafnarfirði annað kvöld klukkan 20. Samstarf þeirra hófst þegar píanóleikari, sem átti að spila með Bylgju Dís eitt sinn, handleggsbrotnaði og Helga Bryndís stökk inn í með aðeins viku fyrirvara. Síðan þá hafa þær unnið að ýmsu saman og nú tefla þær fram efnisskrá sem er í miklu uppáhaldi hjá þeim báðum. Tónleikarnir hefjast með Sjö spænskum alþýðusöngvum eftir Manuel de Falla þar sem píanóið líkir eftir gítarspili og laglínurnar eru seiddandi á spænska vísu. Hin kunnu Sígaunaljóð J. Brahms koma svo þar á eftir. Eftir hlé flytja þær Svertingjasöngva eftir Xavier Montsalvatge sem heyrast sjaldan en eru mjög áhugaverðir og loks eru það negrasálmur eins og Swing Low, Nobody Knows og fleiri.

SAMVINNA Bylgja Dís Gunnarsdóttir sópransöngkona og Helga Bryndís Magnúsdóttir píanóleikari hafa unnið saman að mörgum tónleikum.

FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

4 LÍTRAR

Vnr. 86620040-3737
Kópal glitra innimáling,
gljástig 10, allir litir, 4 l.

3K BYKO KLÚBBURINN

KLÚBB verð
4.990 kr.
Almennt verð 5.990 kr.

Harris®

Vnr. 83004222
HARRIS rúlla, bakki
og penslasett

1.290 kr.

9 LÍTRAR

Vnr. 80602509
GJOCO PROFF
innimáling, 9 l.

5.995 kr.

VERÐVERND BYKO

**LÆGRA
VERÐ**

BYKO

BÚÐU BETUR. BORGADU MINNA.

BARNA- OG FULLORDINSSTÆRÐIR

HLÝ JÓLAGJÖF

MERINO ULL

Vnr. 42311695-712
Undirföt úr merino ull.
Verð frá:

3.990 kr.

Vnr. 91800045-48
Hlj þrjónahúfa,
svört, blá eða grá.

990 kr.

Vnr. 92998261-3
SHOWA THERMO
vettlingar, 3 stærðir.

1.295 kr.

Vnr. 16004101-9
Skipadregill, 1m á
breidd, nokkrir litir.

3K BYKO KLÚBBURINN

KLÚBB verð
1.490 kr./lm.
Almennt verð 2.190 kr./lm.

Vnr. 16150460-3
Motta, 40x60 cm.
4 litir.

1.250 kr.

ÞAÐ ER KOMINN VETUR

5 KG

Vnr. 54710126
Gróft salt, 5 kg.

639 kr.

25 KG

Vnr. 0225340
Sandur, 25 kg.

690 kr.

-15°

Vnr. 42375935
BLÁTIN rúðu-
vökvi, 3 l poki.

499 kr.

Vnr. 55900023
Sköfja með
tréskaffi.

2.990 kr.

Vnr. 55900160
Ísskafa með
tréhandfangi.

3.490 kr.

Öll verð eru birt með þyrnara um prentvillur og eða myndabréngi. Allar vörur fást í BYKO Breidd en minna framboð getur verið í öðrum verslunum.

Verðvernd BYKO tryggir þér lægra verð. Sjá nánari upplýsingar og skilmála á www.byko.is.

facebook.com/BYKO.is

www.byko.is / EFO auglýsingastofa

Karlmennskan krufin

Haukur Ingvarsson heldur málþing um karlmennsku í bókum þriggja íslenskra höfundar. Segir aðeins hörkutól fella tár í sjónvarpi. Dagskráin er hluti af Bókamessu í Reykjavík sem haldin verður í Ráðhúsi Reykjavíkur um helgina.

Bókamessan í Reykjavíkurborg er samstarfsverkefni Félags íslenskra bókaútgefenda og Reykjavíkur Bókmenntaborgar UNESCO. Bókamessan er haldin í þriðja sinn í Ráðhúsi Reykjavíkur. Meðal atriða á Bókamessunni er málþing sem Haukur Ingvarsson rithöfundur og fjölmiðlamaður mun stýra um hinar ýmsu hliðar karlmennskunnar í bókum eftir Sjón, Guðmund Andra Thorsson og Sindra Freysson.

„Ég mun fá Sjón, Guðmund Andra og Sindra í spjall til mín. Til hliðsjónar verða þrjár bækur eftir þá sem gerast allar á ólíkum tímum og fjalla allar um karlmennskuna á einn eða annan hátt,“ segir Haukur. Bækurnar þrjár eru Mánasteinn eftir Sjón, Sæmd eftir Guðmund Andra og Blindhríð eftir Sindra Freysson.

„Það sem er áhugavert við bækurnar er að þær endurspeglar samfélagið á ólíkum tímum. Guðmundur Andri bregður upp fallettri mynd af Reykjavík, Sjón bætir við þá mynd í Mánasteini og svo erum við komin inn í nútímann í bók Sindra. Þarna er því ákveðin þróun, bæði samfélagsþróun en líka menningarþróun sem áhugavert er að lesa um.“

Haukur segir málþingið vera tilraun til að finna rauðan þráð í þessum þremur ólíku bókum.

„Ætli það mætti ekki segja að þetta sé tilraun til að sýna fram á að karlmennskan er ekki bara eitthvað eitt. Hún á sér fjölbreyttar birtingarmyndir, menn geta verið viðkvæmir eða harðir og allt þar á milli. Bók Sjóns fjallar um ungan dreng sem selur sig í vændi í byrjun síðustu aldar í Reykjavík, í bók Guðmundar Andra eru Benedikt Gröndal og Björn M. Olsen í aðalhlutverki sem bundu ekki bagga sína sömu hnútum og samferðamennirnir en bók Sindra Freyssonar fjallar um skyndikynni sem hafa róttæk áhrif á mann í nútímanum,“ segir Haukur.

Á dögum brast sjálfur Eiður Smári í grát í sjónvarpi allra landsmanna þegar hann tilkynnti að hann hefði leikið sinn síðasta landsliðsleik. Var það dæmi um að hugmyndin um karlmennsku sé að breytast?

„Já, kannski mun þetta augnablik Eids Smára bera á góma,“ segir Haukur. „Það hefur kannski verið mikilvæg birtingarmynd þess að karlmenn búa yfir tilfinningum. Það þarf jú sannkallað hörkutól til að þora að fella tár í sjónvarpi.“

simon@frettabladid.is

KARLMENNI Haukur Ingvarsson ræðir við Guðmund Andra, Sjón og Sindra Freysson um karlmennsku.

FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI OG ARNPÓR

Vegleg dagskrá á Bókamessu

Á Bókamessunni verður hægt að kynna sér fjölbreytt úrval lífsstílsbóka en þær hafa verið valdar jólagjöf ársins 2013 af valnefnd Rannsóknarseturs verslunarinnar. Matreiðslubækur, sjálfshjálparbækur og hannyrðabækur verða kynntar á Ráðhúsganginum alla helgina og gestum boðið að smakka á gómsætum réttum, láta skreyta á sér neglurnar og fá góð ráð um fördun og hárgreiðslu. Klukkan 16 báða dagana verður bókmenntadagskrá í Borgarstjórnarsalnum. Auk málþings Hauks Ingvarssonar munu Óskar Árni Óskarsson og Rúnar Helgi Vignisson ræða ást, dauða og djöfulskap í þýðingum. Tveir erlendir höfundar þýddra bóka ársins verða gestir messunnar, þeir Carl Jóhan Jensen frá Færeyjum og norskri glæpasagnahöfundurinn Jörn Lier Horst, sem er handhafi Glerlykilsins, norrænu glæpasagna-verðlaunanna, 2013. Báðir verða í höfundaspjalli með þýðendum sínum á laugardeginum.

Freyja Potter í Dónol

BÆKUR ★★★★★

Freyjusaga: Múrin

Sif Sigmarsdóttir
MÁL OG MENNING

Múrin eftir Sif Sigmarsdóttur er fyrsta bókin í sagnabálinum Freyju sögu. Í sögunni er gert ráð fyrir að svokallaðir landflutningar muni eiga sér stað eftir tæpa tvo áratugi (frá því þessi ritdómur er skrifaður) þar sem hafið flæðir upp á land og heimurinn umturnast í kjölfarið.

Sagan gerist í framtíðarborginni Dónol, þar sem illræmdi einvaldurinn Zehn ræður ríkjum. Lífsskilyrðin í Dónol eru framandi íslenskum unglingum. Rafmagn er óþekkt og rottur hlaupa um myrkar og

illa þefjandi götur borgarinnar, sem er afgirt með rammgerðum múr. Borgarbúar fá ekki að velja sér starfsvettvang eftir áhugasviði heldur er þeim skipað í lífstíðarstarf þegar þeir eru fimmtán ára.

Aðalsöguhetjan, Freyja, er einmitt á þeim tímamótum þegar sagan hefst. Hún virðist í fyrstu ósköp venjuleg unglingsstúlka sem býsnast kannski ívið mikið yfir ástandinu í borginni og hefur furðulega mikinn áhuga á fortíðinni. Þegar líður á söguna kemur í ljós að hlutverk hennar reynist stærra en hún hafði ímyndað sér.

Bókin er lengi að komast af stað, enda þarf að kynna framandi söguviðið vandlega fyrir lesandanum, hugsanlega hefði mátt slípa fyrstu kaflana örlítið til. Þegar atburðarásin hins vegar kemst á skrið verður hún æsispennandi. Uppbyggingin

er nokkuð dæmigerð og sagan er hressileg blanda af Harry Potter og Hungurleikunum. Hugsanlega mætti segja að Freyja minni stundum ískyggilega mikið á galdrastrákinn knáa.

Sagan er reyndar sögð út frá tveimur sjónarhornum, því inni á milli eru skáletraðir kaflar þar sem við heyrum rödd annars sögumanns. Þessi flækja er vel heppnuð og eykur spennuna.

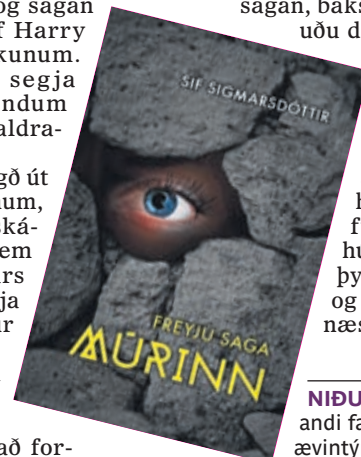
Höfundur tekst að búa til sannfærandi heim þar sem allt gengur upp og greinilegt er að for-

sagan, baksagan um tilurð hinnar ímynduðu distópíu, er úthugsuð líka. Lesandinn sekkur þannig inn í heim fantasíunnar í öruggum höndum höfundarins.

Bókin er dæmigerð fantasía og í heild sinni vel skrifuð, aldrei nokkur yfirlætistón í henni. Hún er spennandi, þrátt fyrir að vera lengi í gang, og hún ætti að höfða til ævintýraþyrstra ungmenna á öllum aldri – og skilja við þau óþreyjufull eftir næstu bók.

Halla Þórlaug Óskarsdóttir

NIÐURSTAÐA: Vel skrifuð og spennandi fantasía sem ætti að höfða til ævintýraþyrstra ungmenna.

Flottur úr
Dölunum

Dala-Brie er kominn í nýjar umbúðir og er enn jafngóður á bragðið. Ljúfur og mildur hvítmygluostur sem hentar við öll tækifæri.

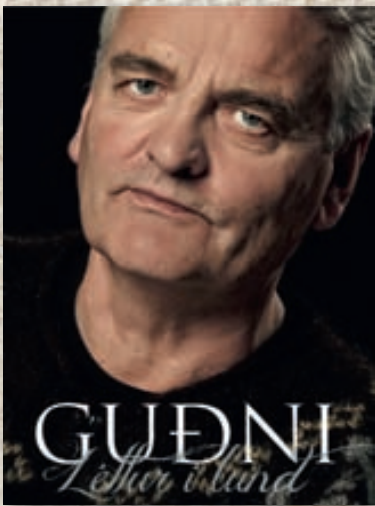

FISKARNIR HAF...
JÓN KALMAN
3.959 KR

GLEDILEGT HÁR
ÍRIS SVEINSDÓTTIR
3.244 KR

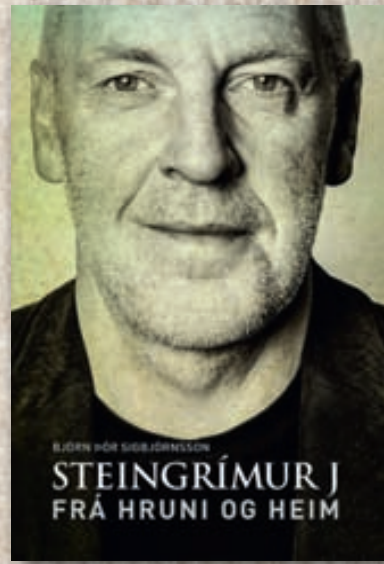
JÓLABÆKVANAR EAU KOMMA!

LÉTTUR Í LUND
GUÐNI ÁGÚSTSSON
4.089 KR

HLUSTAÐ
JÓN ÓTTAR ÓLAFSSON
4.418 KR

FRÁ HRÚNI OG HEIM
STEINGRÍMUR J.
4.544 KR

NIGELLA
Á ÍTÖLSKUM NÓTUM
4.214 KR

NAPPI LANDKÖNNUÐUR
2.399 KR

HELLO KITTY
1.944 KR

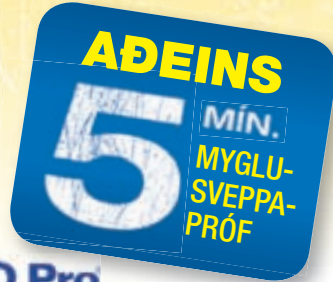

TRÖLLASTRÁKURINN
SIGRÍÐUR ARNARDÓTTIR
2.713 KR

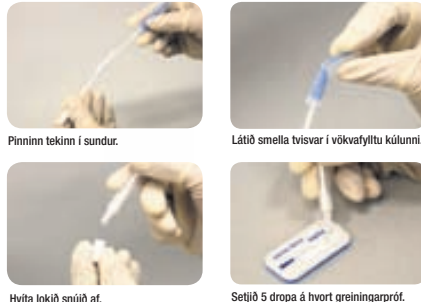

ERU MYGLU-SVEPPIR HEIMA HJÁ ÞÉR?

MYGLUSVEPPAPRÓF

IAQ Pro

Einfalt í notkun

Alexeter's IAQ Pro greiningarprófið er einfalt í notkun og gefur nákvæmar niðurstöður á 5 mínútum. Það greinir margar tegundir myglusveppa sem líklegt er að hafi slæm áhrif á heilsu fólks þegar þær vaxa innanhúss.

Vnr. 41132003
MYGLUSVEPPAPRÓF

4.690 kr.

Sjáðu myndband um myglusveppaprófið á www.iaqpronow.com

Einnig QR kóði í snjallsíma!

VERÐVERND BYKO
LÆGRA VERÐ

BYKO

BÚÐU BETUR. BORGADU MINNA.

BAKTERÍUEYÐIR

- Eyðir bakteríum í sveppum og slæmri lykt úr íþrúttafatnaði, sótt-hreinsun án klórs.

Vnr. 4111123
RODALON,
5% lausn, 1 l.

1.890 kr.

Vnr. 16001952
HG myglueyðir,
500 ml.

1.590 kr.

MYGLUEYÐIR
- Drepur myglusveppi,
notist aðeins við
góða loftræstingu.

Vnr. 42301947
Grænsápa, 4 l.

790 kr.

facebook.com/BYKO.is

HVAÐ? HVENÆR? HVAR? FIMMTUDAGUR

Tónleikar

21.00 Kristjana Arngrímsdóttir og gestir skemmta á Café Rosenberg 21. nóvember kl. 21.

22.00 Magnús Einarsson heldur tónleika á Ob-La-Dí-Ob-La-Da, Frakkastíg 8, fimmtudaginn 21. nóvember kl. 22.

Fræðsla

20.00 Fimmtudaginn 21. nóvember kl. 20 mun Bjarki Jóhannesson, skipulagsstjóri Hafnarfjarðarbæjar, ræða við gesti um gerð aðalskipulags.

Fyrirlestrar

12.05 Guðný Hallgrímsdóttir sagnfræðingur fjallar um bók sína Sagan af Guðrúnu Ketilsdóttur: Einsögu-rannsókn á ævi 18. aldar vinnukonu fimmtudaginn 21. nóvember kl. 12.05 í sal ReykjavíkurAkademíunnar Hringbraut 121, 4. hæð.

20.00 Á fyrirlestri Hönnunarmiðstöðvar, þann 21. nóvember, ætlar Nils Wiberg samskiptahönnuður að segja frá starfi sínu við hönnunar- og margmiðlunarstofuna Gagarín. Hann mun ræða þau tækifæri og vandamál sem felast í myndrænni og gagnvirkri miðlun þekkingar. Fyrirlesturinn verður á ensku og fer fram í Listasafni Reykjavíkur, Hafnarhúsi, fimmtudaginn 21. nóvember kl. 20.00.

Upplýsingar um viðburði send-ist á hvar@frettabladid.is

Glæpaganga á ensku

Söguslóðir verka Arnalds Indriðasonar verða skoðaðar í glæpasagnagöngu í miðbæ Reykjavíkur.

Úlfhildur Dagsdóttir bókmenntafræðingur stýrir glæpasagnagöngu á föstudaginn. Í göngunni mun Úlfhildur sýna gestum mikilvæga staði í verkum Arnalds Indriðasonar í tengslum við alþjóðlega glæpasagnahátíð sem fer fram í Reykjavík um helgina.

„Það er alltaf gaman að fjalla um góðar bókmenntir,“ segir Úlfhildur. Gangan hefst við lög-reglustöðina við Hverfisgötu. „Við förum á einhverja sex staði.

Göngum frá lögreglustöðinni í gegnum Skuggahverfið og endum á Dubliners. Í Napóleonskjölunum er heimikil sena sem gerist þar,“ bætir Úlfhildur við. Gangan verður á ensku enda eru gestir flestir erlendir að sögn Úlfhildur. „Ég er búin að finna til textabrot og verð með þrjá leiðsögumenn með mér. Þetta verður örugglega mjög skemmtilegt.“ segir Úlfhildur.

kjartanatli@frettabladid.is

SÝNIR ARNALD Úlfhildur Dagsdóttir sýnir söguslóðir verka Arnalds. FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

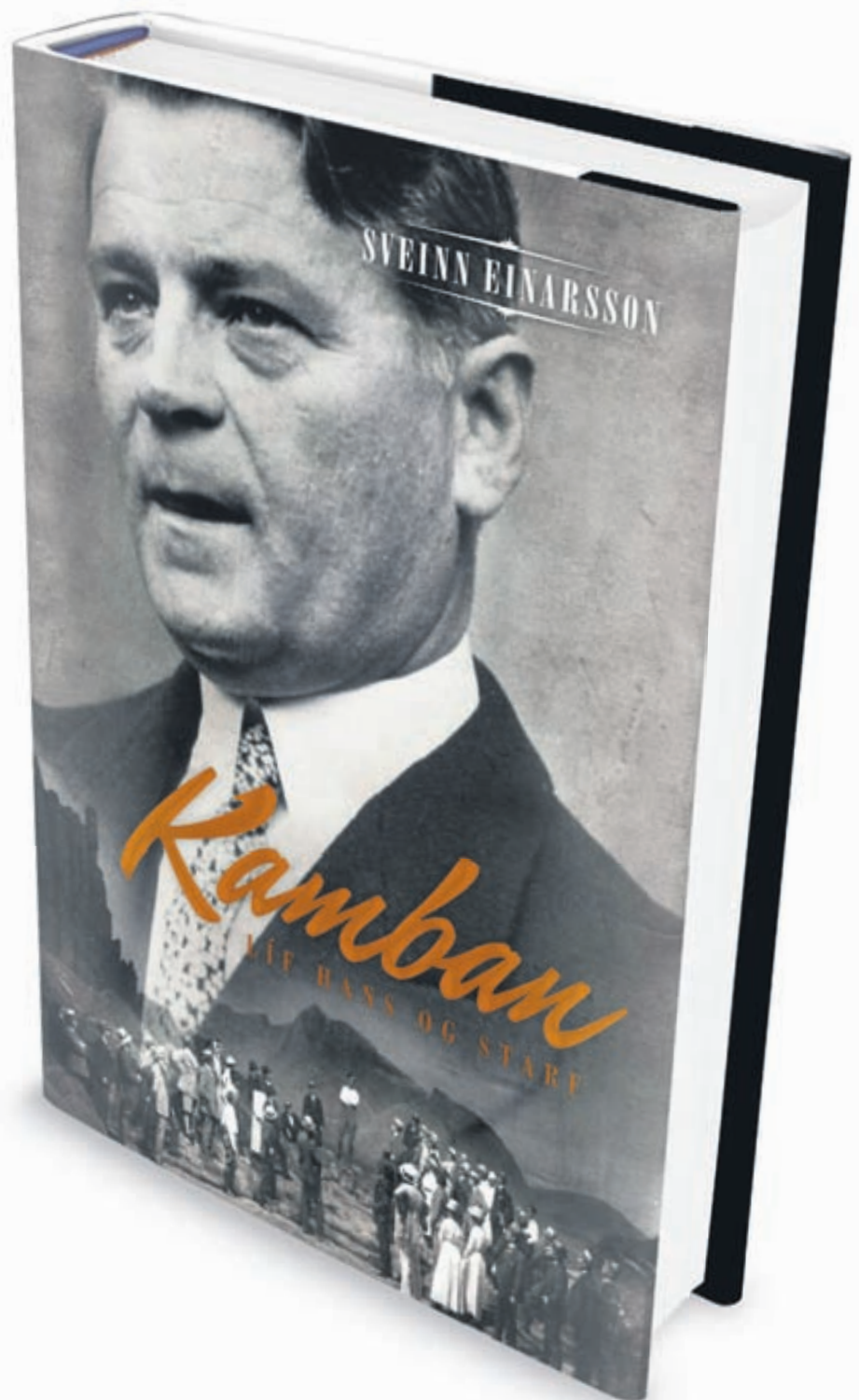
UMDEILDUR BRAUTRYÐJANDI

KAMBANSKVÖLD Í HANNESARHOLTI

Sveinn Einarsson segir frá bók sinni
á Kambanskvöldi í Hannesarholti,
að Grundarstíg 10, í kvöld kl. 20.

Sýnd verður heimildarmynd um skáldið.

Listamaðurinn og stórmennið
Guðmundur Kamban var í
hópi þekktustu rithöfunda
Íslendinga um sína daga.

Sveinn Einarsson fjallar um
ævi, störf og arfleifð þessa
merka manns sem danskir
frelsisliðar myrtu árið 1945.

MÁL OG MENNING

www.forlagid.is – alvöru bókaverslun á netinu

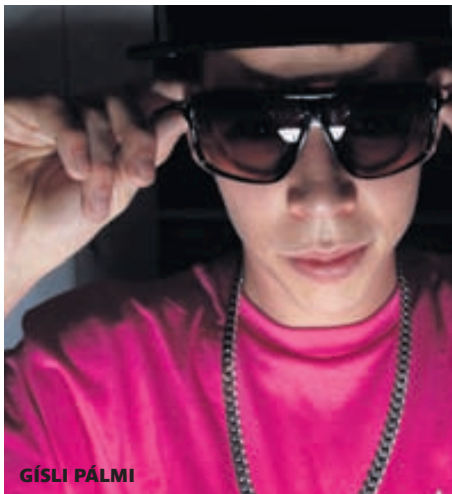

TÓNINN GEFINN

Kjartan Atli Kjartansson

Eðli rappins: Að halda því alvöru

Líklega er það okkur eðlislægt að sveipa fortíð okkar dýrðarljóma. Við eigum meira að segja fallett orð yfir það: fortíðarþrá. Maður stendur sig oft að því að horfa til baka, rífa upp æskuna og sakna liðinna tíma. Nintendo-tölvuleikir, Turtles-kallar, bækur eftir Sigrúnu Eldjárn. Allt þetta

GÍSLI PÁLMI

vekur ljúfar minningar. Eitt sinn náði fortíðarþráin svo miklum tökum á mér að ég varð mér úti um Nintendo-tölvu og fór að spila gamla leiki. Ég hefði betur sleppt því. Því leikirnir voru ekki flottir. Og eiginlega hundleiðinlegir. Þetta skemmdi góðar minningar.

Aðdáendur rapptónlistar glíma við svipað vandamál. Fortíðarþráin í rappmenningunni er ákaflega sterk. Gjarnan er talað um að „halda því alvöru“. Gamla rappið er þá notað sem viðmið fyrir nýja tónlist sem á að vera úrkynjuð. Að mínu mati er þessi frasi um „alvöru rapp“ þó algjörlega galinn.

Sérstaklega þegar hann er tengdur við gamla tíma.

Þetta má þó ekki misskilja sem svo að Tupac, Notorious B.I.G. og Wu-Tang séu ekki mikilvægir í sögunni. Og að maður geti ekki haft gaman af gamalli rapptónlist. Þetta snýst einfaldlega um eðli rapptónlistarinnar. Hip-hop-menningin er ögrandi í eðli sínu. Rappið er svipað og pönkið. Snýst um að vera vettvangur æskunnar til að tjá sig. Að þróa þetta listform. Rappið á ekki að vera staðnað, það á einmitt að vera andstaðan við stöðnun. Ferskleikinn knýr rappið áfram.

Hér á landi eigum við fulltrúa þessarar nýju kynslóðar. Rapparinn Gísli Pálmi hefur þróað listformið. Hann ögrar, fer sínar eigin leiðir og veur umtal. Svoleiðis listamenn eru umdeildir. Auðvelt er að mislíka eitthvað sem maður skilur ekki. En þeir sem kafa dýpra, undir yfirborðið, verða ekki sviknir. Rapparar eins og Gísli Pálmi eru eins og flottur Playstation 3-leikur við hliðina á gömlu Nintendo-leikjunum sem eru betur geymdir í minningunni.

Í spilaranum

Kaleo – Kaleo
Raggi Bjarna – Falleg hugsun
Friðrik Ómar – Kveðja

COCO'S 3 ÁRA

20% - 40%

afmælisafsláttur

af ÖLLUM! vörum fimmtudag til mánudags
Léttar veitingar í boði fimmtudag
milli 17 – 20.00

Kíktu í heimsókn og gerðu frábær kaup!

Nýtt kortatímabil!

Z.BIZ

fransa

ZE-ZE
CONCEPT

Deazigal

COCO'S

vertuvinur

Cocos í Grafarvogi, hverafold 1-3 s: 5773800

FLOTT SVEIT Hjólmsveitin Celsius var skipuð einvalaliði söngvara. Hún var fyrsta samstarfsverkefni Jóhanns Helgasonar og Helgu Möller.

FRÉTTABLAÐIÐ/DANIEL RÚNARSSON

Sveitin Celsíus gefur út 35 ára týnda plötu

Plata sveitarinnar Celsíus týndist í tvo áratugi en mun nú koma út í desember. Platan var á sínum tíma bönnuð á RÚV, vegna þess að hún var sungin á ensku.

Jóhann Helgason og félagar hans í hljómsveitinni Celsíus hyggjast gefa út plötu í desember sem var tekin upp fyrir rúmum 35 árum. Platan týndist í hljóðverinu Hljóðrita í Hafnarfirði en fannst í Sýrlandi tveimur áratugum síðar.

„Ég rakst á gömlu upptökurnar okkar fyrir algjöra tilviljun. Þær týndust upp úr 1978 og ég fann þær tuttugu árum síðar. Við höfum ætlað að koma þessu efni út og stefnum á að gera það í desember,“ segir Jóhann Helgason, einn meðlima hljómsveitarinnar. Að sögn hans var sveitin stofnuð 1976 og ári síðar var hann fenginn í sveitina ásamt Helgu Möller. Ásamt Helgu og Jóhanni skipuðu hana þeir Pálmi Gunnarsson, Birgir Hrafnsson, Sigurður Karlsson, Birgir Guðmundsson og Kristján Guðmundsson.

„Þeir voru búnir að gera einhver lög þegar við Helga komum inn í sveitina. Við höldum áfram að semja og taka upp og náðum að fylla upp í heila breiðskífu,“ segir Jóhann. En sú breiðskífa kom

aldrei út. „Hljómsveitin hætti í lok árs 1977 og meðlimir fóru hver í sína áttina. Platan var tilbúin en kom aldrei út, enda hefðum við líklega ekki fengið mikla spilun,“ segir Jóhann og vísar í reglur Ríkisútvarpsins í þá daga, en þá mátti ekki spila íslensk lög sem voru sungin á ensku eða öðru erlendu tungumáli.

„Þá var bara RÚV, engin Rás 2, engar aðrar stöðvar. Spólurnar með upptökunum týndust því við höfðum ekki miklar forsendur til þess að gefa þetta út,“ segir Jóhann. Tvö lög hafa þó komið út með sveitinni á safnskífu. „Við gáfum út lagið Poker sem var sungið af Pálma Gunnarssyni og svo lagið Days Pass Me By sem Helga Möller syngur. Annað efni hefur ekki komið út,“ bætir Jóhann við. Auk útgáfunnar mun hluti sveitarinnar koma saman 30. nóvember næstkomandi á hátíðar-tónleikum Helgu Möller, sem heldur upp á 40 ára söngafmæli um þessar mundir.

kjartanatli@frettabladid.is

SPILAR MEÐ HELGU Jóhann Helgason kemur fram með Helgu Möller á hátíðar-tónleikum hennar 30. nóvember.

→ Platan var tilbúin en kom aldrei út, enda hefðum við líklega ekki fengið mikla spilun.

14.11.2013 → 20.11.2013

LAGALISTINN

1	Steinar	Up
▲	2 Baggalútur og Jóhanna Guðrún	Mamma þarf að djamma
▲	3 One Republic	Counting Stars
▲	4 Jón Jónsson	Feel For You
▲	5 Kaleo	Glass House
▼	6 Drangar	Bál
▼	7 Miley Cyrus	Wrecking Ball
▼	8 Lorde	Royals
▲	9 Nýdönsk / John Grant	Sweet World
▲	10 Tilbury	Northern Comfort

TÓNLISTINN

1	Baggalútur	Mamma þarf að djamma
▲	2 Pálmi Gunnarsson	Porparinn
▶	3 Helgi Björnsson	Helgi syngur Hauk
★	4 Kaleo	Kaleo
★	5 Sigríður Thorlacius	Jólakveðja
▲	6 Dr. Gunni og vinir hans	Alheimurinn
▲	7 Drangar	Drangar
▼	8 Emilíana Torrini	Tookah
▼	9 Ásgeir Trausti	Dýrð í dauðapögn
▼	10 Sálin hans Jóns míns	Glam

Skýringar ▶ Stendur í stað síðan í síðustu viku ▼ Fellur um sæti síðan í síðustu viku ▲ Hækkar á lista síðan í síðustu viku ★ Nýtt á lista Listarnir eru teknir saman fyrir Félag hljómplötuframléiðenda. Listarnir eru birtir í heild sinni á Vísir.is [vísir](#)

Þátttakendur í Lagalistanum Bylgjan, FM957, Xið 977, Rás 2, K100,5, tonlist.is. Verslanir í Tónlistanum Skífan, Hagkaup, Penninn/Eymundsson, 12 tónar, Harpa, Smekkleysa plötubúð, Elko, tonlist.is.

ÚLPUDAGAR

20% AFSLÁTTUR AF ÖLLUM ÚLPUM

TIL MÁNUDAGS

ZO·ON
ICELAND

DIDRIKSONS1913
Grundsund SWEDEN

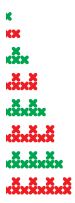
ROXY

HH®
HELLY HANSEN

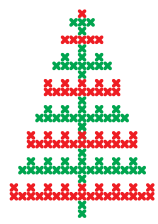
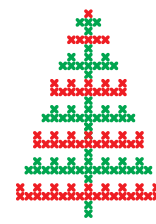
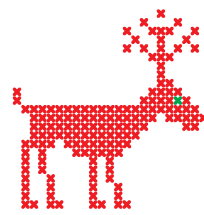
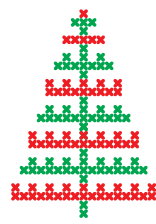
ÚTILÍF

netto

Í JÓLASKAPI

-50%
BAYONNESTEIK
 ÚR GRÍSAHNAKKA
999
 ÁÐUR 1.998 KR/KG

-25%
LAUFABRAUÐ
 OKKAR-8 STK
899
 ÁÐUR 1.198 KR/PK

-33%
HUMAR
 1 KG SKELBROT
1.997
 ÁÐUR 2.980 KR/KG

KENGÚRA
 FILLET
3.998
 ÁÐUR 4.998 KR/KG

LAMBAKÓTELETTUR
 FROSNAR - EINFALDAR
2.159
 ÁÐUR 2.540 KR/KG

-30%
KJÚKLINGAVÆNGIR
 NETTÓ
349
 ÁÐUR 498 KR/KG

KJÚKLINGUR
 HEILL - NETTÓ
799
 ÁÐUR 898 KR/KG

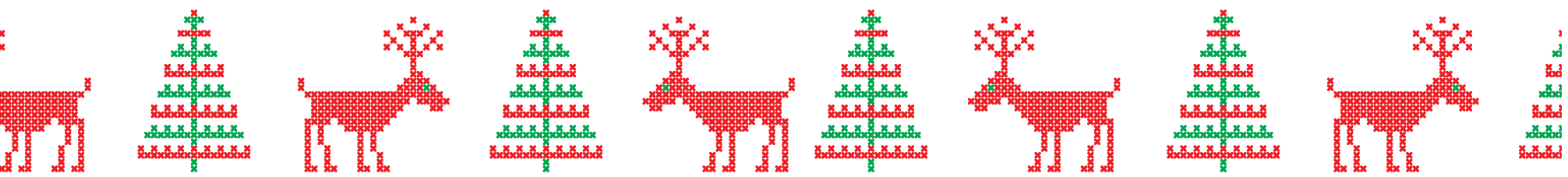

-50%
VÍNBER
 GRÆN
349
 ÁÐUR 698 KR/KG

www.netto.is

| Mjódd · Salavegur · Hverafold · Grandi · Akureyri · Höfn · Grindavík · Reykjanesbær · Borgarnes · Egilsstaðir · Selfoss |

-30 %

HANGILÆRI
M/BEINI - KJÖTSEL

1.889

ÁÐUR 2.698 KR/KG

LAMBAHRYGGUR
FERSKUR

1.884

ÁÐUR 2.298 KR/KG

markhönnun ehf

FROSID LAMBALÆRI
SNEITT Í POKA

1.743

ÁÐUR 2.050 KR/KG

Fljótlegt & gott

-25%

HAKKBOLLUR
KJÖTBANKINN 1 KG

899

ÁÐUR 1.198 KR/KG

Lífrænt

RAPUNZEL
SÚKKULAÐI - 7 TEGUNDIR

399

KR/PK

SÆNGURVER
ÝMSAR TEGUNDIR

3.198

KR/PK

Tilboðin gilda 21. - 24. nóvember

Tilboðin gilda meðan birgðir endast. | Birt með fyrirvara um prentvillur og myndavíxl | Vöruúrval getur verið breytilegt milli verslana.

AFMÆLISBARN DAGSINS

Leikkonan Goldie Hawn er 68 ára í dag

Helstu myndir: Private Benjamin, Foul Play, Overboard og Cactus Flower

BÍÓFRÉTTIR

Endur-koma einföldu félaganna

Dumb and Dumber To, framhald Dumb and Dumber, kemur í bíó á næsta ári.

Dumb and Dumber To, framhald grínmyndarinnar Dumb and Dumber, kemur í bíó í nóvember á næsta ári samkvæmt upplýsingum frá Paramount.

Leikstjórabræðurnir Peter og Bobby Farrelly skrifa handritið líkt og í þeirri fyrri og grínleikararnir Jim Carrey og Jeff Daniels snúa aftur sem einföldu tvímenningarnir Lloyd og Harry.

Í framhaldsmyndinni skella félagarnir sér í ferðalag til að finna barn sem Harry átti í fortíðinni en fékk ekki að vita um það fyrr en mörgum árum seinna.

Dumb and Dumber var frumsýnd árið 1994 og var fyrsta leikstjórnarverkefni Farrelly-bræðra. Viðbrögð við myndinni voru blændin en síðustu ár hefur hún skipað sér í flokk költbíomynda og á milljónir aðdáenda um heim allan.

- lkg ÓBORGANLEGIR Lloyd og Harry koma sér í ýmis vandræði.

SIJARMÖR Javier bregður sér í hlutverk svartskeggs.

Leikur Svartskegg

Spænski hjartaknúsarinn Javier Bardem mun leika illmennið Svartskegg í nýrri bíómynd um Pétur Pan samkvæmt heimildum Variety.

Warner Bros stendur nú í viðræðum við Joe Wright um að leikstýra myndinni sem gerð verður eftir handriti Jason Fuchs. Joe hefur meðal annars leikstýrt myndunum Anna Karenina og Hanna.

Enn hvílir mikil leynd yfir söguþræðinum en handritið er byggt á sígildu sögunni um Pétur Pan eftir J.M. Barrie.

Meira af dásamlegu lífi

Framhald af klassíkernum It's a Wonderful Life frá árinu 1946 er nú í bígerð og mun heita It's a Wonderful Life: The Rest of the Story samkvæmt Variety.

Í framhaldinu fylgjumst við með George Bailey, afabarni George Bailey úr upprunalegu myndinni. Hann er ekki góður maður og því sýnir engill, sem leikinn er af Karolyn Grimes, honum hversu góður heimurinn væri án hans.

Grimes lék dóttur George Bailey í fyrri myndinni og viðræður eru hafnar við Jimmy Hawkins og Carol Coombs, sem einnig léku í fyrri myndinni, um að leika í þeirri nýju. Enginn leikstjóri er kominn fyrir verkefnið en áætlað er að myndin verði jólamyndin árið 2015.

FRUMSÝNINGAR

Tvær myndir frumsýndar á morgun

ÍSLAND Í BRENNIDEPLI

Stand Up Guys,

grín- og glæpamynd

Stórleikararnir Al Pacino, Christopher Walken og Alan Arkin fara hér á kostum sem fyrrverandi glæpafélagar sem hittast á ný eftir 28 ára aðskilnað. Myndin gerist á einum sólarhring og hefst á því að einn af félögum losnar úr fangelsi eftir að hafa dúsað á bak við lás og slá í 28 ár fyrir vopnað rán. Félagarnir ákveða að rifja upp gamla tíma og mála bæinn rauðan en glæpaforinginn Claphans setur strik í reikninginn.

The Fifth Estate,

spennuþriller

Myndin fjallar um uppljóstranir Julian's Assange og samstarfsfólks hans á vefsíðunni Wikileaks og titringinn sem þær uppljóstranir ollu og valda enn. Ísland og Íslendingar koma talsvert við sögu í myndinni sem er að hluta til tekin upp hér á landi. Ein af aðalpersónum myndarinnar er þingmaðurinn Birgitta Jónsdóttir sem Carice van Houten leikur og fer leikkonan Hera Hilmarsdóttir með hlutverk í myndinni. Í öðrum hlutverkum eru Benedict Cumberbatch, sem leikur Julian Assange, Daniel Brühl, Stanley Tucci og Laura Linney.

Frá andláti til grafar

Heimildarmyndin Dauðans alvara er frumsýnd í Bíói Paradís í kvöld. Myndin segir frá ferlinu sem á sér stað frá andláti til grafar en leikstjóri myndarinnar, Áslaug Baldursdóttir, fékk hugmyndina þegar hún var að ljúka meistaranámi.

„Hugmyndin kom til mín þegar ég var að ljúka meistaranámi í hagnýtri menningarmiðlun í Háskóla Íslands. Mig langaði að tengja lokaritgerðina mína um dauða í íslensku samfélagi við raunverulegt verkefni. Ég hafði aðeins verið að fikta í heimildarmyndagerð og fékk þá hugmynd að gera mynd um útfararþjónustu aðallega vegna þess að ég hafði ekki séð neitt því líkt hér á landi. Auk þess hefur ekki verið nein alvöruumfjöllun um hvað gerist frá andláti til grafar hér á landi. Mér fannst áhugavert að opna þá umræðu í staðinn fyrir að líta á þetta sem tabú,“ segir Áslaug. Hún leikstýrir heimildarmyndinni Dauðans alvara en í henni er sagt frá því ferli sem á sér stað frá andláti til grafar. Áslaug setti sig í samband við Útfararþjónustuna í Reykjavík og voru viðbrögðin betri en hún átti von á.

„Rúnar Geirmundsson og synir hans hjá Útfararþjónustunni í Reykjavík voru tilbúnir að leyfa mér að mynda og ég var með þeim í um það bil viku. Ég fékk mjög mikinn aðgang að öllu og þeir treystu mér vel fyrir efninu. Þetta er fræðsluheimildarmynd. Ég lét myndefnið tala og ég tala ekki sjálf inn á myndina. Þeir sem horfa á myndina eiga ekki að hafa neinar spurningar um ferlið þegar sýningunni er lokið. Það er margt sem maður veit ekki um þetta ferli en þetta er eitthvað sem allir þurfa að kljást við einhvern tíma á lífsleiðinni, því miður.“

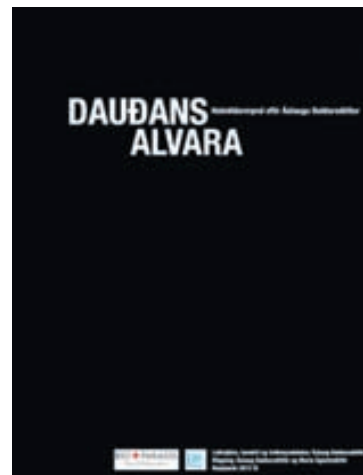
Myndin er fimmtíu mínútur að lengd en styttri útgáfa af henni var sýnd á Skjaldborgarhátíðinni síðasta sumar.

„Þar fékk ég rosalega góðar viðtök frá fólki á öllum aldri sem kom mér eiginlega á óvart.“

Dauðans alvara er frumsýnd í

ÁSTRÍÐA Dauðans alvara er fyrsta kláraða heimildarmynd Áslaugar. FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

TÁKNRÆNT PLAKAT Myndin er frumsýnd í kvöld í Bíói Paradís.

→ Það er margt sem maður veit ekki um þetta ferli en þetta er eitthvað sem allir þurfa að kljást við einhvern tímann á lífsleiðinni, því miður.

dag í Bíói Paradís og verður auk þess sýnd bæði laugardag og sunnudag. Ekki er ljóst hvort sýningarnar verða fleiri en Áslaug hefur áhuga á að gera fleiri heimildarmyndir í framtíðinni.

„Þetta er fyrsta heimildarmyndin sem ég klára og ég hef mikinn áhuga á að gera fleiri myndir. Þetta er ástríða hjá mér og mér finnst þetta virkilega gaman og gefandi.“

lijakatrin@frettabladid.is

NY VERSLUN
STÆRSTA TÖLVU-VERSLUN LANDSINS Í HALLARMÚLA 2

SMELLTU Á KÖRFUNA
NETBÆKLINGUR Á WWW.TOLVUTEK.IS
MÉÐ GAGNVIRKUM KÖRFUHNAPP

STÆRSTU MERKIN
TÖLVUTEK ER ÖLL STÆRSTU MERKIN Í FARTÖLVUM & ÖTRYGGU TILBOÐUM

ÚRVALIÐ ER HJÁ OKKUR
STÚTFULLAR VERSLANIR AF NÝJUM TILBOÐUM

0% VEXTIR
ALLAR VORROR MÖGULEGGJAFI (12 MÖNUM)

BF4
STÆRSTI STÍKUR ARMSINS 7.990

VERD VORN

SMELTU Á KÖRFUNA
MÉR KÖRFUNAR TILBOÐIN & MÉR KÖRFUNAR TILBOÐIN

NY VERSLUN
TÖLVUTEK

BORÐA DREKKA

TYGGJA

WRIGLEY'S
Extra

 Tannlæknafélag Íslands mælir
með notkun xylitols sem
aðalsætefnis í tyggjúmmii

Klárlega þörf á fróðleiksbók fyrir stráka

Bjarni Fritzson og Kristín Tómasdóttir með bók sem er stútfull af upplýsingum og skemmtun fyrir stráka.

„Það var klárlega kominn tími á svona fróðleiksbók fyrir stráka,“ segir Bjarni Fritzson sem gaf nýverið út bókina Strákar ásamt Kristínu Tómasdóttur. Bjarni er líklega best þekktur sem atvinnumaður og þjálfari í handbolta en Kristín hefur um árabil unnið að æskulýðsmálum og er einnig reyndur höfundur. Bókin er sú fyrsta sem Bjarni skrifar en Kristín er hins vegar reynslubolti í faginu.

„Ég hef skrifað þrjár stelpu-

bækur og hafði hugsað um það lengi að skrifa strákabók og fannst alveg frábært að fá Bjarna með mér í þetta,“ segir Kristín.

Bókin fjallar um líf stráka frá öllum mögulegu hliðum.

„Við vildum hafa bókina fulla af áhugaverðum fróðleiksmol- um en hafa hana skemmtilega í senn,“ segir Bjarni. Ýmsir þekktir einstaklingar leggja hönd á plóg til að fá víðari innsýn í efnið og miðla reynslu sinni. Páll Óskar Hjálmtýsson tónlistarmaður,

Guðmundur Jörundsson fatahönnu- uður, Alfreð Finnbogason knatt- spyrnumaður, Logi Bergmann fjölmiðlamaður og ýmsir fleiri flottir og ólíkir strákar miðla reynslu sinni.

„Unglingar þurfa upplýsingar á þessum árum frá tíu til tuttugu ára því sjálfmyndin er svo mikið að breytast og fylgja því marg- ar spurningar og reynum við að koma með upplýsingar sem gætu hjálpað til við að svara slíkum spurningum,“ segir Kristín. - gfp

FRÁBÆRT TEYMI Bjarni Fritzson og Kristín Tómasdóttir sátta með bókina.

MYND/SÍGUF MÁR PÉTURSSON

Hárvöxtur minn kemur þér ekki við

„Róleg á brúsknum, týndirðu rakvélinni?“ Svo glaðleg var kveðjan er ég teygði úr mér í hlýrabolnum með annað brjóstíð hangandi út. Brjóstíð er löngu orðið almannaþing þar sem börnin nærast á því í tíma og ótíma og fataskápurinn sniðinn að þeirri þörf þeirra til að fá fullt aðgengi þegar þeim hentar. Svo brjóstíð var ekkert til að hneykslast á, en brúskurinn var það. Ég læt nú vera að þetta hafi verið brúskur, þetta var meira svona þriggja daga broddar, eða það sem telst kynþokkafullt á andliti karlmanns. Ef þessi sami vöxtur hefði verið á þíkunni þá hefði mér verið sýndur skilningur því annaðhvort væri ég að láta vaxa til að komast í vax, eða ég væri að leyfa húðinni að jafna sig á milli rakstra. Það er greinilega ekki sama hvar hárið vex.

Ég brást að sjálfsgöðu við að skilyrtum hætti dömnun og afsakaði mig í bak og fyrir og snarklemmdi handarkrikana saman. En svo ruggaði heilinn sér varlega við höfuðkúpuna, eins og til að kanna hvort það væri ekki örugglega einhver við stjórnvölinn. „Æ veistu, þetta eru bara hár og ég get ekki séð að þú þurfir að hafa áhyggjur af mínum hárvexti, hann ætti ekki að vera þitt áhyggjuefni.“ Mér sýndist hún ætla fleygja F-orðinu í mig.

Þíkuhár er svo kapituli út af fyrir sig. Ég var spurð út í það í fræðslu nýverið: „Æ, ert þú svona femínisti með loðna þíku?“ Ég skil ekki hvernig það gerðist að hárvöxtur skilgreindi baráttu kvenna fyrir jafnrétti. Ég er alveg jafn femínísk eftir brasilískt vax á þíkunni og með órakaða handarkrika. Hárvöxturinn skilgreinir ekki hver ég er, hvað ég kys eða hvernig kynlíf ég stunda, þetta eru bara hár. Ég segi það aftur, HÁR. Reyndar ber að taka fram að háreyðing kvenna var samstillt átak snyrtivöru- og markaðsfyrirtækja á seinustu öld. „Snillingar“, sem langaði til að græða pening, fóru að birta myndir af

KYNLÍF TAKTU ÞÁTT!

Sendu Siggú Dögg póst og segðu henni frá vandamáli úr bólinu. Lausnin gæti birst í Fréttablaðinu.

kynlif@frettabladid.is

SAMSTILLT ÁTAK „Reyndar ber að taka fram að háreyðing kvenna var samstillt átak snyrtivöru- og markaðsfyrirtækja á seinustu öld.“

„loðnum“ konum og stimpla þær druslur og sóðabrækur. Alvörudömur rókuðu sig hátt og lágt, hitt var ógeð. Það voru svo femínistar sem sögðu nei takk. Minn hárvöxtur kemur þér ekki við. Ég myndi gjarnan vilja klappa þessum kynsystur mínum á bakið og þakka þeim fyrir, en staðreyndin er sú að hár er enn tabú, sérstaklega hjá konum. Ung stúlka lýsti fyrir mér óttanum við höfnun frá bólfélaganum ef hann yrði var við nokkrar krullur. Til að setja það í raunhæft sambandi þá spurði ég hana hvort hún myndi hafna lim með nokkrar krullur í kringum punginn? Henni fannst þetta ekki samburðarhæft því það eru strákar, það er allt öðru vísi. Eins og okkar krullur séu geislavirkar og særi fingur. Ég spyr þig, eru þeirra hár frábrugðin okkar?

KOMA FRAM Í KVÖLD Pan er hér til vinstri en hann kemur fram ásamt föður sínum, Óskari Thorarensen, til hægri.

Íslensk raftónlist ómar í Berlín

Tónleikar í tengslum við íslenska raftónlistarhátíð haldnir í Berlín í kvöld.

Íslenska raftónlistarhátíðin Extreme Chill Festival verður haldin í Berlín á næsta ári, en undanfarið fjögur ár hefur hún verið haldin í félagsheimilinu á Hellissandi. Í tengslum við hátíðina verða haldnir tónleikar í kvöld á skemmtistaðnum Urban Spree í miðbæ Berlínarborgar og munu íslenskir tónlistarmenn koma fram.

„Til okkar koma Stereo Hypnosis og Futuregrapher. Þetta verður örugglega magnað kvöld, flottir tónlistarmenn og góður skemmtistaður sem er afar vinsæll á meðal listafólks hér í Berlín,“ segir Pan Thor-

arensen skipuleggjandi hátíðarinnar. Pan segir að hugmyndin um að færa hátíðina út fyrir landsteinana hafi kviknað í fyrria.

„Við erum búin að vera á Hellissandi í fjögur ár og okkur langaði að halda upp á fimm ára afmælið með sérstökum hætti. Okkur langaði að kynna íslenska raftónlist í útlöndum og koma á samböndum milli íslenskra og erlendra raftónlistarmanna,“ segir Pan. Hann segir að ákvörðunin hafi vakið athygli á meðal fastagesta. „Einhverjir voru svekktir yfir að komast ekki á hátíðina, en allir sýndu þessu skilning.

” Til okkar koma Stereo Hypnosis og Futuregrapher. Þetta verður örugglega magnað kvöld

Ég hef heyrt af miklum áhuga fólks heima að koma út til Berlínar þegar hátíðin verður haldin í júlí á næsta ári. Auk þess að halda tónleika í kvöld mun Pan standa fyrir tónleikum í Berlín í janúar, mars og maí. Sem verða liður í kynningu fram að hátíðinni. Hátíðin verður svo aftur haldin á Hellissandi 2015.

kjartanattli@frettabladid.is

Býflugnarækt fer afar vel saman við ávaxtaræktun

Margrét Ísólfsdóttir er býflugnabóndi á Hvolsvelli. Hún sinnir býflugunum yfir sumartímann í einn til tvo klukkutíma á viku.

Býflugur hafa verið ræktaðar á Íslandi í nokkur ár með nokkrum árangri. Um það verður fjallað í fyrirlestri Ástríðar Pálsdóttur í Tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði á Keldum í dag klukkan 12.20 til 13.00. Blaðamanni Fréttablaðsins lék forvitni á að vita hvernig þessi ræktun gengur fyrir sig og talaði við nýbakaða býflugnabóndann Margréti Ísólfsdóttur. Hún hóf býflugnarækt í sumar ásamt manni sínum eftir að þau fluttu á Hvolsvöll. Til þess að búa sig undir ræktunina sóttu þau yfirgripsmikið námskeið hjá Býflugnafélagi Íslands.

„Á námskeiðinu lærir maður

hvernig á að rækta býflugur og umgangast þær, halda búunum á lífi og rækta drottningar.“

Býflugnafélag Íslands sér um innflutning á býflugum frá Álandseyjum. Það er eina landið sem er laust við mítil sem er padda sem lifir á býflugum. Fyrir nokkrum árum varð hrun í býflugnastofninum á heimsvísu, sem hefur mikil áhrif á matvælaframleiðslu, því að býflugur sjá um að frjóvga akra. „Það eru uppi getgátur um að ástæðan hafi verið eitrefni sem var úðað á akrana. Þessi eitrefni eru ekki notuð við íslenska matvælaframleiðslu og þetta hrun hefur ekki komið til Íslands.“ Margrét bend-

ir á að býflugnaræktun fari vel saman við aðra ræktun.

„Það getur aukíð uppskeru um þrjátíu til fjörtíu prósent.“ Margrét nýtir sér þetta og ræktar epli, perur, kirsuber, plómur, jarðarber og ýmiss konar salöt með fram býflugunum.

Umstangið í kringum býflugnaræktunina fer eftir því hversu mörg bú maður er með, að sögn Margrétar. „Við erum bara með eitt bú sem maður þarf að hugsa um í um það bil klukkutíma eða tvo á viku. Það þarf einungis að sinna þessu yfir sumartímann. Yfir veturinn leggjast býflugurnar í hálfgerðan dvala sem heitir klasi.“

ugla@frettabladid.is

FJÖLSKYLDUSPORT Margrét Ísólfsdóttir, Þórður Freyr Sigurðsson og Þórdís Ósk Þórðardóttir stunda fjölskyldusportið.

MYND/ERLA BERGLIND SIGURDARDÓTTIR

DEBENHAMS

BB

*Skin Perfecting Cream
sólvarnarstuðull (SPF) 25
Endurnærir. Verndar. Fullkomnar.*

Einstaklega falleg húð.

Einstök samblanda af dagkremi og fərða. Dregur úr roða, gefur raka og orku ásamt því að veita ljóma, ferskleika og útgeislun. Clarins er í 1. sæti þegar kemur að lúxus-húðsnyrtivörum á Evrópumarkaði**.

**Heimild: European Forecasts

CLARINS KYNNING
Í DEBENHAMS
21. – 27. NÓVEMBER.
GLÆSILEGUR KAUPAUKI
FYLGIR MEÐ
BB KREMUM FRÁ CLARINS.

CLARINS

 Finndu okkur á facebook

*Gerdu lífid
skemmtilegra*

DEBENHAMS – SMÁRALIND
KONUR HERRAR BÖRN SNYRTIVÖRUR

Sól í Tógó halda uppboð til styrktar barnaheimili í Tógó

Margir þjóðþekktir listamenn gefa vinnu sína. Olíumálverk af norsku vorblómi eftir Eggert Pétursson er meðal verkanna á uppboðinu.

Samtökin Sól í Tógó standa fyrir myndlistaruppboði í Hannesarholti þann 30. nóvember næstkomandi. Alda Lóa Leifsdóttir hjá samtökunum Sól í Tógó segir að markmiðið með uppboðinu sé að safna fyrir því sem upp á vantar til að byggja húsnæði fyrir börnin sem njóta verndar samtakanna. Margir þjóðþekktir listamenn gefa vinnu sína á uppboðið, en ágóðinn rennur allur til samtakanna.

Eggert Pétursson myndlistarmaður er einn þeirra sem gefa mynd á uppboðið. Fréttablaðið hafði samband við hann. Eggert segist hafa slegið til vegna þess að honum leist vel á málefnið og það vildi svo til að hann var einmitt að leggja lokahönd á pínulítið olíumálverk (18x18 sentimetrar) sem honum fannst hæfa tilefninu.

Myndin sem verður boðin upp á myndlistaruppboðinu

er af blómi. „Aldrei þessu vant er þetta norskt blóm en ekki íslenskt. Ég dvaldi mikið síðasta vetur í Noregi og var aðeins að skoða það sem ég fann. Þetta er lítið, blátt skógarblóm sem birtist á vorin þegar snjóá leysir og heitir „bláveis“,“ segir Eggert.

Sól í Tógó fékk styrk frá Þróunarsamvinnustofnun til að byggja húsnæði yfir þessa krakka sem eru um hundrað talsins. Húsnæðið á að vera tilbúið í mars. Þegar hefur verið keypt landsvæði og byggður veggur í kringum eignina. Veggurinn hindrar annað fólk í að byggja á landinu. „Ef maður festir sér hús þarna er ekki nóg að vera með pappírana upp á það. Maður þarf að byggja vegg til þess að koma í veg fyrir að aðrir byggi hús á landareigninni í leyfisleysi,“ segir Alda.

ugla@frettabladid.is

POP-UP MARKAÐUR Á KORPUTORGI

50% - 80% AFSLÁTTUR

BARNABOLIR	FRÁ 490
GALLABUXUR	FRÁ 990
DÖMUTOPPAR	FRÁ 1490
JÓLAKJÓLAR	FRÁ 1990
HERRASKÓR	FRÁ 2990
ÚLPUR	FRÁ 3990

JACK & JONES® **VILA**

name it.®

VERO MODA®

ÚT UM ALLT Sigur Rós er nú á síðasta hluta tónleikaferðlags síns um heiminn. NORDICPHOTOS/GETTY

Síðasti hluti Sigur Rósar

Hljómsveitin Sigur Rós hóf um liðna helgi síðasta hluta af tónleikaferðalagi sínu um heiminn. Fram undan eru tónleikar víða um Evrópu en sveitin hefur verið á tónleikaferðalagi frá því í júlí árið 2012. Sveitin hefur farið um allan heim og verið að kynna nýjstu plötu sína sem ber nafnið Kveikur. Stór hljómsveit, ellefu manns, er á sviðinu á tónleikaferðalaginu.

Sigur Rós hefur gefið út sjö breiðskífur og er Kveikur fyrsta plata sveitarinnar eftir að Kjartan Sveinsson hljómborðsleikari hætti í sveitinni, fyrir utan fyrstu plötu sveitarinnar, Von.

- glp

SAFNADI Á NETINU Íris fékk aðstoð Karolínafund við að gefa út sína nýjstu plötu, Penumbra. MYND/NANNA DÍS

Fékk aðstoð við fjármögnunina

Tónlistarkonan ÍRIS hefur sent frá sér hljómplötuna Penumbra. Plötuna fjármagnaði ÍRIS sjálf en prentunin var fjármögnuð í gegnum fjármögnunarsíðuna Karolínafund.

Hún er tekin upp í Sundlauginni, sem er stúdíó Sigur Rósar, og einnig í Gróðurhúsinu og var líka hljóðblönduð þar.

Á plötunni leikur ÍRIS sér með andstæður í tónlist og tvinnar hefðbundin hljóðfæri á borð við selló, píanó og antifhljóðfæri saman við ýmsa rafhljóðgjafa. Niðurstaðan verður lifandi samsetning sem er í senn lífræn og rafræn. Nafn plötunnar er tilvísun í þessa nálgun, en Penumbra táknar það svæði þar sem algjört myrkur og algjört ljós mætast, eða í þessu tilviki, þar sem andstæður í tónlist mætast.

Platan hefur fengið prýðisdóma og gaf til að mynda Iceland Review plötunni fimm stjörnur.

- glp

Matfugl

10
ára afmæli
2003 - 2013

Við fögnum 10 ára afmæli og bjóðum því lausfrystar íslenskar kjúklingabringur og kjúklingaleggi með sérstökum afmælisafslætti í eftirtöldum verslunum

Þú færð lausfrystar kjúklingabringur og lausfrysta kjúklingaleggi í frystum eftirtalinna verslana

KRÓNAN

BÓNUS

FK
FJARDARKAUP

kostur

Iceland

Frægir sem létust árið 2013

Ólöf
Skaftadóttir
olof@frettabladid.is

Hæfileikaríkir listamenn, farsælir stjórnmálamenn, fjölmiðlamenn, kaupsýslumenn og virtir gagnrýnendur létust á árinu sem er að líða. Hér er stuttlega farið yfir feril nokkurra þeirra.

HARRY REEMS

F. 27. 8. 1947 † D. 19. 3. 2013

Reems var amerísk klámmyndastjarna, best þekktur fyrir hlutverk sitt í kvikmyndinni Deep Throat frá árinu 1972. Hann var ein skærasta stjarna klámmyndaíðnaðarinnar á áttunda áratugnum en settist í helgan stein árið 1989. Reems, sem hét réttu nafni Herbert Streicher, lést 19. mars í Salt Lake City í Utah.

ROGER EBERT

F. 18. 6. 1942 † D. 4. 4. 2013

Kvikmyndagagnrýnandinn Roger Ebert lést 4. apríl, sjötugur að aldri. Ebert, sem hefur skrifað fyrir Chicago Sun-Times í 46 ár, missti röddina og stóran hluta kjálkans vegna uppskurðar sem hann þurfti að gangast undir vegna krabbameins árið 2006. Hann hafði glímt við meinið allt frá árinu 2002. Síðustu árin gat hann hvorki borðað né drukkið. Ebert vann fyrstur kvikmyndagagnrýnenda til Pulitzer-verðlauna árið 1975.

MARGARET THATCHER

F. 13. 10. 1925 † D. 8. 4. 2013

Fyrrverandi forsætisráðherra Bretlands lést úr heilablóðfalli 8. apríl, 87 ára að aldri. Thatcher barónessa var forsætisráðherra Bretlands á árunum 1979-1990. Hún varð fyrsta konan til að gegna því embætti á Bretlandi. Hún varð þingmaður árið 1959 og lét af þingmennsku 1992. Thatcher gegndi líka embætti menntamálaráðherra árið 1970. Árið 1975 bauð hún sig svo fram í leiðtogasæti breska Íhaldsflokksins gegn þáverandi leiðtoga, Edward Heath. Undir hennar stjórn vann flokkurinn þingkosningar árið 1979, 1983 og 1987.

RAY MANZAREK

F. 12. 02. 1939 † D. 20. 05. 2013

Hljómborðsleikari og stofnandi The Doors lést 20. maí, 74 ára gamall. Manzarek átti stóran þátt í hinum sérstæða hljómi Doors, með spili á Vox Continental-orgel sitt. Doors er líkast til þekktust fyrir söngvara sveitarinnar, Jim Morrison, sem var einn af tákngervingum hippakynslóðarinnar.

JAMES GANDOLFINI

F. 18. 9. 1961 † D. 19. 6. 2013

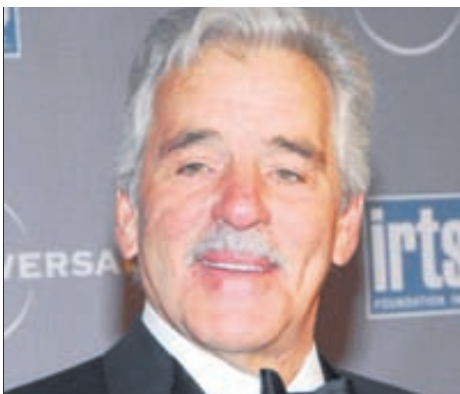
Gandolfini var ef til vill best þekktur fyrir hlutverk sitt sem Tony Soprano í The Sopranos. Gandolfini dó úr hjartaáfalli 19. júní, aðeins fimmtíu og eins árs gamall. Hann var statur í fríi í Róm á Ítalíu ásamt syni sínum þegar hann lést.

CORY MONTEITH

F. 11. 5. 1982 † D. 13. 7. 2013

Monteith var hvað þekktastur fyrir að leika Finn Hudson í þáttunum Glee. Hann lést eftir að hafa tekið of mikið af heróíni og drukkið áfengi í óhóflegu magni á hótélherbergi í Vancouver 13. júlí. Hann hafði háð opinbera baráttu við fíkn sína og hafði farið oft í meðferð, síðast í apríl á þessu ári.

DENNIS FARINA

F. 29. 2. 1944 † D. 22. 7. 2013

Farina var þekktur leikari í sjónvarpi og kvikmyndum. Hann var ef til vill hvað best þekktur fyrir hlutverk sín sem Jimmy Serrano í Midnight Run, Ray „Bones“ Barboni í Get Shorty og sem rannsóknarlögreglumaðurinn Joe Fontana í Law & Order. Hann lést 22. júlí, 69 ára gamall.

LEE THOMPSON YOUNG

F. 1. 2. 1984 † D. 19. 8. 2013

Leikarinn og fyrrverandi Disney-stjarnan Lee Thompson Young lést 19. ágúst, aðeins 29 ára að aldri. Að sögn kynningarfulltrúa hans framdi hann sjálfsmorð. Lee lék titilhlutverk í Disney-seríunni The Famous Jett Jackson seint á tíunda áratug 20. aldar. Hann fór líka með hlutverk í þáttum á borð við Friday Night Lights, Smallville, Scrubs og nú síðast í Rizzoli & Isles.

ELMORE LEONARD

F. 11. 10. 1925 † D. 20. 8. 2013

Bandaríski glæpasagnahöfundurinn lést 20. ágúst, 87 ára að aldri, í kjölfar heilablóðfalls. Leonard skrifaði 45 skáldsögur á ferli sínum og vann að þeirri 46. þegar hann lést. Þekktustu bækur hans eru þær sem urðu síðar að kvikmyndum og má þar nefna Get Shorty, Out of Sight, Mr. Majestyk og Rum Punch, en þá síðastnefndu kvikmyndaði leikstjórinn Quentin Tarantino undir nafninu Jackie Brown.

DAVID FROST

F. 7. 4. 1939 † D. 31. 8. 2013

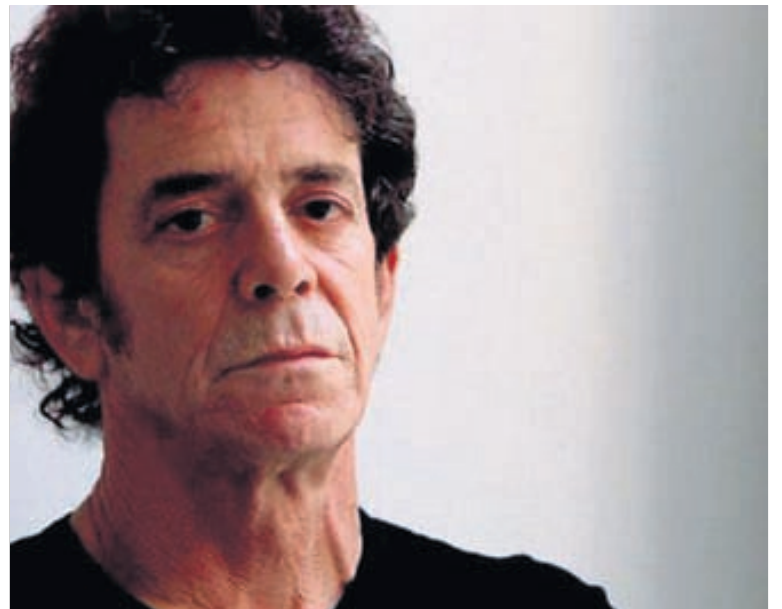
Breski sjónvarpsmaðurinn David Frost lést 31. ágúst, 74 ára að aldri. Hann lést úr hjartaáfalli um borð í skemmtiferðaskipinu Queen Elizabeth. Frost öðlaðist heimsfrægð þegar hann tók viðtal við Richard Nixon, fyrrverandi forseta Bandaríkjanna, á áttunda áratug síðustu aldar þar sem Nixon baðst afsökunar á þætti sínum í Watergate-hneykslinu. Ferill hans hófst árið 1962 þegar hann stýrði þættinum That Was the Week That Was fyrir breska ríkisútvarpið BBC.

CAL WORTHINGTON

F. 27. 11. 1920 † D. 8. 9. 2013

Var eitt sinn eiginmaður Önnu Mjallar Ólafsdóttur, en hann lést 92 ára að aldri 8. september. Cal var þekktur bílasali í Bandaríkjunum og hagnaðist vel á sólinni. Hann gekk að eiga Önnu Mjöll í apríl árið 2011. Hjónabandið varð ekki langlíft og í lok árs komu fréttir af því að Anna Mjöll hefði sótt um skilnað frá honum. Um fimmtíu ára aldursmunur var á hjónunum.

LOU REED

F. 2. 3. 1942 † D. 27. 10. 2013

Hinn heimsþekkti tónlistarmaður Lou Reed lést 27. október, 71 árs að aldri. Reed er hvað þekktastur fyrir störf sín sem gítarleikari, söngvari og lagahöfundur Velvet Underground. Hann átti einnig farsælan sólóferil. Tónlistarmaðurinn kom hingað til lands árið 2004 og hélt tónleika í trúðfullri Laugardalshöll.

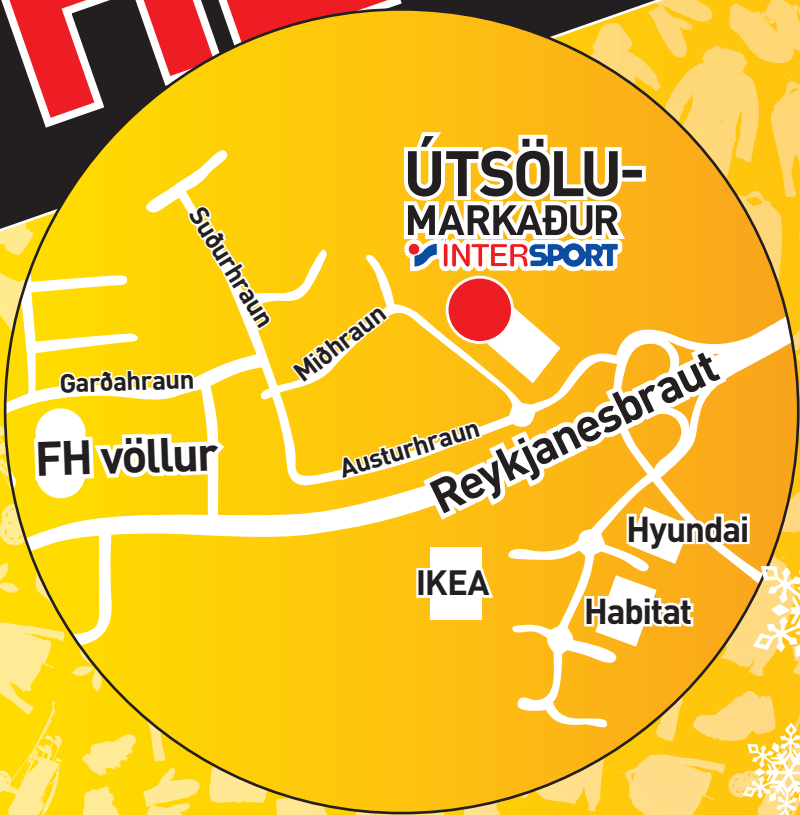

ÚTSÖLU- MARKAÐUR

INTERSPORT

MÍÐHRAUNI 2 GARÐABÆ / EKKI MISSA AF ÞESSU

HEFST Í DAG!

GOLF-
VÖRUR

SKÓR

FRÁBÆRT
VERÐ!

Gerðu
góð kaup
fyrir jólin!

ÍPRÓTTA-
FATNAÐUR

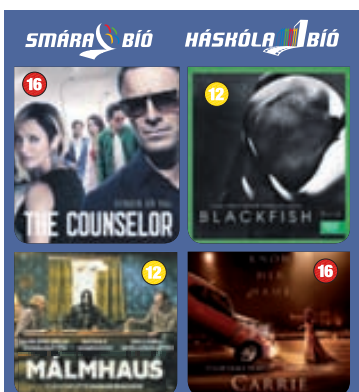

LAUGARÁSBÍÓ	Sýningartímar	
THE COUNSELOR	8, 10:30	16
CARRIE	10:30	16
PHILOMENA	5:50, 8, 10:10	12
AULINN ÉG 2 - ÍSL TAL	5:50 2D	L
FURÐUFUGLAR - ÍSL TAL	6 2D	L
CAPTAIN PHILLIPS	8	14

SAMBÍÓIN ALFABAKKA		
ENDER'S GAME	KL. 5:30 - 8 - 10:30	10
ENDER'S GAME VIP	KL. 5:30 - 8	16
ESCAPE PLAN	KL. 5:30 - 8 - 10:30	16
THOR - DARK WORLD 3D	KL. 5:30 - 8 - 10:30	12
THOR - DARK WORLD VIP 2D	KL. 10:30	12
BAD GRANDPA	KL. 5:50 - 8	12
GRAVITY 2D	KL. 10:10	12
PRISONERS	KL. 6 - 9	16
SAMBÍÓIN EGILSHÖLL		
ENDER'S GAME	KL. 5:30 - 8 - 10:30	10
ESCAPE PLAN	KL. 8 - 10:30	16
THOR - DARK WORLD 3D	KL. 5:30 - 8 - 10:30	12
BAD GRANDPA	KL. 5:50 - 10:10	12
GRAVITY 3D	KL. 8	12
SAMBÍÓIN KRINGLUNNI NÚMÉRUD SÆTI		
ENDER'S GAME	KL. 5:30 - 8 - 10:30	10
ESCAPE PLAN	KL. 8 - 10:30	16
THOR - DARK WORLD 2D	KL. 5:30 - 8 - 10:30	12
DISCONNECT/HEILABROTINN	KL. 5:20	12
SAMBÍÓIN KEFLAVÍK		
ENDER'S GAME	KL. 8 - 10:30	10
ESCAPE PLAN	KL. 10:20	16
THOR - DARK WORLD 3D	KL. 8	12
SAMBÍÓIN AKUREYRI		
ENDER'S GAME	KL. 5:30 - 8 - 10:30	10
ESCAPE PLAN	KL. 10:30	16
THOR - DARK WORLD 3D	KL. 5:30 - 8	12
TRYGGÐU ÞÉR MIÐA Á SAMBÍÓ.IS		

SMÁRÁSBÍÓ		
THE COUNSELOR	KL. 5:30 - 8 - 10:30	16
THE COUNSELOR LUXUS	KL. 5 - 10:30	16
THE STARVING GAMES	KL. 6 - 8 - 10	16
CARRIE	KL. 8 - 10:15	16
FURÐUFUGLAR 2D	KL. 3:20 - 5:40	L
FURÐUFUGLAR 3D	KL. 3:20	L
CAPTAIN PHILLIPS	KL. 5 - 8	16
INSIDIUS CHAPTER 2	KL. 10:45	16
TÚRBÓ 2D ÍSL.TAL	KL. 3:30	L
HÁSHÖLA SBÍÓ		
BLACKFISH	KL. 6 - 8	16
SKYTEN	KL. 10:15	16
PHILOMENA	KL. 5:45 - 8	12
CAPTAIN PHILLIPS	KL. 10	16
GRAVITY 3D	KL. 8 - 10:15	12
KONAN Í BÚRINU	KL. 10	16
MALMHAUS	KL. 5:45	16
HROSS Í OSS	KL. 6 - 8	16

BORGARSBÍÓ		
THE COUNSELOR	KL. 8 - 10:10	16
THE STARVING GAMES	KL. 6	16
CARRIE	KL. 10:30	16
CAPTAIN PHILLIPS	KL. 8	16

BARNSHAFANDI Ginnifer á von á barni með unnusta sínum.

Fyrsta barn á leiðinni

Leiknonan Ginnifer Goodwin á von á sínu fyrsta barni með unnusta sínum, Josh Dallas. Þarið leikur saman í sjónvarpsþáttunum Once Upon a Time. Ginnifer og Josh hafa verið saman síðan í mars á síðasta ári og tilkynntu um trúlofun sína í október síðastliðnum, aðeins nokkrum dögum eftir að Josh bað sinnar heittelskuðu.

Ginnifer var áður trúlofuð leikaranum Joey Kern en Josh var kvæntur leikkonunni Lörü Pulver. Þau skildu árið 2011 eftir fjögurra ára hjónaband.

Petta er staðan

BAKPANKAR
Dóra
DNA

Forsætisráðherra plataði sig inn í embætti sagði einhverja vitlesu, var tekinn trúanlega og er lentur í embættinu og þar með eigin gamanmynd. Síðan þá hefur hvert djókíó rekið annað. Mismunandi skór með Obama, missti af grand entrance Margrétar Danadrottningar í Þjóðleikhúsinu á meðan hann var á klósettinu og borðaði svo snittur af svo mikilli áfergju að lífverðir hennar voru næstum búnir að snúa hann niður og berja hann. Homer Simpson er forsætisráðherra. Þetta er staðan.

ÉG vona svo innilega að skuldir heimilanna verði lækkaðar og að Sigmundur Davíð rúnti niður laugaveginna á Cadillac með Lite bjór í annari og laxabrauð í hinni, öskrandi HVERNIG FÍLÍÐI MIG NÚNA. Því þá og aðeins þá vinna allir.

EN á meðan það eru ekki allir algjörlega sammála því að lækka skuldir heimilanna þá verður það fáránlega erfitt. Þetta er ekki kalt mat, þetta er staðan.

SKILABODIN í niðurstöðu prófkjörs Sjálfstæðisflokksins eru skýr: Við þolum ekki konur, við þolum ekki ungt fólk, við þolum ekki nútímann, við hötum framtíðina, okkur er nokkuð sama um Reykjavík, við dýrkum karla í of stórum jakkafötum og við elskum völd. Þetta er staðan.

ÉG get samt ekki annað en haldið með Halldóri Halldórssyni. Af augljósum ástæðum.

ELSKU strákarnir okkar töpuðu í Zagreb. Við elskum þá samt. Útrásarvikingarnir gerðu ekkert af sér, aldrei, enginn. Stjórnarandstaðan er í fríi, þau eru öll að gefa út bækur til að endurskrifa síðasta kjörtíma. Íslendingar munu aldrei ganga í Evrópusambandið. Aldrei nokkurn tíma. Frekar göngum við í Varsjárbandalagið. Staðan.

STJÓRNMÁLAAFL Besta flokksins mælist með yfir 30% fylgi í Reykjavík. Framtíðin er björt í Reykjavík. Það er staðan.

STADAN er ruglingsleg. Það er erfitt að sjá hver er að sigra. Hún er 14-2. Og það er algjörlega afstætt fyrir hverjum.

Tilvonandi stýrimenn með Erpi í brúðkaupsferðalag

Erpur Eyvindarson verður fararstjóri í útskriftarferð Stýrimannaskólans til Kúbu í janúar og verða sömu staðir og Jay-Z og Beyoncé fóru á í brúðkaupsferðalagi sínu heimsóttir. Hann stendur einnig fyrir Kúbanskri kvikmyndaviku sem hefst í kvöld í Bíói Paradís. Á hátíðinni verða kúbanskar stórmyndir sýndar.

„Þetta verður í fyrsta skipti sem ég fer til Kúbu sem fararstjóri,“ segir Erpur Eyvindarson tónlistarmaður, sem verður fararstjóri í útskriftarferð Stýrimannaskólans til Kúbu í janúar. „Menn vita að ég þekki allt sem er að gerast hjá ungu fólki á Kúbu. Ég þekki allt sem er sérstakt, allt sem er ekki í alfaraleið. Þeir hjá Stýrimannaskólanum höfðu því samband við mig. Þessi ferð verður rosaleg,“ segir Erpur. Hann er nú þegar búinn að skipuleggja ferðalagið ansi gaumgæfilega.

„Við förum í nokkra leiðangra. Ég tek byltinguna fyrir, við skoðum líka starfsemi mafiunnar fyrir byltingu og svo munu strákarnir fá Jay-Z- og Beyoncé-túrinn. Við munum heimsækja sömu staði og hjónin heimsóttu í brúðkaupsferð sinni. Ég er búinn að komast að því hvað þau átu og drukku og strákarnir fá smjörþefinn af því,“ bætir Erpur við.

Erpur hefur rík tengsl við Kúbu. Hann hefur dvalið þar langtíðum saman og þekkir landið vel.

„Ég hef verið þarna samtals hátt í tvö ár af lífi mínu. Ég hef ferðast mikið um landið, finnst það nauðsynlegt,“ segir Erpur og rifjar upp tíma á sérstökum stað: „Nýlega var ég í borginni Baracoa í austurluta landsins. Það er ótrúlega fallegur staður. Ekkert ferðamannabull. Bara huggulegur, heimilislegur og notalegur staður. Maður labbar um í hálf tíma og er þá kominn inn í frumskóg. Hreinlega magnað að upplifa þetta.“

Erpur er ekki eingöngu að fara með Íslendinga til Kúbu, hann er einnig að koma með part af Kúbu til Íslands. „Í dag hefst Kúbönsk kvikmyndavika í Bíói Paradís. Sýndar verða sex frábærar kvikmyndir sem allir verða að sjá,“ segir Erpur. Hann hefur kynnt sér kúbanska kvikmyndagerð afar vel. „Það er magnað hvað

PEKKIR KÚBU Erpur Eyvindarson er öllum hnútum kunnugur á Kúbu.

Kúbaninn er duglegur að dæla út myndum. Kvikmyndaiðnaðurinn á Kúbu tók stakkaskiptum eftir byltinguna. Fyrir það voru menn kannski í mesta lagi að taka upp klámmyndir á hótélherbergjum. En eftir byltinguna hafa komið út margar stórmyndir,“ segir Erpur. Kvikmyndaskólinn á Kúbu er virtur og þekktur um allan heim. „Skólinn er mikið sóttur af fólki frá Suður-Ameríku og í raun af fólki víða að úr heiminum. Bara núna í fyrradag hitti ég stelpu frá Chile sem hafði farið í skólann.“ Kvikmyndavikan hefst með formlegum hætti í Bíói Paradís klukkan 19 í kvöld. Kúbönsk tónlist verður leikin og meðal annars verður boðið upp á kúbansk romm og annað góðgæti.

kjartanatli@frettbladid.is

FALLEG BORG Baracoa á Kúbu er einn af uppháldsstöðum Erps.

BÍÓ PARADÍS

THE BROKEN CIRCLE BREAKDOWN

17:50, 20:00 & 22:10 (14)

ÁHORFENDAVEÐLAUN A BERLINALE 2013

BESTA LEIKKONA Í ADALHLUTVERKI TRIBECA 2013

KLAPPTRÉ

20:00 (14)

PARADÍS: TRÚ

SVT KLAPPTRÉ

LUKAS MOODYSSON

VIÐ ERUM BESTAR!

SKJÁ SÝNINGARTÍMA Á WWW.BIOPARADÍS.IS - Miðasala: 412 7711 - Hverfisgata 54 - bioparadis.is - Hluti af Europa Cinemas

Barnaheill
Save the Children á Íslandi

Vissir þú að...

barnar eru að missa barnin eftir þí hver foreldrar þeirra gera.

MARK LANEGAN

with special guest Duke Garwood

AUKATÓNLEIKAR

1.DESEMBER 2013

FRÍKIRKJAN Í REYKJAVÍK

Miðasala hafin

midi.is

 RÁS 2

IMITATIONS
In Stores Sep 17

BLACK PUDDING
In Stores Now

www.marklanegan.com / [@MarkLanegan](https://twitter.com/MarkLanegan) / facebook.com/marklanegan

Hallbera sagði nei við fjögur félög

Hallbera Guðný Gísladóttir, landsliðskona í fótbolta, ætla að taka sér sinn tíma til að finna sér nýtt lið en hún hætti á dögunum hjá sænska liðinu Piteå þar sem hún hefur spilað undanfarin tvö ár.

„Ég hef ekkert ákveðið ennþá. Ég er búin að segja nei við fjögur lið í Noregi og Svíþjóð. Mér finnst norska deildin ekki alveg nógu spennandi. Það er ekki útilokað að ég komi heim en ég er ekki búin að ákveða það,“ sagði Hallbera við Fréttablaðið í gær.

„Ég ætla að sjá hvað er í boði og ef það er eitthvað spennandi þá skoða ég það. Ef að það er eitthvað sem ég er ekki spennt fyrir þá er alveg eins gott að koma heim. Ég er með umboðsmann sem sér um þetta og hann sendir mér reglulega upplýsingar um hvaða félög eru að tala við hann,“ sagði Hallbera.

- 66j

Ég er svolítið stressaður

FÓTBOLTI „Mér líður mjög vel og ég er líka svolítið stressaður. Þetta er risaskref fyrir mig,“ segir Hólmber Aron Friðjónsson sem í gær skrifaði undir fjögurra ára samning við skoska stórliðið Celtic.

Þessi tvítugi framherji sló í gegn með Fram í Pepsi-deildinni í sumar og er nú kominn til besta liðs Skotlands sem tekur árlega þátt í Meistaradeildinni.

„Ég fer út 4. desember og kem svo heim um jólin. Fer svo aftur út rétt fyrir áramót. Þetta verður mikil barátta og ég þarf að leggja hart að mér. Ég fæ vonandi tækifæri ef ég

verð duglegur og stend mig vel á æfingum.“

Þjálfari liðsins er harðjafinn Neil Lennon og Hólmber segist hafa átt gott spjall við hann.

„Hann er mjög ánægður með mig og vill fá mig í hópinn sem fyrst. Hann segist hlakka til að fá mig og vonandi fæ ég bara að spila sem fyrst fyrir hann,“ segir Hólmber en hann gerir sér grein fyrir því að samkeppnin er mikil.

„Ég labba ekkert inn í liðið, ég veit það vel. Ég mun setja mér markmið á næstu dögum en ég vil fá að spila.“ Framherjinn ungi segir að síðustu

HÓLMBERT ARON FRÍÐJÓNSSON.

FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

dagur hafi verið mikið ævintýri.

„Þetta er búið að vera svakalegt. Gott að þessi mál eru öll í höfn. Ég er svona smám saman að meðtaka það sem var að gerast. Þetta er bara alveg frábært.“

- hbg

FANN MIKID TIL Pálína Gunnlaugsdóttir meiddist í gær. FRÉTTABLAÐIÐ/DANIEL

Pálína endaði leik í sjúkrabíl

KÖRFUBOLTI Haukakonur fögnuðu sínum fjórða sigri í röð í Dominos-deild kvenna í körfubolta í gærkvöldi þegar liðið vann 86-68 sigur á Grindavík og tók um leið af þeim þriðja sætið.

Lele Hardy var með 31 stig og 20 fráköst fyrir Hauka, Margrét Rósa Hálfanardóttir skoraði 14.

Pálína Gunnlaugsdóttir, besti leikmaður úrvalsdeildar kvenna undanfarin tvö tímabil og núverandi leikmaður Grindavíkur, meiddist illa á hné í leiknum en Grindavík tapaði þarna þriðja leik sínum í röð.

Sjúkraþjálfari Keflavíkurliðsins vissi ekki um alvarleika meiðslanna í samtali við blaðamann Vísis og Fréttablaðsins en bjóst ekki við að Pálína hefði slitið krossband Hún var flutt í burtu af leikstað í sjúkrabíl.

- 66j

Lars áfram með landsliðið

FÓTBOLTI Lars Lagerbäck og Heimir Hallgrímsson verða áfram með íslenska karlalandsliðið í næstu undankeppni ef marka má mat Geirs Þorsteinssonar, formanns KSÍ, á stöðu mála en Geir segir að ætlunin sé að ganga frá nýjum tveggja ára samningi á næstunni.

„Það eru allar líkur á því að Lars Lagerbäck verði áfram landsliðsþjálfari,“ sagði Geir Þorsteinsson, formaður KSÍ, í fréttum Stöðvar 2 í gær.

- 66j

Norðurlandþjóðir á HM í fótbolta

HM 2014 - Engin

HM 2010 - Danmörk (24. sæti)

HM 2006 - Svíþjóð (14. sæti), Svíþjóð (13. sæti)

HM 2002 - Danmörk (10. sæti)

HM 1998 - Danmörk (8. sæti), Noregur (15. sæti)

HM 1994 - Svíþjóð (3. sæti), Noregur (17. sæti)

HM 1990 - Svíþjóð (21. sæti)

HM 1986 - Danmörk (9. sæti)

HM 1982 - Engin

ÞESSAR ÞJÓÐIR VERÐA Á HM 2014

Evrópa (13): Holland, Ítalía, Belgía, Sviss, Þýskaland, Rússland, Bosnía, England, Spánn, Grikkland, Króatía, Portúgal og Frakkland.

Suður-Ameríka (6): Brasilía, Argentína, Kólumbía, Síle, Ekvador og Úrúgvæ.

Norður- og Mið-Ameríka (4): Kosta Ríka, Bandaríkin, Hondúras og Mexíkó.

Asía og Eyjaálfa (4): Japan, Ástralía, Íran og Suður-Kórea.

Afríka (5): Nígíría, Fílabéinsströndin, Kamerún, Gana og Alsír.

Mjög góð lending fyrir mig

Landsliðsmaðurinn Rúnar Kárason hefur yfirgefið herbúðir Rhein-Neckar Löwen og mun spila með öðru úrvalsdeildarliði, Hannover-Burgdorf, út þessa leiktíð. Hann kveður Löwen sáttur þó svo hann hefði gjarna viljað fá að spila meira hjá Guðmundi Guðmundssyni. Rúnar mun fá að spila mikið hjá Hannover.

HANDBOLTI „Hluti af þessu starfi er að hlutirnir breytast oft fljótt. Ég átti von á þessu en hélt samt að það myndi ekki gerast fyrr en í janúar,“ segir Rúnar Kárason sem mjög óvænt er orðinn leikmaður þýska úrvalsdeildarliðsins Hannover-Burgdorf.

Hann fer þangað frá liði Guðmundar Guðmundssonar, Rhein-Neckar Löwen, en spilatíminn hjá Löwen var afar takmarkaður.

„Þetta er mjög góð lending fyrir mig. Þetta er gott lið í sjöunda sæti deildarinnar og aðeins tveim sætum fyrir neðan Löwen. Hérna á ég möguleika á því að spila mun meira. Ég er því mjög sáttur.“

Rúnar fékk póst frá Hannover á föstudeginum og svo var búið að ganga frá skiptunum á sunnudag. Rúnar var á sínum tíma fenginn til þess að leysa Alexander Petersson af hólmi þar sem hann væri meiddur. Hann kom svo til baka.

„Þegar Lexi kom til baka fékk umboðsmaðurinn minn þau skilaboð að þeir vildu losna við mig. Vildu ekki vera að greiða þremur mönnum sem spila sömu stöðu. Ég get alveg skilið það.“

Ósáttur við fá tækifæri

Spánverjinn Guardiola hefur aðallega verið í því að leysa Alexander af hólmi og það var Rúnar ekki sáttur við.

„Gummi mat það þannig að ég væri síðri en Spánverjinn en ég er einstaklega ósammála honum þar. Mér fannst ég ekki fá þau tækifæri sem ég átti skilið að fá. Þegar ég síðan fékk að spila þá spilaði ég vel. Ég skammast mín ekki fyrir eina sekúndu sem ég spilaði fyrir Löwen. Auðvitað var svekkjandi að fá ekki fleiri tækifæri og ég er viss um að ef ég hefði fengið jafn mörg tækifæri og Guardiola þá hefði ég leyst það betur en hann,“ sagði Rúnar ákveðinn en hann er þrátt fyrir lítinn spilatíma alls ekkert ósáttur við Guðmund þjálfara.

„Hann leyfði mér að fara og ég átti allt eins von á því að hann myndi ekki leyfa mér það. Hann yrði það stressaður að eitthvað myndi gerast með meiðsli leik-

BJART FRAM UNÐAN Rúnar fer nú til félags þar sem hann fær að spila meira en hann hefur gert hjá Löwen. Hann fær því að sanna sig almennilega í vetur og veitir ekki af þar sem hann verður samningslaus næsta sumar. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

manna. Við skiljum í góðu. Hann var mjög fagmannlegur og greindi mér alltaf frá stöðu mála. Hann er góður þjálfari.“

Tók Grétar Sigfinn á þetta

Þegar Rúnar fékk ekki tækifæri ákvað hann að leggja harðar að sér í stað þess að leggjast niður og grenja.

„Ég tók bara Grétar Sigfinn á þetta. Það var ekkert annað í stöðunni. Þeir sáu það, þjálfararnir, að það var meiri kraftur í mér. Ég æfði aukalega og það hjálpaði mér þegar ég fékk tækifæri næst. Ég hef svo haldið áfram að æfa svona vel. Mér leið mjög vel hjá Löwen og féll vel inn í hópinn. Þetta var virkilega skemmtilegur tími sem ég sé ekkert eftir.“

Skyttan örvhenta var samningsbundin Löwen til loka ársins. Hannover tekur við þeim samningi þannig að Rúnar er alltaf samningslaus næsta sumar.

„Þarna fæ ég að spila mikið og get sýnt mig eitthvað í deildinni fyrir framhaldið. Þeir voru að missa tvo örvhenta leikmenn og eiga að spila fimm leiki á næstu fjórtán dögum. Það verður því nóg að gera. Ég er graður í að spila og hlakka bara til.“

Flutt frítt í boði Löwen

Rúnar er nýorðinn faðir og á um mánaðargamlan son. Hann þarf því að rífa fjölskylduna upp á nýjan leik. Sjálfur er hann kominn til Hannover en von er á konu hans og barni í næstu viku.

„Þar sem Löwen vildi losna við mig þá munu þeir bera allan kostnað af flutningnum. Það koma því menn og pakka og taka svo allt upp á hinum staðnum.“

Það eru líka góð tíðindi fyrir landsliðið að Rúnar sé að fara að spila á fullu en of margir landsliðsmenn okkar eru að spila lítið.

„Ég mun spila átta leiki fyrir júl en kem samt í góðu formi enda æfa allir vel hjá Gumma. Ég næ að stimpla mig inn fyrir landsliðið. Ég er mjög spenntur fyrir því og það var mjög leiðinlegt að missa af síðasta verkefni en þá var sonur minn að fæðast. Ég vona svo sannarlega að ég komist með liðinu á EM í janúar,“ segir Rúnar en hann spilar sinn fyrsta leik fyrir Hannover um næstu helgi. henry@frettabladid.is

Engar frændþjóðir á HM í fótbolta í Brasilíu

Það hefur ekki gerst í meira en þrjá áratugi að engin Norðurlandþjóð sé með á heimsmeistaramótinu.

FÓTBOLTI Nú er orðið ljóst hvaða 32 þjóðir taka þátt í tuttugustu heimsmeistarakeppninni í fótbolta sem fer fram í Brasilíu næsta sumar en síðustu þjóðirnar tryggðu sér farseðilinn í umspilsleikjum í vikunni.

Íslenska karlalandsliðið hefur aldrei verið svona nálægt því að tryggja sér sæti á HM og var í raun næst því af Norðurlandþjóðunum að komast á HM. Svíar voru líka í umspilinu en töpuðu báðum leikjum sínum á móti Cristiano Ronaldo og félögum í Portúgal.

Það verða því engar frændþjóðir

á HM en þetta er í fyrsta sinn í 32 ár sem engin Norðurlandþjóð nær að komast í gegnum undankeppni heimsmeistarakeppninnar. Danir, Svíar eða Norðmenn hafa verið með á síðustu sjö heimsmeistaramótum eða allt frá því að danska dínamiðið sló í gegn á HM í Mexíkó 1986. Danir voru einu fulltrúar Norðurlandanna á HM í Suður-Afríku fyrir að verða fjórúmar árum.

Svíar og Danir voru næstir því að komast á HM á Spáni 1982. Svíar voru aðeins einu stigi á eftir Norður-Írum í sínum riðli og það

dugði ekki Dönnum að sigrast verðandi heimsmeistara Ítala með þremur mörkum gegn einu á lokasprettinum því þeir enduðu fjórúm stigum á eftir Ítölum. Ísland endaði þá í 4. sæti í sínum riðli (á undan Tyrklandi) en bæði Finnar og Norðmenn urðu neðstir í sínum riðli.

- 66j

Í FRÍ Í SUMAR Svíinn Zlatan Ibrahimovic er hugsanlega skærasta knattspyrnustjarnan sem missir af HM í Brasilíu næsta sumar.

MYND/AFIP

Við fögnum

35 ÁRA

STÓRAFMÆLI

og bjóðum þér til veislu frábærra tilboða

QUICK STEP HARÐPARKET EIK LOC

Verð áður 3.990

25%
afsláttur

Verð nú

2.992

QUICK STEP HARÐPARKET EIK WHITE

Verð áður 6.990

29%
afsláttur

Verð nú

4.963

CLASSEN HARÐPARKET EIK 3ST HVÍTTUÐ

Verð áður 3.990

50%
afsláttur

Verð nú

1.995

EIKAR PARKET 3 STAFA

13,3mm / 18,2cm breitt
Matt lakkað
LOC viðarlæsing
30 ára verksmiðjuábyrgð

Verð áður 7.990

44%
afsláttur

Verð nú

4.474

Undirlag og listar með **35%** afmælisafslætti

HARÐVIÐARVAL

Okkar fjögurra blaða **Eiður Smári**

Fréttablaðið hefur tekið saman tíu stærstu stundirnar á mögnuðum sautján og hálfis árs landsliðsferli knattspyrnumannsins Eiðs Smára Guðjohnsen sem kvaddi landsliðið með tårin í augunum í Króatíu á þriðjudagskvöldið. Byrjunin og endirinn voru í heimsfréttunum.

FÓTBOLTI Á þriðjudagskvöldið voru liðin 17 ár, 6 mánuðir og 26 dagar síðan Eiður Smári Guðjohnsen spilaði sinn fyrsta A-landsleik og það er hætt við því að íslenska þjóðin hafi klöknað með honum þegar hann brotnaði niður í beinni sjónvarpsútsendingu og tilkynnti að hann væri búinn að spila sinn síðasta landsleik.

Það er samt við hæfi að Eiður Smári hætti með landsliðinu á

hæsta stali í sögu þess þótt markmiðið hafi alltaf verið að enda landsliðsferilinn á HM í Brasilíu næsta sumar. Hann lokaði dyrnum á landsliðsferlinum samt með sviðsljós heimsins á sér en allur heimurinn fylgdist með hvort litla Íslandi tækist að setja heimsmet og komast á HM alveg eins og heimurinn fylgdist með sögulegri stundi í Eistlandi á síðustu öld þegar feðgarnir Eiður Smári og

Arnór Guðjohnsen spiluðu næstum því saman með íslenska landsliðinu.

Eiður Smári kveður landsliðið sem langmarkahæsti landsliðsmaður sögunnar. Hann bætti markamet Ríkharðs Jónssonar á endanum um sjö mörk og er kominn upp í fjórða sætið yfir leikjahæstu landsliðsmenn Íslands

enda kominn með 78 A-landsleiki á ferilskrána.

Eiður Smári upplifði vissulega hæðir og lægðir með íslenska landsliðinu en hann var í liðinu á þremur góðæristímum – í frábæru gengi liðsins undir stjórn Guðjóns Þórðarsonar, sigursælu liði sumarið 2003 undir stjórn Ásgeirs Sigurvínssonar og Loga Ólafssonar og loks hjálpaði hann framtíðarlandsliði Íslands alveg

að þröskuldi þess að komast á sitt fyrsta stórmót.

Það er af nógu að taka af frábærum stundum Eiðs Smára með íslenska landsliðinu en hér á síðunni smá sjá tíu magnaðar stundir frá mögnuðum landsliðsferli. Það þarf síðan mikið til að taka Eið Smára af stallinum sem besta landsliðsmann Íslands frá upphafi.

ooj@frettabladid.is

1. 24. apríl 1996, Tallinn í Eistlandi

Eiður Smári kemur inn á sem varamaður fyrir föður sinn í 3-0 sigri á Eistlandi. Þeir áttu að fá að byrja saman í næsta leik en það varð aldrei að því þar sem Eiður Smári meiddist mjög illa á ökkla í unglingslandsleik í maí og Arnór Guðjohnsen spilaði sinn síðasta landsleik árið eftir.

2. 4. september 1999, Laugardalsvöllur

Annar landsleikurinn og sá fyrsti eftir ökklabrotið í maí 1996, 40 mánuðum áður. Eiður Smári kemur inn á sem varamaður á 75. mínútu og skorar sitt fyrsta landsliðsmark á lokamínúttunni þegar hann skallar inn fyrirgjöf frá Bjarna Guðjónssyni.

3. 16. ágúst 2000, Laugardalsvöllur

Fyrsti landsleikur Eiðs Smára í byrjunarliði A-landsliðsins. Ísland vinnur Svía 2-1, sinn fyrsta sigur á Svíum í 49 ár eða frá 4-3 sigri á Svíþjóð á Melavellinum 1951. Eiður Smári fiskar vítið sem ræður úrslitum en Helgi Sigurðsson skoraði sigurmarkið úr vítaspjrynni.

4. 16. október 2002, Laugardalsvöllur

Eiður Smári skorar tvö mörk í 3-0 sigri á Litháum og komu þau bæði í seinni hálfleiknum. Hann fékk tækifæri til að skora þrennu eftir að hafa verið felldur í vítateignum tveimur mínútum fyrir leikslok. Eiður Smári skaut hins vegar hátt yfir mark Litháa úr spjrynni.

5. Sumarið 2003 á Laugardalsvelli, í Vilnius og í Þórshöfn

Íslenska landsliðið vinnur þrjá fyrstu leiki sína eftir að Eiður Smári fær fyrirliðabandið. Liðið vinnur 2-1 sigur á Færeyjum bæði á Laugardalsvelli og í Þórshöfn og í millitíðinni vinnur liðið 3-0 sigur út í Litháen. Þetta var í fyrsta sinn sem Ísland vinnur þrjá leiki í röð í keppni. Eiður Smári skorar tvö mörk í þessum leikjum og leggur upp önnur þrjú.

6. 18. ágúst 2004, Laugardalsvöllur

Eiður Smári skorar fyrra markið í 2-0 sigri á Ítölum fyrir framan 20.204 áhorfendur en þetta áhorfendamet stendur enn þann daginn í dag. Eiður skoraði þarna framhjá Gianluigi Buffon en tæpum tveimur árum seinna urði Ítalir heimsmeistarar undir stjórn Marcello Lippi sem stjórnaði ítalska landsliðinu þarna í fyrsta sinn.

7. 2. september 2006, Belfast

Eiður Smári skorar þriðja markið í 3-0 útisigri á Norður-Írum í fyrsta leik Íslands í undankeppni EM 2008. Þetta var 17. landsliðsmark Eiðs Smára í hans 41. landsleik og hann jafnaði þar með markamet Ríkharðs Jónssonar sem hafði átti metið frá árinu 1947.

8. 13. október 2007, Laugardalsvöllur

Eiður Smári skorar tvö mörk í 2-4 tapi á móti Lettlandi og á nú markamet landsliðsins einsamall en hann hafði þá ekki skorað fyrir landsliðið í eitt ár og sex leikjum. Ríkharður Jónsson var ekki lengur á toppi listans en hann hafði þá verið markahæsti landsliðsmaður Íslands í 60 ár.

9. 6. september 2008, Ósló

Eiður Smári tryggir stórglæsilegt mark beint úr aukaspjrynu og tryggir Íslenska landsliðinu 2-2 jafntefli á móti Norðmönnum á Ullevaal-leikvanginum í fyrsta leiknum í undankeppni HM 2010. Eiður Smári var næstum því búinn að leggja upp sigurmarkið líka en Veigar Páll Gunnarsson átti þá skot í innanverða stöngina og út á 86. mínútu leiksins.

10. 5. september 2009, Laugardalsvöllur

Eiður Smári tryggir Íslenska liðinu 1-1 jafntefli á móti Norðmönnum í undankeppni HM 2010 með fallegu skallamarki. Þetta var 60. landsleikur Eiðs Smára sem átti frábæran leik og 24. landsliðsmarkið hans. Eiður Smári skoraði ekki í síðustu 18 landsleikjum sínum.

Uppklappið

Haustið 2013 á Laugardalsvelli, í Bern og í Ósló

Eiður Smári hjálpar ungu og uppnendi íslensku landsliði að ná sögulegum árangri með því að komast í fyrsta sinn í umspil um sæti á HM. Hann spilar byrjar fjóra af fimm síðustu leikjum liðsins í keppninni en síðasti landsleikurinn er 2-0 tapleikur á móti Króatíu í Zagreb.

2.990 kr.
bakkinn / 12 snittur

NÝTT

JÓLABAKKINN

Hamborgarhryggur og kartöflusalat / Jólásildarsalat
Dönsk lifrarkæfa, sveppir og beikon.

3.330 kr.
bakkinn / 20 bitar

GAMLI GÓÐI

Hangikjöt, eggjasalat og fint brauð. Roastbeef, remúlaði,
steiktur laukur og fint brauð. Rækjusalat og fint brauð.

3.660 kr.
bakkinn / 30 bitar

TORTILLA OSTABAKKI

Spínat, rauðlaukur, fetaostur, lauksósa. Lúxusskinka, smur-
ostur, salatmix. Reyktur lax, rjónaostur, salatmix.

3.290 kr.
bakkinn / 10 manns

ÁVAXTABAKKI

Vínber, melónur, ananas, appelsínur, perur og fleiri góðir
ávextir allt eftir árstíðum og framboði.

3.990 kr.
bakkinn / 30 bitar

NÝTT

PEKING ÖND

Steikt Peking önd með Peking sósu, gúrkum, blaðlauk
og salatblöndu í mjúkrri tortilla köku.

3.330 kr.
bakkinn / 20 bitar

EÐALBAKKI

Hangikjöt, piparrótarsósa, salatmix og kornbrauð. Beikon,
egg, steiktir, ferskir sveppir og fint brauð. Kjúklingur, rautt
pesto, sýrður rjóni, paprika, salatmix og kornbrauð.

3.330 kr.
bakkinn / 30 bitar

LÚXUSBAKKI

Reyktur lax, jöklasalat, chantillysósa, fint brauð.
Kjúklingur, egg, lauksósa og kornbrauð. Kalkúnn,
beikon, tómatar, sinnepssósa og kornbrauð.

1.990 kr.
bakkinn / 50 bitar

DESERTBAKKI

Vatnsdeigsbollur fylltar með vanillukremi.
Kókostoppur með súkkulaði.

2.990 kr.
bakkinn / 24 bitar

NÝTT

KÖKUBAKKINN

Eplakaka / Súkkulaðikaka / Gulrótarkaka.

3.660 kr.
bakkinn / 30 bitar

TORTILLA VEISLUBAKKI

Reykt skinka, egg, jöklasalat. Tikka masala kjúklingur,
jöklasalat. Kjúklingaskinka, smurostur, ofnbakaðir
tómatar, salatmix.

3.660 kr.
bakkinn / 30 bitar

TORTILLA HEILSUBAKKI

Heilhveititortilla, hummus, paprika, salatmix. Heilhveiti-
tortilla, reyktur lax, salatmix, rjónaostur. Tómatortilla,
spínat, fetaostur, rauðlaukur, lauksósa.

PANTAÐU SÓMA VEISLUBAKKA Í SÍMA 565 6000 EÐA Á SOMI.IS

Fyrir fimm eða fimmhundrað.

Sóma veislubakkar eru tilvaldir í hvers konar veislur, t.d. í afmælisboðið,
starfsmannapartíið eða hvenær sem fimm eða fleiri koma saman.

Pantanir þurfa að berast fyrir **kl. 15.30 daginn áður**, alla virka daga.
Pantaðu í síma 565 6000 eða á **somi.is**.

Gilsbúð 9, 210 Garðabæ,
sími, 565 6000, fax 565 6084,
somi@somi.is, www.somi.is

*Frí heimsending á höfuðborgarsvæðinu gildir aðeins ef pantaðir eru 4 eða fleiri bakkar.

Stöð 2 kl. 20.10 Doktor

Sjónvarpskonan Telma Tómasson og læknirinn Teitur Guðmundsson leiða saman hesta sína í nýjum og fróðlegum þáttum, þar sem helstu veikindum, kvillum og sjúkdómum sem hrjá nútímamanninn eru gerð skil á áhugaverðan og fróðlegan hátt.

Í KVÖLD

Stúdíó A

SJÓNVARPIÐ KL. 21.20
Íslenskar hljómsveitir og tónlistarmenn flytja ný lög í myndveru RÚV. Í þessum þætti koma fram Sálín, Leaves, Monotown og Berndsen. Umsjónarmaður er Ólafur Páll Gunnarsson og upptöku stjórnar Helgi Jóhannesson.

Man. Utd - Barcelona

STÖÐ 2 SPORT KL. 20.00 25.11.98
Rífaðir eru upp bestu leikir ensku stórliðanna í Meistaradeildinni á undanförunum árum.

Eat Pray Love

SKJÁR EINN KL. 22.00
Vönduð kvikmynd, byggð á metsölubók, með Julíu Roberts í aðalhlutverki. Liz uppgötvar skyndilega að hún er föst í vonlausu hjónabandi. Hún leggur land undir fót í þeim tilgangi að finna sig á nýjan leik.

X-ið kl. 07.00 Harmageddon

Harmageddon er morgunþátturinn á X977, alla virka daga klukkan 7-10. Harmageddon er hrikalegur útvarpsþáttur þar sem þúlsinn er tekinn á öllu því helsta sem gerist í þjóðfélaginu.

RÚV

16.20 Ástareldur (Sturm der Liebe)

17.10 Kóalabæður

17.20 Skrípin

17.25 Stundin okkar

17.55 Tákn málsfréttir

18.05 Kiljan

18.45 Íþróttir

19.00 Fréttir

19.30 Veðurfréttir

19.35 Kastljós

20.05 Villt og grænt (4:8) (Fyll) Úlfar Finnbjörnsson er einn þekktasti villibráðarkokkur landsins og í nýrri þáttaröð sýnir hann áhorfendum hvernig best er að elda og nýta villibráð á sem fjölbreyttastan og bestan máta. Í þessum þætti fer hann á fylaveiðar með Myrdælingum og síðan í fylaveislu.

20.35 Innsæi (5:10) (Perception) Dr. Daniel Pierce er sérvitur taugasérfræðingur sem hjálpar yfirvöldum að upplýsa flókin sakamál. Meðal leikenda eru Eric McCormack, Rachael Leigh Cook og Arjay Smith. Bandarísk þáttaröð.

21.20 Stúdíó A (3:6) Íslenskar hljómsveitir og tónlistarmenn flytja ný lög í myndveru RÚV. Í þessum þætti koma fram Sálín, Leaves, Monotown og Berndsen. Umsjónarmaður er Ólafur Páll Gunnarsson og upptöku stjórnar Helgi Jóhannesson.

22.00 Tíufréttir

22.15 Veðurfréttir

22.20 Ólga í undirheimum (2:4) (The Take)

23.05 Downton Abbey (4:9) (Downton Abbey)

23.55 Kastljós

00.20 Fréttir

00.30 Dagskrárlök

SKJÁREINN

06.00 Pepsi MAX tónlist

08.00 Cheers

08.25 Dr.Phil

09.10 Pepsi MAX tónlist

14.40 The Voice

17.10 Gordon Ramsay Ultimate Cookery Course

17.40 Dr.Phil

18.20 America's Funniest Home Videos

18.45 America's Next Top Model

19.30 Cheers

19.55 Solsidan (5:10) Endursýningar á þessum frábæru sænsku gamanþáttum sem slögu í gegn meðal áskrifenda Skjás Eins.

20.20 Happy Endings (13:22)

20.45 Parks & Recreation (13:22)

21.10 Scandal (1:7) Vandaðir þættir sem fjalla um yfirhyllingu á æðstu stöðum í Washington. Ólivia er aðalpersóna þáttanna og starfaði áður sem fjölmiðlafulltrúi í Hvíta húsinu.

22.00 Eat Pray Love Vönduð kvikmynd byggð á metsölubók með Julíu Roberts í aðalhlutverki.

00.20 Under the Dome

01.10 Excused

01.35 In Plain Sight

02.25 Green Room With Paul Provenza

02.55 The Client List

03.40 Blue Bloods

04.30 Pepsi MAX tónlist

SKJÁRGOLF

06.00 Eurosport **08.10** OHL Classic 2013 **11.10** OHL Classic 2013 **14.10** OHL Classic 2013 **17.10** OHL Classic 2013 **20.10** Inside the PGA Tour **20.35** OHL Classic 2013 **23.35** OHL Classic 2013 **02.35** Eurosport

STÖÐ 2

07.00 Barnatími Stöðvar 2

08.10 Malcolm In The Middle

08.30 Ellen

09.15 Bold and the Beautiful

09.35 Doctors

10.15 60 mínútur

11.00 Hell's Kitchen

11.45 Touch

12.35 Nágrannar

13.00 Inkheart

14.45 The O.C

15.35 Ofurhetjusérsveitin

16.00 Hundagengið

16.25 Ellen

17.10 Bold and the Beautiful

17.32 Nágrannar

17.57 Simpson-fjölskyldan

18.23 Veður

18.30 Fréttir

18.47 Íþróttir

18.54 Ísland í dag

19.11 Veður

19.20 Stelpurnar

19.45 The Michael J. Fox Show (3:22) Frábær gamanþáttur með Michael J. Fox í aðalhlutverki. Hér leikur hann persónu sem byggð er á honum sjálfum.

20.10 Doktor Sjónvarpskonan Telma Tómasson og læknirinn Teitur Guðmundsson leiða saman hesta sína í nýjum og fróðlegum þáttum, þar sem helstu veikindum, kvillum og sjúkdómum sem hrjá nútímamanninn eru gerð skil á áhugaverðan og fróðlegan hátt.

20.40 Masterchef USA (20:20)

21.25 Person of Interest (15:22)

22.10 The Kennedy Detail

23.40 Ástríður

00.10 Spaugstofan

00.35 Homeland

01.25 Boardwalk Empire

02.20 Morlocks

03.45 Inkheart

05.30 Fréttir og Ísland í dag

SPORT besta sætið

15.40 Meistaradeild Evrópu. Ajax - Celtic

17.20 Meistaradeild Evrópu - fréttaþáttur

17.50 Austurríki - Bandaríkin

19.30 Sportsþjallið Vikulegur þáttur í umsjón íþróttafréttamanna 365.

20.10 England - Þýskaland

21.50 Svíþjóð - Portúgal

23.35 Þór Porlákshöfn Sverrir Bergmann kynnist öllum liðunum í Dominosdeild karla í körfubolta.

00.10 Sportsþjallið

SPORT 2 enski boltinn

17.20 PL Classic Matches. Arsenal - Man. United, 2002

17.50 Stoke - Tottenham

19.30 Premier League World

20.00 Man. Utd. - Barcelona - 25.11.98 Rífaðir upp bestu leikir ensku stórliðanna í Meistaradeildinni á undanförunum árum.

20.30 Man. Utd. - Newcastle

22.20 Man. Utd. - Everton

00.00 England - Írland

INN

20.00 Hrafnáping **21.00** Auðlindakistan **21.30** Fiskikóngurinn

ÚTVARP

FM 88,5 XA-Radíó

FM 90,1 Rás 2

FM 90,9 Gullbylgjan

FM 93,5 Rás 1

FM 95,7 FM957

FM 96,3 FM Suðurland

FM 96,7 Létt Bylgjan

FM 97,7 X-ið

FM 98,9 Bylgjan

FM 99,4 Útvarp Saga

FM 100,5 Kaninn

FM 102,2 Útv. Latibær

FM 102,9 Lindin

FM 105,5 Útvarp Boðun

AVIGNON

Breidd 208 - kr. 188.900

CAJUN

Breidd 230 kr. 182.000

ÁSTRÍÐA FYRIR SÓFUM

BOMBAY

Breidd 240 - kr. 226.000

EDGE

Breidd 280x200 - kr. 253.000

LÍNAN

JÓLAILMURINN 2013 FRÁ HERU BJÖRK

Ilmur af jólum II er hugljúfur og hátíðlegur jóladiskur. Skyldueign á hverju heimili.

Fáðu diskinn
sendan heim
í kvöld

2.319

FULLT
VERÐ

~~2.899~~

ÞÚ GÆTIR UNNIÐ MIÐA Á STÓRTÓNLEIKA!

Nokkrir heppnir kaupendur fá miða á stórtónleikana *Ilmur af jólum* í Grafarvogskirkju þann 8. desember. Þar munu Hera Björk, Eypór Ingi, Margrét Eir og Pétur Örn syngja lög af disknum og fleiri hátíðleg jólalög ásamt gospelröddum og 50 manna kór undir stjórn Óskars Einarssonar.

Hera Björk
Ilmur af jólum II

SENDUM FRÍTT HEIM STRAX Í KVÖLD

innan höfuðborgar-
svæðisins.

BESTI BITINN

Ég mæli með nýja staðnum úti á Granda sem heitir Coocoo's Nest. Þar er mjög metnaðarfullur kokkur við eldavélina og ástríða í hverjum munnbita.

Björg Magnúsdóttir rithöfundur

Trentemöller og Diplo á Sónar

Fleiri listamenn hafa bæst í hóp þeirra sem fram koma á Sónar-hátíðinni í febrúar.

„Listinn yfir þá listamenn sem fram koma er að verða mjög sterkur,“ segir Björn Steinbekk, framkvæmdastjóri tónlistarhátíðarinnar Sónar Reykjavík. Danski popp- og raftónlistarsnillingurinn Trentemöller kemur fram á hátíðinni í ár en hann hefur átt viðburðaríkt ár.

„Frá því Trentemöller kom fram á fyrstu Sónar Reykjavík-hátíðinni fyrr í ár hefur hann gefið út sína þriðju breiðskífu og tónleikaskífuna Live in Copenhagen sem inniheldur mikið af hans bestu verk-

um. Einnig hitaði hann upp fyrir Depeche Mode á Delta Machine-tónleikaferð sveitarinnar í Evrópu,“ útskýrir Björn.

Eitt stærsta nafn danstónlistarinnar í dag, listamaðurinn og plötusnúðurinn Diplo, kemur einnig fram á hátíðinni í ár. „Það er frábært að fá hann hingað og er spennandi að setja plötusnúð eins og Diplo í bílakjallara Hörpu.“

Þá ætlar söngvarinn Högni Egilsson að frumflytja sólóverkefni sitt HE á Sónar. Fyrsta sólóbreiðskífa HE lítur síðan dagsins

ljós síðar á næsta ári. Högni kemur einnig fram á hátíðinni með hljómsveitinni Hjaltalín og Gluteus Maximus.

Mikill áhugi er fyrir hátíðinni á erlendum vettvangi. Ein líflegasta tónleikasveit landsins, FM Belfast, hefur einnig staðfest komu sína á hátíðina í ár og mun koma fram í einum af stóru sölunum í Hörpu.

„Við búumst við metfjölda erlendra gesta á hátíðina í ár og hafa rúmlega fjögur hundruð miðar selst til erlendra gesta nú þegar,“ segir Björn.

KEMUR FRAM Trentemöller kemur fram ásamt hljómsveit á Sónar í febrúar.

MYND/EINKASAFN

GYÐJAN
SNYRTISTOFA

Tax free!

20% afsláttur af Guinot snyrtivörum fimmtudag og föstudag*.
*Gildir ekki af tilboðum.

GUINOT
INSTITUT • PARIS

Vertu vinur á facebook.

Skipholti 50d • 105 Reykjavík • Sími 553 5044 • gydjan@gydjan.is • www.gydjan.is

SAMSTARFSVERKEFNI Á vit er samstarfsverkefni Íslenska dansflokksins, Gus Gus, Hörpu og Listahátíðar í Reykjavík.

MYND/EINKASAFN

Gus Gus fékk stjörnu-móttökur í Rússlandi

Þyri Huld dansari ferðaðist með bandinu Gus Gus til Síberíu og Moskvu. Hópurinn þurfti að fá leyfi til að troða upp í Norilsk, einni menguðustu borg heims.

Þyri Huld Árnadóttir dansari ferðaðist til Síberíu og Moskvu með hljómsveitinni Gus Gus, meðal annars til bæjarins Norilsk, sem aðkomufólk fær alla jafna ekki leyfi til að sækja heim. Þar og víðar héldu Gus Gus og Íslenski dansflokkurinn í sameiningu tónlistar- og danssýninguna Á vit.

Ferðin til Norilsk var listamönnum sérstaklega eftirminnileg. „Við þurftum að fá sérstakt leyfi til að fá að vera þarna,“ segir Þyri Huld. Bærinn er meðal annars þekktur fyrir að höfuðstöðvar Norillag-gúlagssins voru við bæjarmörkin. Þar fer fram stór hluti af allri nikkelframleiðslu heimsins og af þeim sökum er borgin ein af tíu menguðustu borgum veraldar.

„Það er ekki eitt grænt grasstrá í margra kílómetra radius út frá borginni. Hins vegar voru herbergin full af plöntum sem sátu á stólum inni á hótelinu okkar.“ Þyri segir sýninguna hafa fengið afar góðar viðtökur. „Gus Gus er mjög stórt nafn í Rússlandi. Þau eru algjörar stjórnur.“

Eftir þessa sérstæðu reynslu hópsins í Síberíu tók við meiri íburður í höfuðborg Rússlands.

„Þar vorum við að sýna á einkaklúbbi í einkapartíi fyrir flotta fólk í Moskvu sem var algjör andstæða við það sem við áttum að venjast í Norilsk. Það var eins og að koma inn í annan heim, svaka-

Par vorum við að sýna á einkaklúbbi í einkapartíi fyrir flotta fólk í Moskvu sem var algjör andstæða við það sem við áttum að venjast í Norilsk.

lega góður matur og allt gert fyrir okkur.“

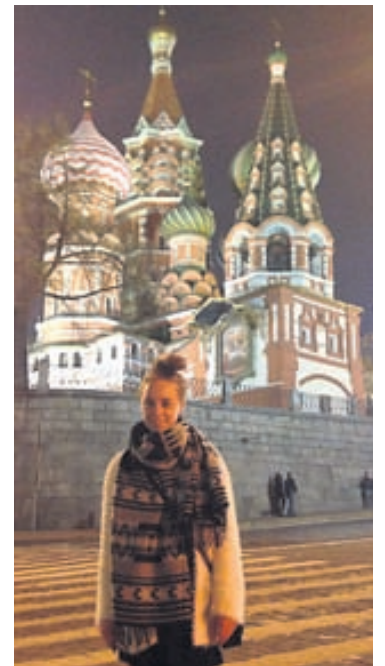
Þyri Huld segir að í Á vit sé listformum blandað saman í meira mæli en oft er gert. Sýningin sé algjör blanda af tónleikum og danssýningu og erfitt sé að greina muninn þarna á milli.

„Venjulega í dansinum er tónlistin fyrst búin til og við dónsum svo eftir henni en þarna má segja að söngvararnir séu hluti af dansverkinu.“

Þyri ber hljómsveitinni afar vel söguna og segir samstarfið hafa verið ánægjulegt. „Það var ótrúlega gaman að fá þetta tækifæri til að gera verk með Gus Gus, enda eru þau öll frábærir listamenn.“

Hópurinn frumsýndi verkið á Listahátíð í Reykjavík 2012 og hefur einnig farið til Danmerkur með sýninguna. Fyrir þau sem misstu af sýningunni á Listahátíð bendir Þyri á að ekki sé ástæða til að örventa því Á vit verði sýnt aftur á Íslandi á næsta ári.

Um þessar mundir er Þyri á ferðalagi um Belgíu, Frakkland og Þýskaland að sýna verk sem heitir H, an Incident og er eftir

VERÐLAUNUÐ Þyri Huld fékk ásamt öðrum dónsurum Íslenska dansflokksins Grímuverðlaunin árið 2012 í flokknum Danshöfundur ársins.

MYND/EINKASAFN

belgískan höfund sem heitir Kris Verdonck. Sýningin er unnin í samstarfi við Shalala. Í janúar frumsýnir hún síðan nýtt íslenskt dansverk sem heitir Óraunveruleikur í Kassanum í Þjóðleikhúsinu ásamt Urði Hákonardóttur og Valgerði Rúnarsdóttur.

ugla@frettabladid.is

1983 EFTIR EIRÍK GUÐMUNDSSON

ÁSTIN, ORÐIN OG BOWIE ÚT VIÐ YSTA HAF

Hér er sögð nýstárleg saga úr íslensku þorpi á fyrri hluta níunda áratugarins, heimi sem er í senn framandi og kunnuglegur.

Síðasta bók Eiríks, Sýrópsmáninn, var tilnefnd til menningarverðlauna DV.

1983

EIRÍKUR GUÐMUNDSSON

BJARTUR

Jólaílmurinn frá Crabtree&Evelyn kominn í hús

KÓSÝKVÖLD Í KVÖLD

20%
afsláttur af öllum vörum í Tekk Company og Habitat allan daginn

HERA BJÖRK
syngur jólalög

OPIÐ TIL KL. 22
KYNNINGAR
KAFFI OG KRUÐERÍ

Kynnum Nicholas Vahé sælkeramatarlínuna frá HOUSEDOCTOR

Vínkynning: Jólavínin frá Baroncini

Eva Dögg kynnir bók sína TÍSKUBÓKINA

Full búð af fallegum húsgögnum og jólavörum

habitat

TEKK
COMPANY

FRÉTTIR AF FÓLKI

Jóhanna framkvæmdastýra

Jóhanna Pálsdóttir hefur hafið störf sem framkvæmdastýra hjá vef-fyrirtækinu WEDO sem hefur gert vefsíður fyrir mörg stórfyrirtæki hér á landi, þar á meðal Nova, Sagafilm og WOW air. Jóhanna hefur áralanga reynslu í viðskiptalífni og gegndi meðal annars stöðu markaðsstjóra fyrir Scottish Media Group og Capital Radio í Bretlandi. Þá var hún markaðsstjóri hjá Íslenska dansflokknum og framkvæmdastýra Elite Fashion Academy.

- lkg

Eiður vinsæll á Facebook

Meira en tuttugu og fjórum þúsundum líkar við Facebook-síðu sem var stofnuð til heiðurs Eiði Smára Guðjohnsen eftir landsleik Króatíu og Íslands í fyrrkvöld. Aðeins um tveimur klukkustundum eftir að síðan Takk fyrir okkur Eiður Smári var stofnuð hafði tæplega tíu þúsundum líkað hún. Hjálpaði þar vafalítið til hjartnæmt viðtal fréttamanns Sjónvarpsins við Eið Smára eftir leikinn, þar sem hann tilkynnti með tárin í augunum að hann væri sennilega hættur að spila með landsliðinu eftir farsælan feril. Miðað við

hversu „lækin“ bætast hratt við má telja líklegt að aðdáendum hennar eigi eftir að fjölga um mörg þúsund á næstunni. Stofnendur síðunnar hafa einnig hvatt til þess að Eiður Smári fái að spila kveðju-landsleik og hver veit nema KSÍ verði við þeirri beiðni.

- fb

Mest lesið **VÍSIR**

- Ótrúleg mynd stuttu eftir slysið
- Var með lögguna í símanum á meðan þjófarnir börðu hann
- Viðbrögð Gumma Ben við rauða spjaldinu
- Ákærður fyrir dýranið
- 360° myndir komnar á já.is
- Gæti misst af tveimur milljörðum - Miðinn ósöttur

Í SPOR JÓNS LÆRÐA

Nánar á www.hib.is

HÍÐ ÍSLENSKA BÓKMENNTAFÉLAG

BOSS
HUGO BOSS

SAND

strellson

POLO
RALPH LAUREN

ARMANI
COLLEZIONI

eterna

VAN KOLLEM
MADISON PARK • NY

gardeur®

HUGO
HUGO BOSS

PETER VAN HOLLAND

FINUCCI
collezione

bugatti

Stenströms

BELLINI
collezione

LLOYD

Opið virka daga frá kl. 11 til 18
laugardaga frá kl. 11 til 17
sunnudaga frá 13 til 17
Sími 568 9512

Suðurlandsbraut 54 bláu húsin (við faxafen)

Troðfull verslun af merkjavörum!

40% - 60%

afsláttur

af öllum vörum

Barnafatnaður frá

ENGLABÖRNIN

Falleg föt á stelpur og stráka...

